

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΙΘΜ 2591/20.8.2007

ΘΕΜΑ: Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων για τον κίνδυνο αγοράς

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, αφού έλαβε υπόψη:

- α) τις διατάξεις του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος και ειδικότερα το άρθρο 55^Α αυτού, όπως ισχύει,
- β) τις διατάξεις του Ν.3601/2007 «Ανάληψη και άσκηση δραστηριοτήτων από τα πιστωτικά ιδρύματα, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και λοιπές διατάξεις» και ειδικότερα τις παρ. 5 και 7 του άρθρου 25 και τα άρθρα 26,27,34,35 και 38,
- γ) τις διατάξεις του Ν.2396/96 «επενδυτικές υπηρεσίες στον τομέα των κινητών αξιών, επάρκεια ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και των πιστωτικών ιδρυμάτων και άυλες μετοχές» και την Οδηγία 2004/39/ΕΚ σχετικά με τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, όπως ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία με τον εν λόγω νόμο, όπως ισχύει,
- δ) την Οδηγία 2006/49/ΕΚ με την οποία αναδιατυπώθηκαν οι σχετικές με την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων διατάξεις και ειδικότερα τα παραρτήματα I, II, III, IV,V,VI και VII αυτής,
- ε) την ΠΔ/ΤΕ 2246/16.9.93 για την εποπτεία και έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως ισχύει,
- στ) την ΠΔ/ΤΕ 2291/21.2.94, σχετικά με τη μηνιαία αναφορά της συναλλαγματικής θέσης, όπως ισχύει,
- ζ) την ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.96, περί κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως ισχύει,
- η) την ΠΔ/ΤΕ 2563/19.7.2005, όπως ισχύει, σχετικά με τα στοιχεία που υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα στην Τράπεζα της Ελλάδος για την άσκηση ελέγχου φερεγγυότητας, ρευστότητας και αποδοτικότητας,

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

- θ) την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, σχετικά με το πλαίσιο αρχών λειτουργίας και κριτηρίων αξιολόγησης της οργάνωσης και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων,
- ι) τις σχετικές με την εφαρμογή του Ν.3601/2007 αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007, ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007, ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007, ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007, ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 και ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007),
- ια) τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 2 του Ν.3487/2006, σύμφωνα με τις οποίες επεκτείνεται στο σύνολο των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρείες η υποχρέωση κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα / Διεθνή πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΛΠ/ΔΠΧΠ),

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ

να καθορίσει τα εξής σχετικά με τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αγοράς του χαρτοφυλακίου συναλλαγών των πιστωτικών ιδρυμάτων:

ΤΜΗΜΑ Α : ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης νοούνται ως:

1. Αναγνωρισμένες Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών Τρίτων Χωρών:

Οι επιχειρήσεις οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) καλύπτονται από τον ορισμό της επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών του Ν. 3601/2007 άρθρο 70, παράγραφος 1α,
- β) έχουν άδεια λειτουργίας σε τρίτη χώρα, και
- γ) υπόκεινται σε κανόνες εποπτείας που θεωρούνται από τις αρμόδιες αρχές τουλάχιστον εξίσου αυστηροί με τους κανόνες που θεσπίζει η παρούσα Πράξη.

2. Χρηματοπιστωτικό Μέσο: Κάθε σύμβαση με την οποία δημιουργείται τόσο ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού για το ένα συμβαλλόμενο μέρος, όσο και ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού ή στοιχείο ιδίων κεφαλαίων για το έτερο συμβαλλόμενο μέρος. Ο όρος «χρηματοπιστωτικό μέσο» περιλαμβάνει τόσο τα πρωτογενή χρηματοπιστωτικά μέσα ή «μέσα σε μετρητά», όσο και τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, των οποίων η αξία προκύπτει από την τιμή υποκείμενου χρηματοπιστωτικού μέσου ή από συντελεστή ή δείκτη ή από την τιμή άλλου υποκείμενου

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

στοιχείου περιλαμβάνει δε οπωσδήποτε τα μέσα που καθορίζονται στο Τμήμα Γ του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/EK (MiFID).

- 3. Ρυθμιζόμενη Αγορά:** Κάθε αγορά που εμπίπτει στον γενικό ορισμό του άρθρου 2, παρ. 14, του Νόμου 2396/96, καθώς και στις ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 4, παρ. 1, σημείο 14 της οδηγίας 2004/39/EK (MiFID), σύμφωνα με τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως εκάστοτε ισχύουν. Ειδικότερα, οι ρυθμιζόμενες αγορές που αναγνωρίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, εκτός αυτών των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι αυτές που καταγράφονται στις αποφάσεις 10/372/15.02.2006 και 13/379/18.04.2006 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως εκάστοτε ισχύουν. Αναγνωρισμένοι οίκοι εκκαθάρισης και διακανονισμού θεωρούνται οι οίκοι που συνεργάζονται με αναγνωρισμένες ρυθμιζόμενες αγορές.
- 4. Μετατρέψιμος Τίτλος:** Ο τίτλος που μπορεί, κατ' επιλογήν του κατόχου ή του εκδότη, να αντικατασταθεί με άλλο τίτλο.
- 5. Τίτλος Επιλογής (Warrant):** Ο τίτλος που δίνει στον κάτοχό του το δικαίωμα να αγοράσει ένα υποκείμενο μέσο, σε καθορισμένη τιμή μέχρι κάποιες ημερομηνίες πριν ή στην ημερομηνία λήξης του τίτλου επιλογής και του οποίου ο διακανονισμός μπορεί να γίνεται είτε με παράδοση του υποκείμενου μέσου είτε τοις μετρητοίς.
- 6. Χρηματοδότηση Αποθεμάτων (stock financing):** Οι θέσεις στις οποίες το φυσικό απόθεμα έχει πωληθεί επί προθεσμία και το κόστος χρηματοδότησης έχει προκαθορισθεί για την περίοδο μέχρι την ημερομηνία της πώλησης.
- 7. Συμφωνία Πώλησης και Επαναγοράς και Συμφωνία Αγοράς και Επαναπώλησης:** Κάθε συμφωνία βάσει της οποίας ένα πιστωτικό ίδρυμα ή ο αντισυμβαλλόμενός του, μεταβιβάζει τίτλους ή βασικά εμπορεύματα ή εγγυημένα δικαιώματα που αφορούν τίτλο κυριότητας αυτών και όπου η εγγύηση αυτή έχει εκδοθεί από αναγνωρισμένο χρηματιστήριο που κατέχει τα δικαιώματα επί αυτών. Η συμφωνία δεν επιτρέπει στο πιστωτικό ίδρυμα να μεταβιβάσει ή ενεχυριάσει ένα συγκεκριμένο τίτλο ή βασικό εμπόρευμα σε περισσότερους του ενός αντισυμβαλλόμενους ταυτόχρονα. Ο μεταβιβάζων έχει την παράλληλη υποχρέωση να επαναγοράσει τους τίτλους ή να επαναγοράσει υποκατάστατους τίτλους ή βασικό εμπόρευμα με τα αυτά χαρακτηριστικά σε καθορισμένη τιμή και συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία, που ορίζεται ή πρόκειται να ορισθεί από τον μεταβιβάζοντα. Η συμφωνία για το πιστωτικό ίδρυμα που πωλεί αρχικά τους τίτλους ή τα βασικά εμπορεύματα είναι «συμφωνία πώλησης και επαναγοράς», για δε το πιστωτικό ίδρυμα που τους αγοράζει «συμφωνία αγοράς και επαναπώλησης».
- 8. Δανειοδοσία Τίτλων ή Βασικών Εμπορευμάτων και Δανειοληψία Τίτλων ή Βασικών Εμπορευμάτων:** Η συναλλαγή στην οποία ένα πιστωτικό ίδρυμα ή ο αντισυμβαλλόμενός του μεταβιβάζει τίτλους ή βασικά εμπορεύματα έναντι κατάλληλης ασφάλειας, υπό την προϋπόθεση ότι ο δανειζόμενος αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει αντίστοιχης

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

αξίας τίτλους ή βασικά εμπορεύματα σε κάποια μελλοντική ημερομηνία ή όταν του το ζητήσει ο μεταβιβάζων. Η συναλλαγή αυτή είναι δανειοδοσία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων για το πιστωτικό ίδρυμα που μεταβιβάζει τους τίτλους ή τα βασικά εμπορεύματα και δανειοληψία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων για το πιστωτικό ίδρυμα προς το οποίο μεταβιβάζονται οι εν λόγω τίτλοι ή βασικά εμπορεύματα.

- 9. Μέλος Συστήματος Εκκαθάρισης (clearing member):** Ένα μέλος του χρηματιστηρίου ή του οίκου διακανονισμού και εκκαθάρισης, το οποίο έχει άμεση συμβατική σχέση με τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (ο οποίος εγγυάται την εκτέλεση των πράξεων).
- 10. Συντελεστής Δέλτα:** Ο βαθμός επίπτωσης μιας μικρής μεταβολής της τιμής του υποκειμένου μέσου στην τιμή του δικαιώματος προαίρεσης.
- 11. Δομημένα προϊόντα :** Τα προϊόντα τα οποία έχουν σύνθετες χρηματοροές, οι οποίες βασίζονται σε έναν ή περισσότερους δείκτες ή έχουν ενσωματωμένες προθεσμιακές συμφωνίες, δικαιώματα προαίρεσης ή χρεόγραφα, όπου η απόδοση για τον επενδυτή και οι υποχρεώσεις του εκδότη εξαρτώνται ή είναι ευαίσθητες σε μεταβολές της αξίας των υποκειμένων μέσων. Στον ορισμό αυτό περιλαμβάνονται όλοι οι τίτλοι οι οποίοι συνδέονται με επιτόκια (Interest Rate Related Notes, Bond Linked Notes), μετοχές ή δείκτες επί μετοχών (Equity Related Notes), συνάλλαγμα (Currency Related Notes), εμπορεύματα (Commodity Related Notes) και πιστωτικά μέσα (Credit Related Notes). Στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται τα κλασσικά χρηματοοικονομικά παράγωγα (Futures, Options, Swaps) και τα κλασσικά πιστωτικά παράγωγα (Credit Linked Notes, Credit Default Swaps, Total Return Swaps).
- 12. Χρηματοπιστωτικά μέσα επενδυτικής κλάσης:** Χαρακτηρίζονται οι θέσεις που κατατάσσονται στην 3η ή μεγαλύτερη διαβάθμιση πιστωτικής ποιότητας από αναγνωρισμένο Εξωτερικό Οργανισμό Πιστωτικής Αξιολόγησης (E.O.Π.Α).

ΤΜΗΜΑ Β : ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Γενικά – Ορισμοί

1. Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ενός πιστωτικού ιδρύματος αποτελείται από το σύνολο των θέσεων σε χρηματοπιστωτικά μέσα και βασικά εμπορεύματα οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Κατέχονται είτε με σκοπό διαπραγμάτευσης είτε με σκοπό την αντιστάθμιση κινδύνων σχετιζόμενων με άλλα στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Διευκρινίζεται ότι ο όρος αντιστάθμιση δεν περιορίζεται στον ορισμό της λογιστικής αντιστάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Δηλαδή, ως αντισταθμίσεις για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης θεωρούνται και τα παράγωγα μέσα που δεν ικανοποιούν τα κριτήρια αποτελεσματικότητας του ΔΛΠ 39.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

β. Είτε δεν υπόκεινται σε καμία συμβατική ρήτρα που να περιορίζει την εμπορευσιμότητά τους ή είναι επιδεκτικές αντιστάθμισης κινδύνου.

2. Ο όρος «θέσεις» καλύπτει τις κατά κυριότητα κατεχόμενες θέσεις, τις θέσεις που προκύπτουν από παροχή υπηρεσιών σε πελάτες και τις θέσεις από ειδική διαπραγμάτευση (market making).

3. Ως θέσεις οι οποίες κατέχονται με σκοπό διαπραγμάτευσης ορίζονται εκείνες τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα κατέχει με σκοπό:

α. τη βραχυπρόθεσμη μεταπώλησή τους, και/ή

β. την αποκόμιση κέρδους από πραγματικές ή αναμενόμενες βραχυπρόθεσμες αποκλίσεις μεταξύ των τιμών αγοράς και των τιμών πώλησης ή από άλλου είδους διακυμάνσεις των τιμών ή των επιτοκίων.

Στοιχεία που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν, με δική τους ευθύνη και ακολουθώντας διαχρονικά συνεπή πρακτική, με βάση σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες, τα συγκεκριμένα στοιχεία που υπάγονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διευκρινίσεις και οδηγίες που παρέχονται στο Τμήμα Γ του Παραρτήματος VII της παρούσας Πράξης.

5. Για να συμπεριληφθούν στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών θέσεις ή χαρτοφυλάκια θα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του σκοπού διαπραγμάτευσης. Ο σκοπός διαπραγμάτευσης αποδεικνύεται με βάση στρατηγικές, πολιτικές και διαδικασίες που το πιστωτικό ίδρυμα θεσπίζει με σκοπό τη διαχείριση της θέσεως ή του χαρτοφυλακίου σύμφωνα με το Παράρτημα VII, Τμήμα Α της παρούσας Πράξης.

6. Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών είναι δυνατό να περιλαμβάνει εσωτερικές αντισταθμίσεις. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις του Παραρτήματος VII, μέρος Β της παρούσας Πράξης. Η εσωτερική συναλλαγή (το εσωτερικό σκέλος της εσωτερικής αντιστάθμισης) δεν θα υπόκειται σε κεφαλαιακή απαίτηση για τον ειδικό κίνδυνο σύμφωνα με τον Πίνακα 1 του Παραρτήματος 1 της παρούσας Πράξης.

7. Τα λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα του πιστωτικού ιδρύματος που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων 4 έως 6 αποτελούν στοιχεία εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών (non-trading book, εφεξής τραπεζικό χαρτοφυλάκιο), ανεξαρτήτως της κατάταξης ή τρόπου αποτίμησης αυτών σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ).

Διευκρινίζεται ότι σε κάθε περίπτωση:

α. Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη τους (held to maturity σύμφωνα με τα ΔΛΠ) χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνονται στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακής επάρκειας.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

β. Τα ομόλογα του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση (available for sale) σύμφωνα με τα ΔΛΠ και τα παράγωγα μέσα που χρησιμοποιούνται από πλευράς διαχείρισης κινδύνων για την αντιστάθμιση του κινδύνου αγοράς των στοιχείων αυτών (ανεξαρτήτως της αναγνώρισής τους ως μέσων αντιστάθμισης βάσει των ΔΛΠ) αποτελούν στοιχεία του τραπεζικού χαρτοφυλακίου για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας. Τα πιστωτικά ιδρύματα, για τους σκοπούς υπολογισμού του Εσωτερικού Κεφαλαίου στο πλαίσιο της ΔΑΕΕΚ κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007, περιλαμβάνουν τα παραπάνω στοιχεία στη μέτρηση του κινδύνου επιτοκίου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου ή/και υπολογίζουν μέγιστη δυνητική ζημία (VaR) με βάση εσωτερικό υπόδειγμα.

γ. Οι μετοχές του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση αποτιμώνται και για εποπτικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και κατατάσσονται για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας είτε στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών είτε στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

δ. Τα προοριζόμενα για εμπορική εκμετάλλευση χρηματοοικονομικά μέσα (held for trading) σύμφωνα με τα ΔΛΠ) αποτελούν μέσα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Εξαιρέση αποτελούν τα προοριζόμενα για εμπορική εκμετάλλευση παράγωγα μέσα που αντισταθμίζουν από πλευράς διαχείρισης του κινδύνου αγοράς στοιχεία του τραπεζικού χαρτοφυλακίου και αποτελούν μέσα του εν λόγω χαρτοφυλακίου για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακής επάρκειας.

ε. Οι διατραπεζικές καταθέσεις δεν εμπίπτουν στην έννοια των χρηματοπιστωτικών μέσων και δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών αλλά υπόκεινται στις κεφαλαιακές απαιτήσεις της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

στ. Για τις θέσεις σε δομημένα προϊόντα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 150%, εκτός εάν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό της δυνητικής ζημιάς με βάση αναγνωρισμένο από τη Τράπεζα της Ελλάδος εσωτερικό υπόδειγμα και εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα αποδεικνύει ότι εφαρμόζει επαρκή συστήματα διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα, μετά από εξέταση των πραγματικών δεδομένων κάθε περίπτωσης, να επιβάλλει την υπαγωγή ή εξαιρέση συγκεκριμένων στοιχείων από την κατηγορία «δομημένα προϊόντα».

ζ. Για τις θέσεις σε επενδυτικές εταιρείες υψηλής μόχλευσης (hedge funds) και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια (private equity funds) του χαρτοφυλακίου συναλλαγών εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 400% εκτός εάν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό της μέγιστης δυνητικής ζημιάς με βάση αναγνωρισμένο από την Τράπεζα της Ελλάδος εσωτερικό υπόδειγμα και εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα αποδεικνύει ότι εφαρμόζει επαρκή συστήματα διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

8. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διαθέτουν σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες για τον προσδιορισμό των θέσεων και τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών τους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII, Τμήμα Γ της παρούσας Πράξης.

Αποτίμηση θέσεων

9. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να αποτιμούν σε καθημερινή βάση τις θέσεις του χαρτοφυλακίου συναλλαγών με τις τρέχουσες αγοραίες τιμές, σύμφωνα με τους κανόνες συνετής αποτίμησης κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα VII, Τμήμα Δ της παρούσας Πράξης. Σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να διασφαλίζουν ότι η αξία η οποία αποδίδεται σε κάθε θέση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών αντικατοπτρίζει με τον δέοντα τρόπο την τρέχουσα αγοραία αξία. Η αξία αυτή ενέχει ικανοποιητικό βαθμό βεβαιότητας με γνώμονα το δυναμικό χαρακτήρα των θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, τις απαιτήσεις της συνετής αποτίμησης και τον τρόπο εφαρμογής και τον σκοπό των κεφαλαιακών απαιτήσεων όσον αφορά τις θέσεις χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

10. Ελλείψει άμεσα διαθέσιμων τρεχουσών αγοραίων τιμών, τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να μην εφαρμόζουν την προηγούμενη παράγραφο 9. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται να χρησιμοποιούν εναλλακτικές, αποδεκτές από την Τράπεζα της Ελλάδος, μεθόδους αποτίμησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα VII, Τμήμα Δ της παρούσας Πράξης. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα να ζητεί αναπροσαρμογή συγκεκριμένης μεθοδολογίας.

ΤΜΗΜΑ Γ : ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Πεδίο εφαρμογής

11. Στις διατάξεις της παρούσας Πράξης υπόκεινται τα πιστωτικά ιδρύματα που καθορίζονται στο άρθρο 3 του Ν.3601/2007 και στο άρθρο 3 του Νόμου 2396/96, όπως ισχύει.

Εξαιρέσεις

12. Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης είναι δυνατό να εξαιρούνται και να υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών τους σύμφωνα με τις διατάξεις των ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και 2589/20.8.2007, αντί με αυτές της παρούσας Πράξης, εκείνα τα πιστωτικά ιδρύματα που αθροιστικά πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η συνολική αξία των στοιχείων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών σε ατομική ή σε ενοποιημένη βάση δεν υπερβαίνει παρά μόνο κατ' εξαίρεση το 5% της αξίας του συνολικού ενεργητικού, ενώ το σύνολο των ανοιχτών θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών δεν υπερβαίνει παρά μόνο κατ' εξαίρεση το ποσό των 15 εκατ. ευρώ.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

β. Η συνολική αξία των στοιχείων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (σε ατομική ή σε ενοποιημένη βάση) δεν υπερβαίνει ποτέ το 6% της αξίας του συνολικού ενεργητικού, ενώ η συνολική αξία των ανοιχτών θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών δεν υπερβαίνει ποτέ το ποσό των 20 εκατ. ευρώ.

13. Για τον υπολογισμό, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 12, της σχέσης της συνολικής αξίας των στοιχείων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών προς την αξία του συνολικού ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος, στο συνολικό ενεργητικό λαμβάνονται υπόψη όλα τα εντός και εκτός ισολογισμού στοιχεία, με εξαίρεση τους λογαριασμούς τάξεως πληροφοριών και αυτούς που αφορούν αλλότρια περιουσιακά στοιχεία. Οι θετικές (long) και αρνητικές (short) θέσεις αθροίζονται ανεξάρτητα από τα πρόσημά τους. Για τον σκοπό του εν λόγω υπολογισμού θα αποτιμώνται:

α. Οι χρεωστικοί τίτλοι που είναι διαπραγματεύσιμοι σε ρυθμιζόμενη αγορά, με βάση την αγοραία τιμή τους.

β. Οι λοιποί χρεωστικοί τίτλοι, με βάση την ονομαστική τους αξία.

γ. Οι μετοχές με βάση την τρέχουσα αγοραία τιμή τους, εφόσον είναι διαπραγματεύσιμες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή με βάση την εσωτερική λογιστική τους αξία στις λοιπές περιπτώσεις.

δ. Τα παράγωγα μέσα με βάση τις αγοραίες ή τις ονομαστικές αξίες των υποκείμενων μέσων.

ε. Τα λοιπά στοιχεία θα λαμβάνονται στην αξία με την οποία έχουν καταχωρηθεί στους λογαριασμούς λογιστικής του πιστωτικού ιδρύματος.

14. Σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο εξαιρείται από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις της παρούσας Πράξης, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 12, συμβεί να υπερβεί είτε τα αναφερόμενα στην ίδια παράγραφο, εδάφιο (α) όρια σε περισσότερες των 20 ημερών εντός εκάστου ημερολογιακού έτους είτε τα αναφερόμενα στο εδάφιο (β) της ίδιας παραγράφου όρια έστω και για μία εργάσιμη ημέρα εντός εκάστου ημερολογιακού έτους, εφαρμόζει άμεσα τις διατάξεις της παρούσας Πράξης για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και ενημερώνει εντός δεκαημέρου την Τράπεζα της Ελλάδος - Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος (Δ.Ε.Π.Σ). Τα πιστωτικά ιδρύματα που κάνουν χρήση της εν λόγω εξαίρεσης πρέπει να τηρούν τα αναγκαία αναλυτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι ορθώς έκαναν χρήση της εξαίρεσης στο έτος αυτό, και να τα έχουν στη διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

Εποπτεία

15. Η εποπτεία σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση για τη συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων ως προς τις διατάξεις της παρούσας Πράξης ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 34,35 και 38 του Ν.3601/2007.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ Δ : ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων

16. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να διατηρούν διαρκώς ίδια κεφάλαια, όπως αυτά καθορίζονται με την ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 τουλάχιστον ίσα με το άθροισμα των κατωτέρω:

α. Των κεφαλαιακών απαιτήσεων που υπολογίζονται για τον κίνδυνο θέσης, τον κίνδυνο διακανονισμού/παράδοσης, τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου και τον κίνδυνο υπέρβασης των ορίων των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, σύμφωνα με τις μεθόδους και τις εναλλακτικές επιλογές που καθορίζονται στα Παραρτήματα I, II και VI και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το Παράρτημα V της παρούσας Πράξης, για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών τους.

β. Των κεφαλαιακών απαιτήσεων που υπολογίζονται, για τον κίνδυνο τιμών συναλλάγματος και τον κίνδυνο θέσης βασικού εμπορεύματος, σύμφωνα με τις μεθόδους και τις εναλλακτικές επιλογές που καθορίζονται στα Παραρτήματα III και IV και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το Παράρτημα V, για το σύνολο των στοιχείων του ισολογισμού τους.

17. Επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα αντί της μεθόδου της παραγράφου 16, να χρησιμοποιούν, για τον σκοπό αυτό και μόνο, μία εναλλακτική μέθοδο προσδιορισμού των ιδίων κεφαλαίων, η οποία περιγράφεται στην Ενότητα Δ του Κεφαλαίου I της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007. Η εναλλακτική μέθοδος δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των κεφαλαίων για τους άλλους κινδύνους.

Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων σε ενοποιημένη βάση

18. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι όλων των κινδύνων που αναφέρονται στην παράγραφο 16 θα υπολογίζονται και θα καλύπτονται τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 34, 35 και 38 του Ν.3601/2007.

19. Ειδικά για τον υπολογισμό σε ενοποιημένη βάση των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου θέσης, του κινδύνου τιμών συναλλάγματος, του κινδύνου από την υπέρβαση των ορίων των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και του κινδύνου θέσης σε βασικά εμπορεύματα επιτρέπεται ο συμψηφισμός αντιθέτων θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, θέσεων συναλλάγματος και θέσεων σε βασικά εμπορεύματα μεταξύ των επιμέρους πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ που υπόκεινται σε ενοποιημένη εποπτεία, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που διέπουν τον αντίστοιχο συμψηφισμό θέσεων ενός πιστωτικού ιδρύματος σε ατομική βάση σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στα Παραρτήματα I, III, IV, V και VI της παρούσας Πράξης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

20. Επιτρέπεται ο συμψηφισμός αντιθέτων θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, θέσεων συναλλάγματος και θέσεων σε βασικά εμπορεύματα πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Οι εν λόγω επιχειρήσεις έχουν άδεια λειτουργίας σε μια τρίτη χώρα και είτε ανταποκρίνονται στον ορισμό του πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφο 1 του Ν.3601/2007, είτε είναι αναγνωρισμένες ΕΠΕΥ τρίτων χωρών.

β. Οι εν λόγω επιχειρήσεις υπόκεινται σε ισοδύναμη εποπτεία και εφαρμόζουν κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας επί ατομικής βάσης ισοδύναμους με τους κανόνες της παρούσας Πράξης.

γ. Δεν υπάρχουν στις οικείες τρίτες χώρες κανονιστικές ρυθμίσεις που να επηρεάζουν ουσιαστικά τις μεταφορές κεφαλαίων εντός του ομίλου.

21. Επιτρέπεται ο συμψηφισμός που προβλέπεται στην ανωτέρω παράγραφο 20 μεταξύ ιδρυμάτων τα οποία ανήκουν σε όμιλο και τα οποία έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα, υπό τους παρακάτω όρους:

α. Υπάρχει ορθολογική/ικανοποιητική κατανομή ιδίων κεφαλαίων εντός του ομίλου.

β. Το κανονιστικό, νομικό ή συμβατικό πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργούν τα ιδρύματα είναι τέτοιο που να εγγυάται την αμοιβαία χρηματοοικονομική υποστήριξη εντός του ομίλου.

22. Επιτρέπεται ο συμψηφισμός που προβλέπεται στην ανωτέρω παράγραφο 20 μεταξύ των ιδρυμάτων που ανήκουν σε έναν όμιλο, ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις της ανωτέρω παραγράφου 21 και οιοδήποτε ίδρυμα που ανήκει στον ίδιο όμιλο αλλά έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος, με την προϋπόθεση ότι το δεύτερο ίδρυμα υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του, σε ατομική βάση.

ΤΜΗΜΑ Ε : ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

23. Για την αναγνώριση των εσωτερικών υποδειγμάτων πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V της παρούσας Πράξης, εφόσον η αίτηση υποβάλλεται από μητρικό πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ε.Ε και θυγατρικές του ή από κοινοτική μητρική επιχείρηση επενδύσεων εγκατεστημένη στην Ε.Ε και θυγατρικές της, ή από κοινού από θυγατρικές μιας μητρικής χρηματοδοτικής εταιρίας συμμετοχών εγκατεστημένης στην Ε.Ε ισχύουν οι απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 44 του Ν.3601/2007. Η προθεσμία για την αναγνώριση είναι εξάμηνη.

24. Τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει από την Τράπεζα της Ελλάδος αναγνώριση εσωτερικού υποδείγματος πριν από την 1 Ιανουαρίου 2008 για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του ειδικού κινδύνου, θα πρέπει να καθορίσουν, με τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, χρονοδιάγραμμα προσαρμογής στα επιπλέον κριτήρια, προϋποθέσεις και μεθόδους που καθορίζονται στο Παράρτημα V της παρούσας Πράξης, με καταληκτική ημερομηνία προσαρμογής την 31.12.2010.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ : ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ – ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

25. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος-(Δ/ση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος) σε ατομική βάση τα στοιχεία για την κεφαλαιακή τους επάρκεια, όπως διαμορφώνονται στο τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου.

26. Τα πιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος σε ενοποιημένη βάση υποβάλλουν τα σχετικά στοιχεία και σε ενοποιημένη βάση.

27. Οι προθεσμίες για την υποβολή των ανωτέρω στοιχείων είναι αυτές που καθορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2563/19.7.2005, όπως ισχύει. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα να ζητεί την υποβολή των ανωτέρω στοιχείων και για άλλες ημερομηνίες αναφοράς.

28. Επιπρόσθετα, τα πιστωτικά ιδρύματα που κάνουν χρήση εγκεκριμένων από την Τράπεζα της Ελλάδος εσωτερικών υποδειγμάτων θα πρέπει εντός εικοσαημέρου από το τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου να υποβάλλουν:

α. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing) για το εν λόγω τρίμηνο. Σημειώνεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα κοινοποιούν άμεσα και σε κάθε περίπτωση εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών κάθε υπέρβαση που διαπιστώνεται κατά την εφαρμογή του προγράμματος.

β. Τα αποτελέσματα του προγράμματος προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing) τα οποία υποβάλλονται στη Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος.

γ. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα να ζητεί την υποβολή των ανωτέρω στοιχείων και για άλλες ημερομηνίες αναφοράς.

29. Καθορίζεται η 1.1.2008 ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας Πράξης. Η πρώτη υποβολή στοιχείων σύμφωνα με την παρούσα Πράξη θα αφορά στοιχεία της 31.3.2008. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα κάνει χρήση της ευχέρειας που προβλέπεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Η, παράγραφο 3 και για το χρονικό διάστημα που θα κάνει χρήση αυτής της ευχέρειας, που δεν μπορεί να εκτείνεται πέραν της 31.12.2007, θα εφαρμόζει την ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.1996 όπως ισχύει.

ΤΜΗΜΑ Ζ : ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

30. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται επί μία διετία να διατηρούν όλους τους αναλυτικούς υπολογισμούς και τα δικαιολογητικά υποστήριξης των υποβαλλομένων στοιχείων ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση διενέργειας ελέγχου ή ζήτησης περαιτέρω διευκρινίσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος.

31. Οι μέθοδοι υπολογισμών για την εξαγωγή των στοιχείων και οι σχετικοί λογιστικοί χειρισμοί θα πρέπει να εφαρμόζονται σε σταθερή βάση και, εφόσον ζητηθεί, να γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος – Δ/ση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

32. Κάθε μεταβολή των μεθόδων υπολογισμών ή των λογιστικών χειρισμών θα εφαρμόζεται με τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος.

ΤΜΗΜΑ Η : ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

33. Τα επισυναπτόμενα Παραρτήματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Πράξης.

34. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Πράξης.

35. Από 31.12.2007, καταργείται η ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.96, όπως ισχύει.

Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Η Πράξη αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Β').

Ο Διοικητής

Νικόλαος Γκαργκάνας

Ακριβές αντίγραφο,
Αθήνα, 20.8.2007
Δ/ση Εποπτείας Πιστωτικού
Συστήματος

Ο Διευθυντής

Π. Κυριακόπουλος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΘΕΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α : ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΓΕΝΙΚΑ

1. Ο κίνδυνος θέσης για τα χρηματοπιστωτικά μέσα που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και ειδικότερα, για ένα διαπραγματεύσιμο χρεωστικό τίτλο ή μια μετοχή ή ένα παράγωγο μέσο επί μετοχής ή ένα παράγωγο μέσο επί χρεωστικού τίτλου, διαιρείται σε δύο συνιστώσες, προκειμένου να υπολογιστεί η κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψή του.

α. Η πρώτη συνιστώσα αφορά τον ειδικό κίνδυνο που ενέχει η θέση, δηλαδή τον κίνδυνο μεταβολής της τιμής του σχετικού μέσου λόγω της επίδρασης παραγόντων που σχετίζονται με τον εκδότη του ή, στην περίπτωση ενός παράγωγου μέσου, με τον εκδότη του υποκείμενου μέσου.

β. Η δεύτερη συνιστώσα καλύπτει το γενικό κίνδυνο της θέσης, δηλαδή τον κίνδυνο μεταβολής της τιμής του σχετικού μέσου λόγω:

- i. μιας μεταβολής στο γενικό επίπεδο των επιτοκίων (στην περίπτωση ενός διαπραγματεύσιμου χρεωστικού τίτλου ή παράγωγου μέσου χρεωστικού τίτλου) ή
- ii. μιας ευρείας μεταβολής στην αγορά μετοχών που δεν σχετίζεται με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά μεμονωμένων τίτλων (στην περίπτωση μιας μετοχής ή ενός παράγωγου μέσου που βασίζεται σε μετοχή).

2. Για την εφαρμογή του παρόντος Παραρτήματος, τα χαρτοφυλάκια των ιδίων μετοχών ή των ιδίων χρεωστικών τίτλων των πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρούνται από τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου.

ΤΜΗΜΑ Β : ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ - ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ

1. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου περιγράφουν τους γενικούς κανόνες συμψηφισμού. Οι ειδικότεροι κανόνες συμψηφισμού για κάθε χρηματοοικονομικό μέσο περιγράφονται στα οικεία Τμήματα του παρόντος Παραρτήματος.

2. Η καθαρή θέση ενός πιστωτικού ιδρύματος σε καθένα από τα διάφορα χρηματοπιστωτικά μέσα δίνεται από το ποσό κατά το οποίο οι θετικές (αρνητικές) θέσεις του ιδρύματος υπερβαίνουν τις αρνητικές (θετικές) θέσεις στην ίδια μετοχή, στον ίδιο χρεωστικό ή μετατρέψιμο τίτλο και σε πανομοιότυπα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (financial futures), δικαιωμάτων προαίρεσης (options), τίτλων επιλογής (warrants), ή αντισταθμισμένων τίτλων επιλογής (covered warrants).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

3. Πανομοιότυπα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα θεωρούνται αυτά τα οποία έχουν το ίδιο υποκείμενο χρηματοοικονομικό μέσο, την ίδια εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη και τον ίδιο εκδότη. Στην περίπτωση των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων επί μετοχών, πανομοιότυπα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα μπορούν να θεωρηθούν εκείνα τα οποία διατηρούν τα παραπάνω χαρακτηριστικά χωρίς να έχουν την ίδια εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη.
4. Κατά τον υπολογισμό της καθαρής θέσης, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει το συμψηφισμό των θέσεων σε παράγωγα μέσα ως θέσεων στον(στους) ίδιο(ους) τον(τους) υποκείμενο(-ούς) τίτλο(-ους) ή τον(τους) τίτλο(-ους) αναφοράς στον οποίο αυτά βασίζονται, σύμφωνα με τη μέθοδο που παρουσιάζεται στο Τμήμα Ε του παρόντος Παραρτήματος (Παράγωγα Χρηματοοικονομικά και Πιστωτικά Μέσα).
5. Δεν επιτρέπεται συμψηφισμός μεταξύ ενός μετατρέψιμου τίτλου και μιας αντισταθμιστικής θέσης στο ίδιο το μέσο στο οποίο βασίζεται ο μετατρέψιμος τίτλος παρά μόνο στην περίπτωση που η Τράπεζα της Ελλάδος έχει επιτρέψει τη χρήση από το πιστωτικό ίδρυμα κάποιας προσέγγισης, η οποία λαμβάνει υπόψη την πιθανότητα μετατροπής ενός συγκεκριμένου μετατρέψιμου τίτλου ή επιβάλλει κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη κάθε ενδεχόμενου κινδύνου που θα μπορούσε να προκύψει κατά τη μετατροπή.
6. Όλες οι καθαρές θέσεις για την κατάρτιση των αναφορών προς την Τράπεζα της Ελλάδος, ανεξάρτητα από το πρόσημό τους, μετατρέπονται καθημερινά, βάσει της τρέχουσας συναλλαγματικής ισοτιμίας σε ευρώ, πριν από το συγκεντρωτικό υπολογισμό τους.
7. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τις ανοιχτές θέσεις σε όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα υπολογίζονται χωριστά για κάθε νόμισμα. Το πιστωτικό ίδρυμα μετατρέπει σε ευρώ όλες τις καθαρές θέσεις ανάλογα με το νόμισμα που είναι εκφρασμένες με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες (μέση τιμή αγοράς - πώλησης). Τα ποσά θα αναφέρονται σε χιλιάδες ευρώ. Δεν επιτρέπεται συμψηφισμός μεταξύ θέσεων σε διαφορετικά νομίσματα.

ΤΜΗΜΑ Γ : ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΟΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1. Οι καθαρές θέσεις κατατάσσονται ανάλογα με το νόμισμα στο οποίο αυτές είναι εκφρασμένες και οι κεφαλαιακές απαιτήσεις υπολογίζονται έναντι του γενικού και του ειδικού κινδύνου για κάθε νόμισμα χωριστά.

Γ1 : Ειδικός κίνδυνος

2. Το πιστωτικό ίδρυμα κατατάσσει τις καθαρές θέσεις του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, με βάση τον υπολογισμό που καθορίζεται στο Τμήμα Β, μεταξύ των ενδεδειγμένων κατηγοριών του Πίνακα 1 του παρόντος Παραρτήματος, με κριτήριο τον εκδότη/οφειλέτη τους, την εξωτερική ή εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση και την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

λήξη. Στη συνέχεια τις πολλαπλασιάζει με τους συντελεστές κεφαλαιακής απαίτησης του Πίνακα 1. Προκειμένου να υπολογίσει την κεφαλαιακή του απαίτηση έναντι του ειδικού κινδύνου, αθροίζει τις απόλυτες σταθμισμένες θέσεις του (ανεξάρτητα από το εάν είναι θετικές ή αρνητικές).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	
Κατηγορίες	Κεφαλαιακή απαίτηση ειδικού κινδύνου
<p>1^η Χρεωστικοί τίτλοι: που έχουν εκδοθεί από κεντρική διοίκηση ή καλύπτονται από εγγύηση κεντρικής διοίκησης, από κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, που κατατάσσονται στην 1η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας ή υπόκεινται σε συντελεστή κινδύνου 0% βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.</p>	<p>0%</p>
<p>2^η Χρεωστικοί τίτλοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • που έχουν εκδοθεί από κεντρική διοίκηση ή καλύπτονται από εγγύηση κεντρικής διοίκησης, από κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, που κατατάσσονται στην 2η ή την 3η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • που έχουν εκδοθεί από περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές κρατών μελών που κατατάσσονται στην 1η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • που έχουν εκδοθεί ή καλύπτονται από την εγγύηση ιδρυμάτων που κατατάσσονται στην 1η ή 2η ή 3η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • που εκδίδονται ή καλύπτονται από την εγγύηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται στην 1η ή 2η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 • Άλλα εγκεκριμένα στοιχεία όπως αυτά ορίζονται στην 	<p>0,25% (εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη έως έξι μήνες)</p> <p>1,00% (εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη μεγαλύτερη των έξι μηνών και μικρότερη ή ίση με 24 μήνες)</p> <p>1,60% (εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη άνω των 24 μηνών)</p>

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

παράγραφο 4 κατωτέρω.	
<p>3^η</p> <p>Χρεωστικοί τίτλοι:</p> <ul style="list-style-type: none">• που έχουν εκδοθεί από κεντρική διοίκηση ή καλύπτονται από εγγύηση κεντρικής διοίκησης, από κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, που κατατάσσονται στην 4η ή την 5η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.• που έχουν εκδοθεί από περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές κρατών μελών που κατατάσσονται στην 2η ή 3η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.• που έχουν εκδοθεί ή καλύπτονται από την εγγύηση ιδρυμάτων που κατατάσσονται στην 4η ή 5η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.• που εκδίδονται ή καλύπτονται από την εγγύηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται στην 3η ή 4η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.• Ανοίγματα για τα οποία δεν υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο εξωτερικό οργανισμό πιστοληπτικής αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.).	8,00%
<p>4^η</p> <p>Χρεωστικοί τίτλοι:</p> <ul style="list-style-type: none">• που έχουν εκδοθεί από κεντρική διοίκηση ή καλύπτονται από εγγύηση κεντρικής διοίκησης, από κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, που κατατάσσονται στην 6η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.• που έχουν εκδοθεί από περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές κρατών μελών που κατατάσσονται στην 4η ή 5η ή 6η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.• που έχουν εκδοθεί ή καλύπτονται από την εγγύηση ιδρυμάτων που κατατάσσονται στην 6η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.• που έχουν εκδοθεί ή καλύπτονται από την εγγύηση	12,00%

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

επιχειρήσεων που κατατάσσονται στην 5η ή 6η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.	
5^η <ul style="list-style-type: none">• Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεών τους, τα στοιχεία που αναφέρονται στο Τμήμα Β, Παράγραφος 8 της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, θα σταθμίζονται με τους συντελεστές στάθμισης που προβλέπονται στο Τμήμα Ε, Παράγραφος 14 και τα σταθμισμένα ποσά θα πολλαπλασιάζονται με 8%.	

3. Όταν τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν τους κανόνες στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, ο οφειλέτης του ανοίγματος, για να καταταγεί σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, πρέπει να έχει εσωτερική διαβάθμιση που αντιστοιχεί σε πιθανότητα αθέτησης ίση ή μικρότερη από εκείνη της κατάλληλης βαθμίδας πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

4. Στα μέσα που εκδίδονται από έναν εκδότη που δεν πληροί την ανωτέρω προϋπόθεση, εφαρμόζεται κεφαλαιακή απαίτηση για ειδικό κίνδυνο ίση με 12% σύμφωνα με τον Πίνακα 1. Σε αυτήν την περίπτωση, η Τράπεζα της Ελλάδος απαγορεύει κάθε συμφηφισμό μεταξύ των μέσων αυτών και άλλων χρεωστικών τίτλων για τους σκοπούς της μέτρησης του γενικού κινδύνου αγοράς.

5. Για τους σκοπούς των ανωτέρω παραγράφων 1 έως 4 στην έννοια των «εγκεκριμένων στοιχείων» περιλαμβάνονται:

α. Θετικές και αρνητικές θέσεις σε στοιχεία ενεργητικού, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξης σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας που αντιστοιχεί τουλάχιστον σε επενδυτική κλάση, με βάση δύο (2) τουλάχιστον αναγνωρισμένους εξωτερικούς οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) ή από έναν (1) τέτοιο οργανισμό, εφόσον ουδείς άλλος αναγνωρισμένος οργανισμός έχει διαβαθμίσει τους συγκεκριμένους τίτλους, σύμφωνα με τη μέθοδο κατάταξης που περιγράφεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

β. Θετικές και αρνητικές θέσεις σε στοιχεία ενεργητικού τα οποία, λόγω της φερεγγυότητας του εκδότη, έχουν πιθανότητα αθέτησης όχι υψηλότερη από εκείνη των στοιχείων ενεργητικού για τα οποία γίνεται λόγος στο ανωτέρω εδάφιο (α), βάσει της μεθόδου που περιγράφεται στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

γ. Θετικές και αρνητικές θέσεις σε στοιχεία ενεργητικού για τα οποία δεν είναι διαθέσιμη πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο οργανισμό εξωτερικής αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (Ε.Ο.Π.Α.) και τα οποία πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις :

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

i) Χαρακτηρίζονται από επαρκή βαθμό ρευστότητας κατά την εκτίμηση των πιστωτικών ιδρυμάτων, με βάση κριτήρια όπως ο όγκος συναλλαγών (αριθμός συναλλασσόμενων τίτλων προς το σύνολο των υφιστάμενων τίτλων), ποσό έκδοσης, περιθώριο αγοράς / πώλησης, κτλ., τα οποία γνωστοποιούνται έγκαιρα στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία διατηρεί το δικαίωμα για την αποδοχή ή μη της εν λόγω αξιολόγησης. Προκειμένου περί νεοεκδιδόμενων χρεωστικών τίτλων, θα πρέπει οι υφιστάμενοι παρόμοιοι χρεωστικοί τίτλοι του ίδιου εκδότη να έχουν κριθεί ως επαρκώς ρευστοποιήσιμοι.

ii) Η επενδυτική τους ποιότητα είναι, κατά την κρίση του ίδιου του εκάστοτε ιδρύματος, τουλάχιστον ισοδύναμη με εκείνη των στοιχείων ενεργητικού για τα οποία γίνεται λόγος στο εδάφιο (α).

iii) Είναι εισηγμένα σε μία τουλάχιστον ρυθμιζόμενη αγορά κράτους μέλους ή σε χρηματιστήριο αξιών τρίτης χώρας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Α: Ορισμοί, παράγραφο 3 της παρούσας Πράξης.

δ. Θετικές και αρνητικές θέσεις σε στοιχεία ενεργητικού εκδοθέντα από πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία υπόκεινται στις απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με το Ν.3601/2007 εφόσον:

i) θεωρούνται από τα ενδιαφερόμενα πιστωτικά ιδρύματα ως επαρκώς ρευστοποιήσιμες

ii) η επενδυτική ποιότητά τους είναι, σύμφωνα με τη διακριτική ευχέρεια του πιστωτικού ιδρύματος, τουλάχιστον ισοδύναμη των στοιχείων ενεργητικού που αναφέρονται στο εδάφιο (α) ανωτέρω.

ε. Τίτλους που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα τα οποία θεωρούνται ότι έχουν ισοδύναμη ή υψηλότερη πιστωτική ποιότητα από εκείνη της 2ης ή ανώτερης βαθμίδας πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης των ανοιγμάτων έναντι ιδρυμάτων της ΠΔ/ΤΕ 2588/07 και τα οποία υπόκεινται σε εποπτικές και κανονιστικές ρυθμίσεις ανάλογες με εκείνες της παρούσας Πράξης.

στ. Εάν η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι ο εκάστοτε τίτλος υπόκειται σε υπερβολικά υψηλό βαθμό ειδικού κινδύνου τότε αυτός δεν θεωρείται εγκεκριμένο στοιχείο.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόζουν τον ανώτατο συντελεστή κεφαλαιακής απαίτησης που αναγράφεται στον Πίνακα 1 (12%) για τους τίτλους που παρουσιάζουν ιδιαίτερο κίνδυνο λόγω της ανεπαρκούς φερεγγυότητας του εκδότη.

Γ2 : Γενικός κίνδυνος – Μέθοδος 1 (σε συνάρτηση με τη ληκτότητα)

7. Η διαδικασία υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του γενικού κινδύνου περιλαμβάνει δύο βασικά στάδια.

α. Όλες οι θέσεις σταθμίζονται ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη τους (όπως περιγράφεται στην επόμενη παράγραφο), προκειμένου να υπολογιστεί το ποσό του κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψή τους.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

β. Αυτή η κεφαλαιακή απαίτηση μπορεί να μειώνεται όταν μια σταθμισμένη θέση κατέχεται παράλληλα με μια αντίθετη σταθμισμένη θέση στο ίδιο διάστημα ληκτότητας. Μείωση της κεφαλαιακής απαίτησης επιτρέπεται επίσης όταν οι αντίθετες σταθμισμένες θέσεις ανήκουν σε διαφορετικά διαστήματα ληκτότητας. Στην περίπτωση αυτή, η έκταση της επιτρεπόμενης μείωσης εξαρτάται τόσο από το εάν οι δύο θέσεις ανήκουν ή όχι στην ίδια ομάδα διαστημάτων ληκτότητας, όσο και από τα συγκεκριμένα διαστήματα ληκτότητας στα οποία αυτές ανήκουν. Ορίζονται συνολικά τρεις ομάδες διαστημάτων προθεσμιών λήξης (ή ζώνες).

8. Το πιστωτικό ίδρυμα κατατάσσει τις καθαρές θέσεις του στις κατάλληλες ζώνες προθεσμιών λήξης στη δεύτερη ή την τρίτη, κατά περίπτωση, στήλη του παρακάτω Πίνακα 2. Η κατάταξη γίνεται βάσει της εναπομένουσας διάρκειας μέχρι τη λήξη στην περίπτωση των μέσων σταθερού επιτοκίου και της περιόδου μέχρι τον επόμενο επανακαθορισμό του επιτοκίου στην περίπτωση των μέσων που έχουν μεταβλητό επιτόκιο πριν από την οριστική ημερομηνία λήξης. Το πιστωτικό ίδρυμα κάνει επίσης διάκριση μεταξύ των χρεωστικών τίτλων με απόδοση τοκομεριδίου 3% ή μεγαλύτερη και εκείνων με απόδοση τοκομεριδίου μικρότερη από 3%, και τους κατατάσσει, αντίστοιχα, στη δεύτερη ή την τρίτη στήλη του Πίνακα 2. Στη συνέχεια καθεμία από τις θέσεις αυτές πολλαπλασιάζεται με τους συντελεστές στάθμισης που αναφέρονται στην τέταρτη στήλη του Πίνακα 2 για το σχετικό διάστημα προθεσμιών λήξης.

9. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει στη συνέχεια το άθροισμα των σταθμισμένων θετικών θέσεων και το άθροισμα των σταθμισμένων αρνητικών θέσεων για κάθε διάστημα ληκτότητας. Το ποσό των θετικών θέσεων που αντιστοιχίζονται έναντι των αρνητικών θέσεων εντός ενός δεδομένου διαστήματος ληκτότητας, αντιπροσωπεύει την αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση σ' αυτό το διάστημα ληκτότητας ενώ η εναπομένουσα θετική ή αρνητική θέση αντιπροσωπεύει τη μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση στο ίδιο διάστημα ληκτότητας. Υπολογίζεται στη συνέχεια το σύνολο των αντιστοιχισμένων σταθμισμένων θέσεων σε όλα τα διαστήματα ληκτότητας.

10. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει το άθροισμα των μη αντιστοιχισμένων σταθμισμένων θετικών θέσεων στα διαστήματα που περιλαμβάνονται σε καθεμία από τις ζώνες του Πίνακα 2, προκειμένου να προσδιορίσει τη μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θετική θέση για κάθε ζώνη. Ομοίως, τα αθροίσματα των μη αντιστοιχισμένων σταθμισμένων αρνητικών θέσεων για κάθε διάστημα μιας δεδομένης ζώνης προστίθενται προκειμένου να υπολογιστεί η μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη αρνητική θέση αυτής της ζώνης. Το τμήμα της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θετικής θέσης σε μια δεδομένη ζώνη το οποίο αντιστοιχίζεται έναντι της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης αρνητικής θέσης στην ίδια ζώνη αντιπροσωπεύει την αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση σ' αυτή τη ζώνη. Το τμήμα της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θετικής θέσης ή της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης αρνητικής θέσης σε μια ζώνη το οποίο δεν μπορεί να αντιστοιχιστεί κατ' αυτόν τον τρόπο, αντιπροσωπεύει τη μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση γι' αυτή τη ζώνη.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2				
Ζώνες	Διαστήματα ληκτότητας		Συντελεστές στάθμισης (%)	Μεταβολή επιτοκίου (%)
	Απόδοση τοκομεριδίου 3% ή μεγαλύτερη	Απόδοση τοκομεριδίου κάτω του 3%		
1	0 ≤ 1 μήνες	0 ≤ 1 μήνες	0,00	—
	> 1 ≤ 3 μήνες	> 1 ≤ 3 μήνες	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 μήνες	> 3 ≤ 6 μήνες	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 μήνες	> 6 ≤ 12 μήνες	0,70	1,00
2	> 1 ≤ 2 έτη	> 1,0 ≤ 1,9 έτη	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 έτη	> 1,9 ≤ 2,8 έτη	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 έτη	> 2,8 ≤ 3,6 έτη	2,25	0,75
3	> 4 ≤ 5 έτη	> 3,6 ≤ 4,3 έτη	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 έτη	> 4,3 ≤ 5,7 έτη	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 έτη	> 5,7 ≤ 7,3 έτη	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 έτη	> 7,3 ≤ 9,3 έτη	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 έτη	> 9,3 ≤ 10,6 έτη	5,25	0,60
	> 20 έτη	> 10,6 ≤ 12,0 έτη	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 έτη	8,00	0,60
	> 20 έτη	12,50	0,60	

11. Υπολογίζεται στη συνέχεια το ποσό της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θετικής (αρνητικής) θέσης στη ζώνη 1, το οποίο αντιστοιχίζεται έναντι της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης αρνητικής (θετικής) θέσης στη ζώνη 2. Το ποσό αυτό αναφέρεται ως αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση μεταξύ των ζωνών 1 και 2. Ο ίδιος υπολογισμός πραγματοποιείται για το εναπομένον τμήμα της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 2 και τη μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση στη ζώνη 3, προκειμένου να υπολογισθεί η αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση μεταξύ των ζωνών 2 και 3.

12. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί, εάν το επιθυμεί, να αντιστρέφει τη σειρά των υπολογισμών της παραγράφου 11 και να υπολογίσει την αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση μεταξύ των ζωνών 2 και 3 πριν από τον υπολογισμό της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης μεταξύ των ζωνών 1 και 2.

13. Το υπόλοιπο της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 1 αντιστοιχίζεται έναντι εκείνου που εναπομένει στη ζώνη 3 μετά την αντιστοίχισή της με τη ζώνη 2,

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

προκειμένου να προσδιοριστεί η αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση μεταξύ των ζωνών 1 και 3.

14. Οι εναπομένουσες θέσεις, μετά τις τρεις χωριστές αντιστοιχίσεις των παραγράφων 11, 12 και 13, αθροίζονται.

15. Η κεφαλαιακή απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος υπολογίζεται ως το άθροισμα:

α) Του 10% του αθροίσματος των αντιστοιχισμένων σταθμισμένων θέσεων σε όλα τα διαστήματα προθεσμιών λήξης.

β) Του 40% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 1.

γ) Του 30% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 2.

δ) Του 30% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 3.

ε) Του 40% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης μεταξύ των ζωνών 1 και 2, και μεταξύ των ζωνών 2 και 3 (βλέπε παράγραφο 11).

στ) Του 150% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης μεταξύ των ζωνών 1 και 3.

ζ) Του 100% των εναπομενουσών μη αντιστοιχισμένων σταθμισμένων θέσεων.

Γ3 : Γενικός κίνδυνος – Μέθοδος 2 (σε συνάρτηση με το μέσο σταθμικό δείκτη διάρκειας)

16. Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων που αντιστοιχούν στο γενικό κίνδυνο τον οποίο ενέχουν οι διαπραγματεύσιμοι χρεωστικοί τίτλοι, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιούν σύστημα βασισμένο στο μέσο σταθμικό δείκτη διάρκειας, αντί να εφαρμόζουν τους κανόνες της ανωτέρω Μεθόδου 1, υπό τον όρο ότι εφαρμόζουν το σύστημα αυτό με συνέπεια .

17. Στα πλαίσια του συστήματος της παραγράφου 16, το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει την αγοραία τιμή κάθε χρεωστικού τίτλου σταθερού επιτοκίου και βάσει αυτής υπολογίζει την απόδοσή του μέχρι τη λήξη, που αποτελεί, κατά προσέγγιση, το προεξοφλητικό του επιτόκιο. Αν πρόκειται για μέσα μεταβλητού επιτοκίου, λαμβάνει την αγοραία τιμή κάθε μέσου, και βάσει αυτής υπολογίζει την απόδοσή του με βάση την υπόθεση ότι το κεφάλαιο είναι πληρωτέο την επόμενη φορά που μπορεί να αλλάξει το επιτόκιο.

18. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει στη συνέχεια τον τροποποιημένο μέσο σταθμικό δείκτη διάρκειας (modified duration) κάθε χρεωστικού τίτλου, χρησιμοποιώντας τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{Modified duration} = \frac{D}{1+r} \quad \text{όπου: } D = \frac{\sum_{t=1}^m (t \times C_t)}{\sum_{t=1}^m \frac{C_t}{(1+r)^t}}$$

όπου:

r : είναι η ονομαστική απόδοση μέχρι τη λήξη του τίτλου (yield to maturity),

C_t : είναι η χρηματική πληρωμή (ροή) κατά τη χρονική στιγμή t ,

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

m : είναι η εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη εκφρασμένη σε πλήθος περιόδων.

19. Το πιστωτικό ίδρυμα κατατάσσει ακολούθως κάθε χρεωστικό τίτλο στην κατάλληλη ζώνη του παρακάτω Πίνακα 3, με βάση τον τροποποιημένο μέσο σταθμικό δείκτη διάρκειας κάθε μέσου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3		
Ζώνες	Τροποποιημένος μέσος σταθμικός δείκτης διάρκειας (σε έτη)	Τεκμαιρόμενη μεταβολή επιτοκίου σε %
1	$> 0 \leq 1,0$	1,0
2	$> 1,0 \leq 3,6$	0,85
3	$> 3,6$	0,7

20. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει κατόπιν τη σταθμισμένη, βάσει του δείκτη διάρκειας, θέση κάθε μέσου, πολλαπλασιάζοντας την αγοραία αξία του με τον τροποποιημένο σταθμικό δείκτη διάρκειας του καθώς και με την τεκμαιρόμενη μεταβολή του επιτοκίου όταν πρόκειται για μέσο που έχει αυτό το συγκεκριμένο τροποποιημένο σταθμικό δείκτη διάρκειας (ως στήλη 3 του Πίνακα 3).

21. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει τις σταθμισμένες βάσει του δείκτη διάρκειας θετικές και αρνητικές θέσεις του, σε κάθε ζώνη. Το ποσό των θετικών θέσεων που αντιστοιχίζεται με αρνητικές θέσεις σε κάθε ζώνη αποτελεί τη σταθμισμένη, βάσει του δείκτη διάρκειας, αντιστοιχισμένη θέση για την εν λόγω ζώνη. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει, στη συνέχεια, την σταθμισμένη, βάσει του δείκτη διάρκειας, μη αντιστοιχισμένη θέση για κάθε ζώνη. Ακολούθως, εφαρμόζει τη μέθοδο που περιγράφεται στις ανωτέρω παραγράφους 11, 12, 13 και 14, για τις μη αντιστοιχισμένες σταθμισμένες θέσεις.

22. Η κεφαλαιακή απαίτηση του ιδρύματος υπολογίζεται ακολούθως ως το άθροισμα:

α) Του 2% των σταθμισμένων βάσει του δείκτη διάρκειας αντιστοιχισμένων θέσεων σε κάθε ζώνη.

β) Του 40% των σταθμισμένων βάσει του δείκτη διάρκειας θέσεων που αντιστοιχίζονται μεταξύ των ζωνών 1 και 2, και μεταξύ των ζωνών 2 και 3.

γ) Του 150% των σταθμισμένων βάσει του δείκτη διάρκειας θέσεων που αντιστοιχίζονται μεταξύ των ζωνών 1 και 3.

δ) Του 100% των σταθμισμένων βάσει του δείκτη διάρκειας μη αντιστοιχισμένων θέσεων που εναπομένουν.

ΤΜΗΜΑ Δ : ΜΕΤΟΧΕΣ

1. Το πιστωτικό ίδρυμα αθροίζει, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ανωτέρω Τμήματος Β του παρόντος Παραρτήματος, όλες τις καθαρές θετικές θέσεις του και όλες τις καθαρές αρνητικές του θέσεις. Το άθροισμα των δύο αυτών ποσών αντιπροσωπεύει τη συνολική μεικτή του θέση. Το ποσό κατά το οποίο το ένα από τα δύο αθροίσματα υπερβαίνει το άλλο, αντιπροσωπεύει τη συνολική καθαρή θέση του.

Δ1 : Ειδικός κίνδυνος

2. Το πιστωτικό ίδρυμα πολλαπλασιάζει τη συνολική μεικτή θέση του επί 4%, προκειμένου να υπολογίσει την κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου.

3. Επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση έναντι του ειδικού κινδύνου ίση με το 2%, και όχι το 4%, της συνολικής μεικτής θέσης για τα χαρτοφυλάκια μετοχών που κατέχονται από ένα πιστωτικό ίδρυμα και πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Οι μετοχές δεν είναι μετοχές εκδοτών που έχουν εκδώσει διαπραγματεύσιμους χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι τη δεδομένη στιγμή συνεπάγονται 8% ή 12% κεφαλαιακή απαίτηση στον ανωτέρω Πίνακα 1 ή συνεπάγονται χαμηλότερη κεφαλαιακή απαίτηση για το λόγο μόνο ότι καλύπτονται από εγγύηση ή ασφάλεια

β. Οι μετοχές θεωρούνται υψηλής εμπορευσιμότητας από την Τράπεζα της Ελλάδος, βάσει των εξής κριτηρίων :

i) Κατά το τελευταίο 12μηνο ο αριθμός των ημερών κατά τις οποίες πραγματοποιήθηκαν συναλλαγές να υπερβαίνει το 90% των συνολικών ημερών διαπραγμάτευσης των μετοχών και η διαπραγμάτευσή τους να μην διακόπτεται για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 3 ημερών και

ii) Κατά το τελευταίο 12μηνο ο αριθμός των μετοχών που έγιναν αντικείμενο διαπραγμάτευσης ή/και διακανονισμού εξωχρηματιστηριακά να υπερβαίνει το 10% του συνολικού αριθμού των υφιστάμενων τίτλων

γ. Καμιά ατομική θέση δεν περιλαμβάνει περισσότερο από το 5% της αξίας του συνολικού χαρτοφυλακίου μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος. Επιτρέπονται ατομικές θέσεις έως 10% υπό την προϋπόθεση ότι οι θέσεις αυτές δεν υπερβαίνουν συνολικά το 50% του χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

Δ2 : Γενικός κίνδυνος

4. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του πιστωτικού ιδρύματος για την κάλυψη του γενικού κινδύνου ισούνται με τη συνολική καθαρή του θέση πολλαπλασιασμένη επί 8%.

ΤΜΗΜΑ Ε : ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

E1 : Γενικά

1. Οι θέσεις σε όλα τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα υπόκεινται σε κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του γενικού κινδύνου. Στις περιπτώσεις που το υποκείμενο μέσο είναι επιτόκια ή συνάλλαγμα ή ευρέως διαφοροποιημένοι δείκτες μετοχών ή παράγωγα επ' αυτών όπως π.χ. οι ανταλλαγές επιτοκίων και νομισμάτων (interest rate and currency swaps), οι προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου (FRAs), οι προθεσμιακές πράξεις επί συναλλάγματος (FX Forwards) οι προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίου (interest rate futures) και τα δικαιώματα προαίρεσης (options) επί επιτοκίων και επί συναλλάγματος δεν θα υπολογίζεται κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου. Στις περιπτώσεις όμως που το υποκείμενο μέσο είναι ένας διαπραγματεύσιμος χρεωστικός τίτλος, ή μία μετοχή ή ένας μη διαφοροποιημένος δείκτης μετοχών, θα υφίσταται κεφαλαιακή απαίτηση για τον ειδικό κίνδυνο σύμφωνα με τον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, που θα υπολογίζεται με χρήση του ανωτέρω Πίνακα 1.

E2 : Ορισμοί – Διευκρινίσεις

2. Για τους σκοπούς των Τμημάτων Ε και ΣΤ και ειδικότερα για τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα με υποκείμενο τίτλο επιτόκια, νοούνται ως :

α) Θετική θέση σε χρεωστικούς τίτλους ή επιτόκια: Η θέση στην οποία ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει καθορίσει το επιτόκιο που πρόκειται να εισπράξει σε ορισμένη μελλοντική ημερομηνία.

β) Αρνητική θέση σε χρεωστικούς τίτλους ή επιτόκια: Η θέση στην οποία ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει καθορίσει το επιτόκιο που πρόκειται να καταβάλει σε ορισμένη μελλοντική ημερομηνία.

γ) Πλασματική θέση: Η θέση που αντιστοιχεί σε υποκείμενο τίτλο που αποτελεί σύνθεση κάποιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

E3 : Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίου (interest rate futures), συμφωνίες επιτοκίου προθεσμίας (FRAs) και προθεσμιακές δεσμεύσεις αγοράς ή πώλησης χρεωστικών τίτλων

Θέσεις

3. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίου (interest rate futures), οι συμφωνίες επιτοκίου προθεσμίας (FRAs) και οι προθεσμιακές δεσμεύσεις αγοράς ή πώλησης χρεωστικών τίτλων αντιμετωπίζονται ως συνδυασμοί θετικών και αρνητικών θέσεων. Έτσι,

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

α. Μια θετική θέση σε προθεσμιακή σύμβαση επιτοκίου θεωρείται ότι αντιστοιχεί στο συνδυασμό:

i. μιας θετικής θέσης (κατοχή στοιχείου ενεργητικού) με εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη ίση προς την αντίστοιχη λήξη του τίτλου ή της πλασματικής θέσης που αφορά η συγκεκριμένη σύμβαση και

ii. μιας αρνητικής θέσης (λαμβανόμενου δανείου) που λήγει την ημερομηνία παράδοσης που προβλέπεται στη σύμβαση.

β. Παρομοίως, μια πωλούμενη συμφωνία επιτοκίου προθεσμίας (sold FRA) αντιμετωπίζεται ως:

i. μία θετική θέση με ημερομηνία λήξεως ίση με την ημερομηνία διακανονισμού συν τη διάρκεια της σύμβασης και

ii. μία αρνητική θέση με ημερομηνία λήξεως την ημερομηνία διακανονισμού.

γ. Παρομοίως, μία προθεσμιακή δέσμευση αγοράς χρεωστικού τίτλου αντιμετωπίζεται ως συνδυασμός:

i. μιας θετικής θέσης στον ίδιο το χρεωστικό τίτλο και

ii. μιας αρνητικής θέσης (ληφθέντος δανείου) εξοφλητέου την ημερομηνία παραδόσεως.

Ειδικός Κίνδυνος

4. Προκειμένου να υπολογίζονται οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου των προθεσμιακών συμβάσεων επιτοκίου (interest rate futures) και των συμφωνιών επιτοκίου προθεσμίας (FRA), τόσο η θετική θέση (κατεχόμενο στοιχείο ενεργητικού) όσο και η αρνητική θέση (λαμβανόμενο δάνειο) θα συμπεριλαμβάνονται στην πρώτη κατηγορία του Πίνακα 1.

5. Προκειμένου να υπολογίζονται οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου των προθεσμιακών δεσμεύσεων αγοράς χρεωστικού τίτλου, η αρνητική θέση (ληφθέν δάνειο) συμπεριλαμβάνεται στην πρώτη κατηγορία του Πίνακα 1, η δε θετική θέση (χρεωστικός τίτλος) σε όποια κατηγορία του ίδιου πίνακα είναι η πρέπουσα.

Γενικός Κίνδυνος

6. Εάν χρησιμοποιείται η Μέθοδος 1 για τον υπολογισμό του γενικού κινδύνου τα ονομαστικά ποσά των θέσεων που προκύπτουν καταχωρούνται στον Πίνακα 2. Εάν χρησιμοποιείται η Μέθοδος 2 για τον υπολογισμό του γενικού κινδύνου οι θέσεις προσαρμόζονται στην παρούσα αξία τους και καταχωρούνται στον Πίνακα 3.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Εναλλακτικός Υπολογισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων

7. Επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση για το γενικό κίνδυνο που ενέχουν τα Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης, ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης (margins) που απαιτείται από το χρηματιστήριο, εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι:

- α. Το ποσό του περιθωρίου εγγύησης παρέχεται από αναγνωρισμένη ρυθμιζόμενη αγορά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Α: Ορισμοί, παράγραφο 3 της παρούσας Πράξης ή αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με την εν λόγω σύμβαση και
- β. είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για Συμβόλαιο Μελλοντικής Εκπλήρωσης που προκύπτει σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παρόν Παράρτημα ή σύμφωνα με μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V.

8. Για τις συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παράγωγων μέσων, οι οποίες διακανονίζονται από αναγνωρισμένο οίκο διακανονισμού και εκκαθάρισης, επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτεί ο οίκος διακανονισμού και εκκαθάρισης, εφόσον κρίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος ότι:

- α. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με τη σύμβαση παράγωγων μέσων και
- β. είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για την εν λόγω σύμβαση που προκύπτει σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παρόν Παράρτημα ή σύμφωνα με μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V.

E4 : Δικαιώματα προαίρεσης (options) επί επιτοκίων, χρεωστικών τίτλων, μετοχών, δεικτών μετοχών, χρηματοπιστωτικών συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, συμφωνιών ανταλλαγής (swaps)

Θέσεις

9. Για τα δικαιώματα προαίρεσης (options) επί επιτοκίων, χρεωστικών τίτλων, μετοχών, δεικτών μετοχών, χρηματοπιστωτικών συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, συμφωνιών ανταλλαγής (swaps) και επί συναλλάγματος, ισχύουν τα εξής:

- α. Αντιμετωπίζονται ως θέσεις ισόποσες με την αξία του υποκείμενου μέσου στο οποίο βασίζεται το δικαίωμα προαίρεσης, πολλαπλασιασμένη με το συντελεστή δέλτα του δικαιώματος προαίρεσης για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος προκειμένου να υπολογιστεί η καθαρή θέση, η οποία στη συνέχεια θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.
- β. Ο συντελεστής δέλτα που χρησιμοποιείται για το σκοπό της παραγράφου α πρέπει να είναι εκείνος που παρέχεται από το σχετικό χρηματιστήριο ή, εάν αυτός δεν είναι διαθέσιμος ή εάν πρόκειται για εξωχρηματιστηριακά (OTC) δικαιώματα προαίρεσης, ο συντελεστής που

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ υπολογίζει το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει, εκ των προτέρων, η σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος για τη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα.

10. Χρησιμοποιείται η ανάλυση σε δύο επιμέρους θέσεις όπως και για τα άλλα παράγωγα και στη συνέχεια οι θέσεις κατατάσσονται στα κατάλληλα διαστήματα ληκτότητας, αν πρόκειται για θέσεις σε χρεωστικούς τίτλους, για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Ειδικός Κίνδυνος

11. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του ειδικού κινδύνου για τις θέσεις που προκύπτουν από επενδύσεις σε δικαιώματα προαίρεσης υπολογίζονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται για τα άλλα παράγωγα μέσα, αφού πρώτα υπολογιστεί το δέλτα-ισοδύναμο.

Γενικός Κίνδυνος

12. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του γενικού κινδύνου για τις θέσεις που προκύπτουν από επενδύσεις σε δικαιώματα προαίρεσης υπολογίζονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται για τα άλλα παράγωγα μέσα, αφού πρώτα υπολογιστεί το δέλτα-ισοδύναμο.

Εναλλακτικός Υπολογισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων

13. Σε περίπτωση πωλούμενου δικαιώματος προαίρεσης (written option) διαπραγματεύσιμου σε χρηματιστήριο, επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση για τον γενικό κίνδυνο ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτείται από το χρηματιστήριο εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι:

α. Το ποσό του περιθωρίου εγγύησης παρέχεται από αναγνωρισμένη ρυθμιζόμενη αγορά κατά τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Α:Ορισμοί, παράγραφο 3 της παρούσας Πράξης ή αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με το δικαίωμα προαίρεσης αυτό και

β. είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για όλους τους κινδύνους του δικαιώματος προαίρεσης που προκύπτει σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παρόν Παράρτημα ή σύμφωνα με μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V.

14. Επιτρέπεται, για τα εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης τα οποία διακανονίζονται από αναγνωρισμένο οίκο διακανονισμού και εκκαθάρισης, ήτοι από οίκο που διακανονίζει συναλλαγές σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο, κεφαλαιακή απαίτηση για τον γενικό κίνδυνο ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτεί ο οίκος διακανονισμού και εκκαθάρισης, εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι:

α. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με το εξωχρηματιστηριακό δικαίωμα προαίρεσης και

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

β. είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για όλους τους κινδύνους του δικαιώματος προαίρεσης που προκύπτει σύμφωνα με τη μέθοδο που παρουσιάζεται στο παρόν Παράρτημα ή σύμφωνα με μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V.

15. Σε περίπτωση αγοραζομένου δικαιώματος προαίρεσης διαπραγματεύσιμου σε χρηματιστήριο ή εκτός χρηματιστηρίου, επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση για τον γενικό κίνδυνο ίση με εκείνη που καθορίζεται για υποκείμενο μέσο του δικαιώματος προαίρεσης, με τον περιορισμό ότι η κεφαλαιακή απαίτηση που προκύπτει κατ' αυτόν τον τρόπο δεν υπερβαίνει την αγοραία αξία του δικαιώματος προαίρεσης.

16. Σε περίπτωση πωλούμενου εξωχρηματιστηριακού δικαιώματος προαίρεσης (written OTC option), η κεφαλαιακή απαίτηση για τον γενικό κίνδυνο ορίζεται σε συνάρτηση με το υποκείμενο μέσο στο οποίο αφορά το δικαίωμα προαίρεσης.

E5. Πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τα δικαιώματα προαίρεσης

17. Εκτός των κεφαλαιακών απαιτήσεων που υπολογίζονται για την κάλυψη του κινδύνου που σχετίζεται με το συντελεστή δέλτα, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να υπολογίζουν πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη των άλλων κινδύνων στους οποίους υπόκεινται τα δικαιώματα προαίρεσης και συγκεκριμένα:

α. Κίνδυνος Gamma που ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημίας από μεταβολή του συντελεστή Δέλτα των δικαιωμάτων προαίρεσης λόγω μεταβολής της τρέχουσας αξίας των υποκείμενων μέσω των δικαιωμάτων αυτών.

β. Κίνδυνος Vega που ορίζεται ως ο κίνδυνος μείωσης της αξίας των δικαιωμάτων προαίρεσης που έχει αποκτήσει ή από αύξηση της αξίας των δικαιωμάτων προαίρεσης που έχει παραχωρήσει το πιστωτικό ίδρυμα λόγω μείωσης ή αύξησης, αντίστοιχα, της μεταβλητότητας των υποκείμενων μέσων.

Κίνδυνος Gamma - Μέθοδος 1

18. Για κάθε θέση σε δικαίωμα προαίρεσης, συμπεριλαμβανομένων και των θέσεων αντιστάθμισης κινδύνου που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν τη Μέθοδο 1 υπολογίζουν την επίπτωση Gamma από τις σχετικές θέσεις που έχουν καταχωρηθεί στα κατάλληλα διαστήματα ληκτότητας του Πίνακα 2 ως εξής:

$0,5 \times (\text{απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος}) \times [(\text{τρέχουσα αξία του υποκείμενου μέσου}) \times (\text{στάθμιση ειδικού κινδύνου} + \text{στάθμιση γενικού κινδύνου})]^2$

όπου :

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

α. η στάθμιση του ειδικού κινδύνου αναφέρεται στο συντελεστή κεφαλαιακής απαίτησης που εφαρμόζεται ανάλογα με τον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, σύμφωνα με τον Πίνακα 1, και, β. η στάθμιση του γενικού κινδύνου αναφέρεται στο συντελεστή στάθμισης που αντιστοιχεί σε κάθε διάστημα λήξης του Πίνακα 2.

19. Κάθε δικαίωμα προαίρεσης επί του ίδιου υποκείμενου μέσου έχει ένα θετικό ή αρνητικό Gamma και επομένως μία ανάλογη θετική ή αρνητική επίπτωση Gamma. Το πιστωτικό ίδρυμα, για κάθε υποκείμενο μέσο θα αθροίζει αλγεβρικά τις μεμονωμένες επιπτώσεις Gamma των σχετικών δικαιωμάτων προαίρεσης με αποτέλεσμα μια καθαρή επίπτωση Gamma, θετική ή αρνητική για κάθε υποκείμενο μέσο. Μόνον το απόλυτο ύψος της τυχόν καθαρής αρνητικής επίπτωσης Gamma θα αποτελεί την κεφαλαιακή απαίτηση έναντι του κινδύνου Gamma για το σύνολο των δικαιωμάτων προαίρεσης με το εν λόγω υποκείμενο μέσο.

20. Δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός θετικών και αρνητικών επιπτώσεων Gamma για θέσεις οι οποίες είναι καταχωρημένες σε διαφορετικά διαστήματα ληκτότητας. Για κάθε τέτοια θέση υπολογίζεται χωριστή καθαρή επίπτωση Gamma και επομένως χωριστή κεφαλαιακή απαίτηση.

Κίνδυνος Gamma - Μέθοδος 2

21. Για κάθε θέση σε δικαίωμα προαίρεσης, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων αντιστάθμισης κινδύνου (hedge positions) που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν τη Μέθοδο 2 υπολογίζουν την επίπτωση Gamma από τις σχετικές θέσεις που αναφέρονται στα κατάλληλα διαστήματα προθεσμιών λήξης του Πίνακα 3 ως εξής:

$0,5 \times (\text{απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος}) \times [(\text{τρέχουσα αξία του υποκείμενου μέσου}) \times (\text{τροποποιημένος μέσος σταθμικός δείκτης διάρκειας}) \times (\text{στάθμιση ειδικού κινδύνου} + \text{τεκμαιρόμενη μεταβολή επιτοκίου})]^2$

όπου, η τεκμαιρόμενη μεταβολή επιτοκίου προσδιορίζεται ανάλογα με το διάστημα ληκτότητας του υποκείμενου μέσου του δικαιώματος προαίρεσης στον Πίνακα 3.

22. Στη συνέχεια υπολογίζεται η καθαρή επίπτωση Gamma για το σύνολο των δικαιωμάτων προαίρεσης που έχουν το ίδιο υποκείμενο μέσο και, εφόσον αυτή είναι αρνητική, το απόλυτο ύψος της θα αποτελεί την κεφαλαιακή απαίτηση για τα δικαιώματα αυτά.

Κίνδυνος Vega

23. Για κάθε θέση σε δικαίωμα προαίρεσης, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων αντιστάθμισης κινδύνου που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, τα πιστωτικά ιδρύματα υπολογίζουν την επίπτωση Vega και επομένως την κεφαλαιακή απαίτηση, από τις

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

σχετικές θέσεις που αναφέρονται στα κατάλληλα διαστήματα ληκτότητας του Πίνακα 2 ή του Πίνακα 3, ως εξής:

(αξία υποκείμενου μέσου) \times (συντελεστής Vega του δικαιώματος) \times (μεταβλητότητα του υποκείμενου μέσου) \times 25%

Στον παραπάνω τύπο εφαρμόζεται +25% για τα παραχωρηθέντα δικαιώματα και -25% για τα αποκτηθέντα δικαιώματα.

24. Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega ισούται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάθε υποκείμενο μέσο όπως υπολογίστηκαν σύμφωνα με τα ανωτέρω.

E6 : Τίτλοι Επιλογής (warrants)

25. Για τους τίτλους επιλογής που αφορούν χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, η μέθοδος αντιμετώπισης είναι ίδια με εκείνη που προβλέπεται για τα δικαιώματα προαίρεσης.

E7: Συμφωνίες Ανταλλαγής Επιτοκίων (Interest Rate Swaps)

Θέσεις

26. Οι συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων αντιμετωπίζονται, όσον αφορά τον κίνδυνο επιτοκίου, με βάση την ίδια μέθοδο που χρησιμοποιείται και για τα στοιχεία εντός ισολογισμού. Κατά συνέπεια, μια συμφωνία ανταλλαγής επιτοκίου με την οποία ένα πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει χρηματικές ροές βάσει μεταβλητού επιτοκίου και καταβάλλει χρηματικές ροές βάσει σταθερού επιτοκίου, θεωρείται ότι ισοδυναμεί με:

α. Θετική θέση σε ένα μέσο μεταβλητού επιτοκίου με ληκτότητα ίση με την περίοδο που εναπομένει έως τον επόμενο επανακαθορισμό του επιτοκίου και

β. Αρνητική θέση σε ένα μέσο σταθερού επιτοκίου με ληκτότητα ίση με εκείνη της ίδιας της συμφωνίας ανταλλαγής.

Ειδικός Κίνδυνος

27. Οι θέσεις σε συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων δεν έχουν ειδικό κίνδυνο.

Γενικός κίνδυνος

28. Εάν χρησιμοποιείται η Μέθοδος 1, η οποία εφαρμόζεται για τον υπολογισμό των καθαρών θέσεων και των κεφαλαιακών απαιτήσεων σε διαπραγματεύσιμους χρεωστικούς τίτλους, τότε τα ονομαστικά ποσά των δύο σκελών της σύμβασης καταχωρούνται σε ευρώ στον Πίνακα 2.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

29. Εάν χρησιμοποιείται η Μέθοδος 2, τότε οι δύο θέσεις προσαρμόζονται στην παρούσα αξία τους και καταχωρούνται, εκφρασμένες σε ευρώ, με την τρέχουσα ισοτιμία στον Πίνακα 3 (για τα αντίστοιχα νομίσματα) στη σειρά που αντιστοιχεί στον τροποποιημένο δείκτη διάρκειας.

Ε8 : Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών

30. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης με βάση δείκτη μετοχών και τα σταθμισμένα με συντελεστή δέλτα ισοδύναμα δικαιωμάτων προαίρεσης σε τέτοια συμβόλαια, και δείκτες τιμών μετοχών, εφεξής καλούνται συλλήβδην «συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών».

Θέσεις

31. Τα παραπάνω συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης είναι δυνατό να αναλύονται σε θέσεις σε όλες τις μετοχές που τα συναποτελούν. Οι θέσεις αυτές είναι δυνατό να αντιμετωπίζονται ως υποκείμενες θέσεις στις εν λόγω μετοχές και, κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, να συμψηφίζονται με τις αντίθετες θέσεις στις ίδιες τις υποκείμενες μετοχές.

Ειδικός Κίνδυνος

32. Τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν συμψηφίσει τις θέσεις που κατέχουν σε μία ή περισσότερες από τις μετοχές που συναποτελούν το συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών με αντίθετη θέση ή θέσεις στο ίδιο το συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών, πρέπει να έχουν επαρκή κεφάλαια ώστε να καλύπτουν τον κίνδυνο ζημίας που γεννάται από το ενδεχόμενο να μην ακολουθεί πλήρως η τιμή του συμβολαίου τις τιμές των μετοχών που το συναποτελούν. Το ίδιο ισχύει όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα κατέχει αντίθετες θέσεις σε συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών των οποίων η λήξη ή/και η σύνθεση δεν είναι πανομοιότυπες.

33. Εάν μια προθεσμιακή σύμβαση δείκτη μετοχών δεν αναλύεται στις διάφορες υποκείμενες θέσεις, η σύμβαση αυτή αντιμετωπίζεται ως μεμονωμένη μετοχή. Ωστόσο, ο ειδικός κίνδυνος της μεμονωμένης αυτής μετοχής μπορεί να αγνοείται αν το εν λόγω συμβόλαιο είναι διαπραγματεύσιμο σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο και αντιπροσωπεύει, κάποιον ευρέως διαφοροποιημένο δείκτη. Ένας δείκτης μετοχών θεωρείται ευρέως διαφοροποιημένος όταν η σύνθεσή του απαρτίζεται από είκοσι (20) ή περισσότερες μετοχές.

Γενικός Κίνδυνος

34. Για τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων στο χρηματιστήριο και αντιπροσωπεύουν, κατά τη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, ευρέως διαφοροποιημένους δείκτες υπολογίζονται κεφαλαιακές

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

απαιτήσεις της τάξης του 8% για την κάλυψη του γενικού κινδύνου αλλά δεν προβλέπεται καμία απαίτηση για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου. Τα συμβόλαια αυτά συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό της συνολικής καθαρής θέσης που προβλέπεται στο Τμήμα Β, αλλά δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής μεικτής θέσης που προβλέπεται στο Τμήμα Δ.

Λοιπές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις

35. Τα πιστωτικά ιδρύματα υπολογίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Gamma από θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών, για κάθε εθνική αγορά, με βάση την απόλυτη τιμή της τυχόν αρνητικής καθαρής επίπτωσης Gamma που προκύπτει ως αλγεβρικό άθροισμα των επιπτώσεων Gamma των επιμέρους δικαιωμάτων προαίρεσης, καθεμιά από τις οποίες προκύπτει ως εξής:

$0,5 X$ (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X [(τρέχουσα τιμή υποκείμενης μετοχής) X (στάθμιση ειδικού κινδύνου + στάθμιση γενικού κινδύνου)]²

ήτοι,

$0,72\% X$ (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X (τρέχουσα τιμή υποκείμενης μετοχής)²

36. Σε περιπτώσεις που το υποκείμενο μέσο είναι δείκτης μετοχών, ο οποίος είναι ευρέως διαφοροποιημένος σύμφωνα με την Παράγραφο 33, η επίπτωση Gamma και επομένως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Gamma υπολογίζεται ως εξής:

$0,32\% X$ (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X (τρέχουσα τιμή υποκείμενου δείκτη μετοχών)²

37. Η επίπτωση Vega και επομένως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega κάθε δικαιώματος προαίρεσης επί μετοχών ή επί δεικτών μετοχών, υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στην παράγραφο 23. Για τους ως άνω υπολογισμούς, θεωρούνται ως θέσεις στο ίδιο υποκείμενο μέσο οι θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών ή επί δεικτών μετοχών στην ίδια εθνική αγορά.

E9 : Προθεσμιακές συμβάσεις επί συναλλάγματος (FX Forwards) και συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί συναλλάγματος (Currency Futures)

Θέσεις

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

38. Οι προθεσμιακές συμβάσεις επί συναλλάγματος και τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί συναλλάγματος αναλύονται σε δύο θέσεις που αντιπροσωπεύουν την αγορά και την πώληση των νομισμάτων:

α. Μια θετική θέση σε ομόλογο μηδενικού τοκομεριδίου, η οποία αντιπροσωπεύει την είσπραξη του νομίσματος και,

β. Μια αρνητική θέση σε ομόλογο μηδενικού τοκομεριδίου, η οποία αντιπροσωπεύει την πληρωμή του νομίσματος.

Ειδικός και Γενικός Κίνδυνος

39. Ο ειδικός και ο γενικός κίνδυνος αντιμετωπίζονται με τη μεθοδολογία που αναφέρθηκε στις παραγράφους 4 έως και 6 του παρόντος Τμήματος για τις υπόλοιπες προθεσμιακές συμβάσεις.

E10 : Δικαιώματα Προαίρεσης επί συναλλάγματος

40. Για τα δικαιώματα προαίρεσης επί συναλλάγματος η μέθοδος αντιμετώπισης είναι ίδια με εκείνη που προβλέπεται για τα δικαιώματα προαίρεσης επί διαφοροποιημένων δεικτών μετοχών.

Κίνδυνος Gamma

41. Για τον υπολογισμό του κινδύνου Gamma τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν την επίπτωση Gamma και επομένως τις κεφαλαιακές απαιτήσεις κάθε δικαιώματος προαίρεσης επί συναλλάγματος, ως εξής:

$0,5 X$ (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) \times [(τρέχουσα αξία υποκείμενου μέσου) \times (8%)]²

ήτοι

$0,32\% X$ (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) \times (τρέχουσα αξία υποκείμενου μέσου)²

Κίνδυνος Vega

42. Η επίπτωση Vega και επομένως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega κάθε δικαιώματος προαίρεσης επί συναλλάγματος, υπολογίζονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στις ανωτέρω παραγράφους 22 και 23 για τα υπόλοιπα δικαιώματα προαίρεσης.

43. Για τους ως άνω υπολογισμούς, θεωρούνται ως θέσεις στο ίδιο υποκείμενο μέσο οι θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης επί συναλλάγματος που αφορούν στο ίδιο ζεύγος νομισμάτων.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

E11 : Λοιπές Διατάξεις

44. Τα πιστωτικά ιδρύματα που αποτιμούν με την τρέχουσα τιμή της αγοράς και διαχειρίζονται τον κίνδυνο επιτοκίων των παράγωγων μέσων που αναφέρονται στο Τμήμα Ε με τη μέθοδο της παρούσας αξίας των μελλοντικών χρηματικών ροών, μπορούν να χρησιμοποιούν υποδείγματα ευαισθησίας για τον υπολογισμό των προαναφερόμενων θέσεων και μπορούν να τα χρησιμοποιούν για κάθε ομολογία που αποσβένεται κατά την εναπομένουσα διάρκειά της αντί με οριστική εξόφληση του κεφαλαίου. Τόσο το υπόδειγμα όσο και η χρήση του από το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εγκρίνονται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα υποδείγματα αυτά πρέπει να οδηγούν σε θέσεις που να έχουν την ίδια ευαισθησία στις διακυμάνσεις των επιτοκίων όπως και οι υποκείμενες χρηματικές ροές. Η εκτίμηση της ευαισθησίας τους πρέπει να γίνεται με βάση αναφοράς ανεξάρτητες κινήσεις δειγματοληπτικά επιλεγμένων επιτοκίων σ' ολόκληρη την καμπύλη απόδοσης με ένα τουλάχιστον σημείο ευαισθησίας σε καθένα από τα διαστήματα ληκτότητας που περιλαμβάνονται στον Πίνακα 2. Οι θέσεις αυτές συνυπολογίζονται κατά τον προσδιορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον γενικό κίνδυνο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Γ.

45. Όσα πιστωτικά ιδρύματα δεν χρησιμοποιούν εσωτερικά υποδείγματα σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο 44, μπορούν, με την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, να θεωρούν ως πλήρως συμψηφιζόμενες (fully offsetting) οποιοσδήποτε θέσεις σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που καλύπτονται από το παρόν Τμήμα, εφόσον πληρούν τουλάχιστον, τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Οι θέσεις είναι της αυτής αξίας και είναι εκφρασμένες στο αυτό νόμισμα.

β. Το επιτόκιο αναφοράς (για θέσεις μεταβλητού) ή το τοκομερίδιο (για θέσεις σταθερού επιτοκίου) είναι στενά συσχετισμένο.

γ. Η αμέσως επόμενη ημερομηνία καθορισμού του επιτοκίου ή, για θέσεις σε τοκομερίδια σταθερού επιτοκίου, ο χρόνος που απομένει μέχρι τη λήξη τους ανταποκρίνονται στα παρακάτω όρια:

i. Εάν είναι κάτω του μηνός, τότε αυθημερόν.

ii. Εάν είναι μεταξύ ενός μηνός και ενός έτους, τότε εντός επτά ημερών.

iii. Εάν είναι άνω του έτους, τότε εντός 30 ημερών.

46. Ο μεταβιβάζων τίτλους ή εγγυημένα δικαιώματα κυριότητας τίτλων, σε συμφωνία πώλησης και επαναγοράς και ο δανείζων τίτλους σε δανειοδοσία τίτλων, περιλαμβάνει αυτούς τους τίτλους στον υπολογισμό των κεφαλαιακών του απαιτήσεων σύμφωνα με το παρόν Παράρτημα, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω τίτλοι ανταποκρίνονται στα κριτήρια που θεσπίζονται στο Τμήμα Β της παρούσας Πράξης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΣΤ: ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΣΤ1 : Γενικά

1. Τα πιστωτικά παράγωγα δύνανται να χρησιμοποιηθούν για τους εξής σκοπούς:
 - α. Με σκοπό τη διαπραγμάτευση.
 - β. Με σκοπό την αντιστάθμιση ανοιχτών θέσεων.
2. Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, ως παράγωγα πιστωτικά μέσα ορίζονται, αντιπροσωπευτικά αλλά όχι αποκλειστικά, τα εξής:
 - α. Συμβάσεις της μορφής «total return swap».
 - β. Συμβάσεις της μορφής «credit default swap».
 - γ. Συμβάσεις της μορφής «single name credit linked note» και,
 - δ. Συμβάσεις της μορφής «multiple name credit linked note».

ΣΤ2 : Με σκοπό τη διαπραγμάτευση

Αντιμετώπιση του πωλητή της προστασίας

3. Κατά τον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησης που ισχύει για τον κίνδυνο αγοράς του συμβαλλόμενου που επωμίζεται τον πιστωτικό κίνδυνο (δηλαδή του «πωλητή προστασίας»), εφόσον δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό, πρέπει να χρησιμοποιείται το ονομαστικό πλασματικό ποσό της σύμβασης του πιστωτικού παραγώγου. Για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησης που αντιστοιχεί στον ειδικό κίνδυνο, για όλα τα ανωτέρω πιστωτικά παράγωγα πλην του total return swap, ισχύει η ληκτότητα της σύμβασης του πιστωτικού παραγώγου αντί της ληκτότητας (της υποχρέωσης) του μέσου. Οι θέσεις καθορίζονται ως εξής:
 - α. Κάθε σύμβαση της μορφής «total return swap» δημιουργεί θέση για:
 - i. Γενικό Κίνδυνο: θετική θέση στον γενικό κίνδυνο αγοράς του μέσου αναφοράς και αρνητική θέση στον γενικό κίνδυνο αγοράς κρατικού ομολόγου με ληκτότητα ίση προς την περίοδο μέχρι τον επόμενο επανακαθορισμό του επιτοκίου και με συντελεστή στάθμισης κινδύνου 0% βάσει της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.
 - ii. Ειδικό Κίνδυνο: θετική θέση στον ειδικό κίνδυνο του μέσου αναφοράς.
 - β. Κάθε σύμβαση της μορφής «credit default swap» δημιουργεί θέση για:
 - i. Γενικό Κίνδυνο: καμία.
 - ii. Ειδικό Κίνδυνο: το εκάστοτε πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να καταγράφει θετική θέση σύνθετης μορφής στα μέσα αναφοράς, εκτός κι αν το παράγωγο είναι διαβαθμισμένο και πληροί τις προϋποθέσεις ενός εγκεκριμένου χρεωστικού τίτλου, οπότε καταγράφεται θετική θέση στο παράγωγο. Εάν βάσει του προϊόντος πρέπει να καταβληθεί προσαύξηση ή τόκος, οι εν λόγω χρηματικές ροές πρέπει να εμφανίζονται ως ονομαστικές πλασματικές θέσεις σε κρατικά ομόλογα.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

γ. Κάθε σύμβαση της μορφής «single name credit linked note» δημιουργεί θέση για:

- i. Γενικό Κίνδυνο: θετική θέση στον γενικό κίνδυνο αγοράς του ίδιου του τίτλου, ως επιτοκιακού προϊόντος.
- ii. Ειδικό Κίνδυνο: θετική θέση σύνθετης μορφής στα μέσα αναφοράς και πρόσθετη θετική θέση στον εκδότη του τίτλου. Εάν η σύμβαση μορφής «credit linked note» έχει λάβει εξωτερική διαβάθμιση και πληροί τις προϋποθέσεις ενός εγκεκριμένου χρεωστικού στοιχείου, τότε αρκεί η καταγραφή μιας μόνης θετικής θέσης για τον ειδικό κίνδυνο του τίτλου.

δ. Κάθε σύμβαση μορφής «multiple name credit linked note» η οποία παρέχει αναλογική προστασία δημιουργεί θέση για:

- i. Γενικό Κίνδυνο: θετική θέση στον γενικό κίνδυνο αγοράς του ίδιου του τίτλου, ως επιτοκιακού προϊόντος.
- ii. Ειδικό Κίνδυνο: θετική θέση στον ειδικό κίνδυνο του εκδότη του τίτλου και μια θετική θέση στο μέσο αναφοράς για τους σκοπούς του ειδικού κινδύνου, ενώ το συνολικό πλασματικό/ονομαστικό ποσό της σύμβασης κατανέμεται μεταξύ των θέσεων με βάση την αναλογία του συνολικού πλασματικού ονομαστικού ποσού το οποίο αντιπροσωπεύει έκαστο άνοιγμα έναντι οντότητας αναφοράς. Όταν είναι δυνατή η επιλογή περισσότερων από μία υποχρεώσεων μιας οντότητας αναφοράς, ο ειδικός κίνδυνος καθορίζεται με βάση την υποχρέωση με τη μεγαλύτερη στάθμιση κινδύνου. Εάν η σύμβαση μορφής «multiple name credit linked note» έχει λάβει εξωτερική διαβάθμιση και πληροί τις προϋποθέσεις ενός εγκεκριμένου χρεωστικού στοιχείου, τότε αρκεί η καταγραφή μιας μόνης θετικής θέσης για τον ειδικό κίνδυνο του τίτλου.

ε. Ένα «καλάθι» πρώτης επισφάλειας στοιχείου ενεργητικού (ή ένα πιστωτικό παράγωγο για την κάλυψη κινδύνου πρώτης αθέτησης – first-asset-to-default credit derivative) δημιουργεί θέση για το πλασματικό/ονομαστικό ποσό της υποχρέωσης εκάστης οντότητας αναφοράς. Εάν το μέγεθος της μέγιστης πληρωμής για το πιστωτικό γεγονός είναι μικρότερο από την κεφαλαιακή απαίτηση σύμφωνα με τη μέθοδο που ορίζεται στο εδάφιο α της παρούσας παραγράφου, το μέγιστο ποσό πληρωμής επιτρέπεται να εκληφθεί ως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον ειδικό κίνδυνο.

στ. Ένα προϊόν «καλαθιού» δεύτερης επισφάλειας στοιχείου ενεργητικού (ή ένα πιστωτικό παράγωγο για την κάλυψη κινδύνου δεύτερης αθέτησης – second asset-to-default credit derivative) δημιουργεί θέση για το πλασματικό ποσό της υποχρέωσης εκάστης οντότητας αναφοράς πλην μίας (εκείνης με τη χαμηλότερη κεφαλαιακή απαίτηση ειδικού κινδύνου). Εάν το μέγεθος της μέγιστης πληρωμής για το πιστωτικό γεγονός είναι μικρότερο από την κεφαλαιακή απαίτηση σύμφωνα με τη μέθοδο που ορίζεται στο εδάφιο α της παρούσας

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

παραγράφου, το εν λόγω ποσό επιτρέπεται να εκληφθεί ως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον ειδικό κίνδυνο.

ζ. Εάν ένα «καλάθι» πρώτης ή δεύτερης επισφάλειας στοιχείου ενεργητικού (ή ένα πιστωτικό παράγωγο για την κάλυψη κινδύνου πρώτης ή δεύτερης αθέτησης) έχει λάβει εξωτερική διαβάθμιση και πληροί τους όρους ενός εγκεκριμένου χρεωστικού στοιχείου, τότε ο πωλητής προστασίας υποχρεούται μόνο να υπολογίσει μια επιβάρυνση ειδικού κινδύνου που να αντανακλά τη διαβάθμιση του παραγώγου.

Αντιμετώπιση του αγοραστή της προστασίας

4. Για το συμβαλλόμενο μέρος που μεταβιβάζει πιστωτικό κίνδυνο (δηλαδή για τον «αγοραστή προστασίας»), οι θέσεις προσδιορίζονται ως πιστά είδωλα του πωλητή προστασίας, με εξαίρεση τη σύμβαση της μορφής «credit linked note» (που δεν συνεπάγεται αρνητική θέση στο πλαίσιο του εκδότη). Εάν σε κάποια χρονική στιγμή ασκηθεί δικαίωμα αγοράς (call option) σε συνδυασμό με αναβάθμιση, η συγκεκριμένη χρονική στιγμή λογίζεται ως η ληκτότητα της προστασίας. Σε περίπτωση που πρόκειται για πιστωτικό παράγωγο με νιοστή σειρά επισφάλειας, οι αγοραστές προστασίας έχουν την ευχέρεια να αντισταθμίσουν τον ειδικό κίνδυνο για $n-1$ υποκείμενα μέσα, δηλαδή για τα $n-1$ στοιχεία ενεργητικού με τη μικρότερη απαίτηση ειδικού κινδύνου.

ΣΤ3 : Με σκοπό την αντιστάθμιση

5. Αναγνωρίζεται η προστασία που παρέχεται από πιστωτικά παράγωγα, σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στις επόμενες παραγράφους του παρόντος Τμήματος.

6. Αναγνωρίζεται πλήρης προστασία όταν η αξία των δύο σκελών της θέσης κινείται πάντα προς αντίθετες κατευθύνσεις και στην ίδια περίπτωση έκταση. Τούτο ισχύει σε καθεμιά από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Τα δύο σκέλη συνίστανται σε μέσα με απόλυτη ομοιότητα μεταξύ τους.

β. Μία θετική ταμειακή θέση αντισταθμίζεται από σύμβαση ανταλλαγής ολικής απόδοσης (total return swap) (και αντιστρόφως) και υπάρχει απόλυτη αντιστοιχία μεταξύ του μέσου αναφοράς και των υποκείμενων ανοιγμάτων (δηλαδή της ταμειακής θέσης). Η ληκτότητα της ίδιας της σύμβασης ανταλλαγής μπορεί να διαφέρει από τη ληκτότητα του υποκείμενου ανοίγματος.

Στις περιπτώσεις αυτές, δεν πρέπει να εφαρμόζεται κεφαλαιακή απαίτηση ειδικού κινδύνου σε οιοδήποτε σκέλος της θέσης.

7. Αναγνωρίζεται προστασία ύψους 80% όταν η αξία των δύο σκελών κινείται πάντα προς την αντίθετη κατεύθυνση και εφόσον υφίσταται απόλυτη αντιστοιχία όσον αφορά το μέσο αναφοράς, τη ληκτότητα τόσο της υποχρέωσης αναφοράς όσο και του πιστωτικού παραγώγου και το νόμισμα του υποκείμενου ανοίγματος. Επιπλέον, τα βασικά στοιχεία της σύμβασης που διέπει το πιστωτικό παράγωγο δεν πρέπει να έχουν ως συνέπεια σημαντική

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

απόκλιση των αυξομειώσεων της τιμής του πιστωτικού παραγώγου σε σύγκριση με τις αυξομειώσεις της τιμής της ταμειακής θέσης. Στο μέτρο που η συναλλαγή συνεπάγεται μεταβίβαση του κινδύνου, εφαρμόζεται αντιστάθμισμα ειδικού κινδύνου ύψους 80% στο σκέλος της συναλλαγής με τη μεγαλύτερη κεφαλαιακή απαίτηση, ενώ οι απαιτήσεις ειδικού κινδύνου στο έτερο σκέλος είναι μηδενικές.

8. Αναγνωρίζεται μερική αναγνώριση όταν η αξία των δύο σκελών κινείται συνήθως προς αντίθετες κατευθύνσεις. Τούτο ισχύει στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Η θέση εμπίπτει στην παράγραφο 6(β) ανωτέρω αλλά υπάρχει αναντιστοιχία μέσωσ μεταξύ του μέσου αναφοράς και του υποκείμενου ανοίγματος. Παρόλα αυτά, οι θέσεις πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i. Η υποχρέωση αναφοράς είναι της αυτής προτεραιότητας ή υποδεέστερη σε σύγκριση με την υποχρέωση που απορρέει από το υποκείμενο μέσο.

ii. Η υποχρέωση που απορρέει από το υποκείμενο μέσο και η υποχρέωση αναφοράς έχουν τον ίδιο οφειλέτη και περιλαμβάνουν νομικά εκτελεστές ρήτρες σταυροειδούς αθέτησης υποχρέωσης και σταυροειδούς πρόωρης εξόφλησης οφειλής.

β. Η θέση εμπίπτει στην παράγραφο 6(α) ανωτέρω ή στην παράγραφο 7 ανωτέρω, αλλά υφίσταται αναντιστοιχία νομισμάτων ή ληκτότητας μεταξύ της πιστωτικής προστασίας και του υποκείμενου μέσου (οι αναντιστοιχίες νομισμάτων πρέπει να περιλαμβάνονται στην συνήθη γνωστοποίηση κινδύνου τιμών συναλλάγματος σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Πράξης).

γ. Η θέση εμπίπτει στην παράγραφο 7 ανωτέρω, αλλά υφίσταται αναντιστοιχία μέσωσ μεταξύ της ταμειακής θέσης και του πιστωτικού παραγώγου. Εντούτοις, το υποκείμενο μέσο συμπεριλαμβάνεται στις (παραδοτέες) υποχρεώσεις στα σχετικά με το πιστωτικό παράγωγο έγγραφα.

9. Σε καθεμιά από τις ανωτέρω περιπτώσεις, αντί της προσθήκης των κεφαλαιακών απαιτήσεων ειδικού κινδύνου για κάθε σκέλος της συναλλαγής, ισχύει μόνο η υψηλότερη εκ των δύο κεφαλαιακών απαιτήσεων.

10. Σε κάθε περίπτωση που δεν υπάγεται στις ανωτέρω παραγράφους 6 έως 8, η κεφαλαιακή απαίτηση ειδικού κινδύνου υπολογίζεται σε σχέση με αμφότερα τα σκέλη των θέσεων .

ΤΜΗΜΑ Ζ : ΑΝΑΔΟΧΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΙΤΛΩΝ

1. Σε περίπτωση αναδοχής εκδόσεων χρεωστικών μέσωσ και μετοχών, το πιστωτικό ίδρυμα επιτρέπεται να ακολουθεί την εξής διαδικασία για να υπολογίζει τις κεφαλαιακές του απαιτήσεις.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

- α. Υπολογίζει τις καθαρές θέσεις αναδοχής αφαιρώντας από τις συνολικές θέσεις αυτές που έχουν αναληφθεί ή υποασφαλίζονται από τρίτους, βάσει επίσημης σύμβασης αναδοχής.
- β. Στη συνέχεια, μειώνει τις καθαρές θέσεις αναδοχής του εδαφίου α κατά το ποσοστό των συντελεστών απομείωσης του Πίνακα 4.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4	
— εργάσιμη ημέρα 0:	100 %
— εργάσιμη ημέρα 1:	90 %
— εργάσιμες ημέρες 2 έως και 3:	75 %
— εργάσιμη ημέρα 4:	50 %
— εργάσιμη ημέρα 5:	25 %
— μετά την εργάσιμη ημέρα 5:	0 %.

Σημείωση: «Εργάσιμη ημέρα 0» είναι η πρώτη εργάσιμη ημέρα κατά την οποία το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει την αμετάκλητη δέσμευση να δεχθεί μια δεδομένη (known) ποσότητα τίτλων σε προσυμφωνημένη τιμή.

γ. Υπολογίζει την κεφαλαιακή απαίτηση, χρησιμοποιώντας τις απομειωμένες θέσεις του εδαφίου β.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιβάλλει πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του κινδύνου ζημίας που υφίσταται ανάμεσα στην ημέρα της αρχικής δέσμευσης και στην εργάσιμη ημέρα 1.

3. Δεν επιτρέπεται συμψηφισμός των καθαρών θέσεων αναδοχής με άλλες θέσεις σε πανομοιότυπους τίτλους μέχρι τη λήξη της περιόδου της δημόσιας εγγραφής. Μετά τη λήξη της περιόδου αυτής ή την πάροδο της 5ης εργάσιμης ημέρας από την έναρξη της δημόσιας εγγραφής (εάν η ημέρα αυτή προηγείται της ημερομηνίας λήξης της δημόσιας εγγραφής) επιτρέπεται ο εν λόγω συμψηφισμός σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Β του παρόντος Παραρτήματος.

ΤΜΗΜΑ Η: ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

1. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για θέσεις σε Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ), που πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στο Τμήμα Β της παρούσας Πράξης, για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που προβλέπονται στις κατωτέρω παραγράφους 2 έως 10.

2. Οι θέσεις σε ΟΣΕ υπόκεινται σε κεφαλαιακή απαίτηση για κίνδυνο θέσης (ειδικό και γενικό) ύψους 32%. Οσάκις γίνεται χρήση της τροποποιημένης αναγωγής σε χρυσό που

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

καθορίζεται στο Παράρτημα ΙΙΙ, οι θέσεις σε ΟΣΕ υπόκεινται σε κεφαλαιακή απαίτηση για κίνδυνο θέσης (ειδικό και γενικό) και για κίνδυνο τιμών συναλλάγματος σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο από 40%.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να καθορίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για θέσεις σε ΟΣΕ που πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στην παράγραφο 5, με βάση τις μεθόδους που καθορίζονται στην παράγραφο 7 του παρόντος Τμήματος.

4. Δεν επιτρέπεται συμφηφισμός μεταξύ των υποκείμενων επενδύσεων ενός ΟΣΕ και άλλων θέσεων που κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα.

H1 : Γενικές προϋποθέσεις

5. Οι γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για χρήση των μεθόδων της παραγράφου 7 στην περίπτωση των ΟΣΕ που εκδίδονται από επιχειρήσεις οι οποίες υπόκεινται σε εποπτεία ή έχουν συσταθεί σε χώρα κράτους μέλους της Ε.Ε είναι οι εξής:

α. Το ενημερωτικό δελτίο ή ισοδύναμο έγγραφο του ΟΣΕ πρέπει να περιλαμβάνει:

- i. Τις κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού στις οποίες επιτρέπεται να επενδύει ο ΟΣΕ.
- ii. Εάν ισχύουν επενδυτικά όρια, τα σχετικά όρια και τις μεθόδους υπολογισμού τους.
- iii. Εάν επιτρέπεται μόχλευση, τον μέγιστο βαθμό μόχλευσης.
- iv. Εάν επιτρέπονται επενδύσεις σε εξωχρηματιστηριακά χρηματοοικονομικά παράγωγα ή συναλλαγές παρόμοιες με συμφωνία επαναγοράς, την τακτική με την οποία περιορίζεται ο κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου που απορρέει από τις εν λόγω συναλλαγές.

β. Οι δραστηριότητες του ΟΣΕ αποτελούν αντικείμενο εξαμηνιαίων και ετήσιων εκθέσεων, ούτως ώστε να είναι δυνατή η εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού, των εσόδων και των πράξεων που διενεργήθηκαν κατά τη χρονική περίοδο αναφοράς.

γ. Οι μονάδες/μερίδια του ΟΣΕ είναι εξαγοράσιμα σε μετρητά, με χρήση των στοιχείων ενεργητικού του οργανισμού, σε καθημερινή βάση και κατόπιν αιτήσεως του κατόχου του μεριδίου.

δ. Οι επενδύσεις σε ΟΣΕ διαχωρίζονται από τα στοιχεία ενεργητικού του διαχειριστή του ΟΣΕ.

ε. Υπάρχει επαρκής εκτίμηση κινδύνου του ΟΣΕ από μέρους του πιστωτικού ιδρύματος που πραγματοποιεί την επένδυση.

6. Οι ΟΣΕ τρίτων χωρών μπορούν να είναι επιλέξιμοι εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της ανωτέρω παραγράφου 5, με την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε περίπτωση που αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε αναγνωρίσει ως επιλέξιμο ένα ΟΣΕ, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να κάνει χρήση της αναγνώρισης αυτής χωρίς να διενεργήσει η ίδια αξιολόγηση.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

H2 : Ειδικές μέθοδοι

7. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα γνωρίζει σε καθημερινή βάση τις υποκείμενες επενδύσεις του ΟΣΕ, τότε έχει την ευχέρεια να εμβαθύνει την εξέτασή του στις εν λόγω υποκείμενες επενδύσεις προκειμένου να υπολογίσει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό) για τις συγκεκριμένες θέσεις σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παρόν Παράρτημα ή, εάν έχει χορηγηθεί άδεια, σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο Παράρτημα V. Στο πλαίσιο της προσέγγισης αυτής, οι θέσεις σε ΟΣΕ αντιμετωπίζονται ως θέσεις στις υποκείμενες επενδύσεις του εκάστοτε ΟΣΕ. Επιτρέπεται συμψηφισμός μεταξύ θέσεων στις υποκείμενες επενδύσεις του ΟΣΕ και άλλων θέσεων τις οποίες κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα, υπό την προϋπόθεση ότι κατέχει ικανό αριθμό μεριδίων, ώστε να είναι δυνατή η εξαγορά/σύσταση σε αντάλλαγμα των υποκείμενων επενδύσεων.

8. Ένα πιστωτικό ίδρυμα επιτρέπεται να υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό) προκειμένου για θέσεις σε ΟΣΕ σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παρόν Παράρτημα ή, εάν έχει χορηγηθεί άδεια, σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο Παράρτημα V, με αναγωγή σε υποθετικές θέσεις οι οποίες να αντιστοιχούν στις θέσεις που απαιτούνται για την αναπαραγωγή της σύνθεσης και των επιδόσεων ενός εξωτερικά διαμορφούμενου δείκτη ή ενός πάγιου καλαθιού μετοχών ή χρεωστικών τίτλων, εφόσον πληρούνται οι εξής όροι:

α. Σκοπός της εντολής του ΟΣΕ είναι η αναπαραγωγή της σύνθεσης και των επιδόσεων ενός εξωτερικά διαμορφούμενου δείκτη ή ενός πάγιου καλαθιού μετοχών ή χρεωστικών τίτλων.

β. Είναι δυνατό να προσδιορισθεί με σαφήνεια και για ελάχιστο χρονικό διάστημα έξι μηνών ελάχιστη τιμή συσχέτισης 0,9 μεταξύ των ημερήσιων μεταβολών των τιμών του ΟΣΕ και του δείκτη ή του καλαθιού μετοχών ή χρεωστικών τίτλων που χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς. Ως «συσχέτιση» στο πλαίσιο αυτό νοείται ο συντελεστής συσχέτισης μεταξύ των καθημερινών αποδόσεων του ΟΣΕ που είναι διαπραγματεύσιμο σε χρηματιστήριο και του δείκτη ή του καλαθιού μετοχών ή χρεωστικών τίτλων που χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς.

9. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν γνωρίζει σε καθημερινή βάση τις υποκείμενες επενδύσεις του ΟΣΕ, τότε μπορεί να υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό) σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παρόν Παράρτημα, εφόσον πληρούνται οι εξής όροι:

α. Ισχύει η παραδοχή ότι ο ΟΣΕ επενδύει αρχικά στο μέγιστο επιτρεπόμενο βαθμό σύμφωνα με την εντολή του στις κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού για τις οποίες ισχύει η υψηλότερη κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό), ενώ στη συνέχεια εξακολουθεί να πραγματοποιεί επενδύσεις με φθίνουσα σειρά μέχρι την επίτευξη του ανώτατου συνολικού επενδυτικού ορίου. Η θέση στον ΟΣΕ λογίζεται ως άμεση συμμετοχή στην υποθετική θέση.

β. Τα πιστωτικά ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη το μέγιστο έμμεσο άνοιγμα που θα μπορούσαν να επιτύχουν με την ανάληψη μοχλευμένων θέσεων μέσω του ΟΣΕ κατά τον υπολογισμό της

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

κεφαλαιακής τους απαίτησης για τον κίνδυνο θέσης, αυξάνοντας αναλόγως τη θέση στον ΟΣΕ μέχρι την επίτευξη του ανώτατου ανοίγματος στα υποκείμενα επενδυτικά στοιχεία που προκύπτει από την επενδυτική εντολή.

γ. Σε περίπτωση που η κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό), υπολογιζόμενη σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, υπερβαίνει την απαίτηση που καθορίζεται στην παράγραφο 2 του παρόντος Τμήματος, γίνεται δεκτό ότι η κεφαλαιακή απαίτηση ισούται με το επίπεδο αυτό και δεν λαμβάνεται υπόψη το υπερβάλλον.

10. Τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να καταφεύγουν στις υπηρεσίες τρίτου για τον υπολογισμό και τη γνωστοποίηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό) προκειμένου για θέσεις σε ΟΣΕ που εμπίπτουν στην παράγραφο 9, σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παρόν Παράρτημα, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς η ορθότητα του υπολογισμού και της γνωστοποίησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ
ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ / ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ

ΤΜΗΜΑ Α: ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ / ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

1. Σε περίπτωση συναλλαγών στις οποίες χρεωστικοί τίτλοι, μετοχές, ξένα νομίσματα και βασικά εμπορεύματα (εξαιρουμένων των συμφωνιών πώλησης και επαναγοράς ή αγοράς και επαναπώλησης και των δανειοδοσιών και δανειοληψιών τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων) δεν έχουν διακανονισθεί μετά τις προβλεπόμενες ημερομηνίες παράδοσής τους, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να υπολογίζει τον κίνδυνο διαφοράς τιμών στον οποίο υπόκειται, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της συμφωνηθείσας τιμής διακανονισμού των εν λόγω χρεωστικών τίτλων, μετοχών, ξένων νομισμάτων ή βασικών εμπορευμάτων και της τρέχουσας τιμής τους στην αγορά, εφόσον η διαφορά αυτή θα μπορούσε να του προκαλέσει ζημία. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να πολλαπλασιάζει αυτή τη διαφορά με τον κατάλληλο συντελεστή της στήλης 2 του Πίνακα 1 προκειμένου να υπολογίσει την κεφαλαιακή απαίτησή του.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	
Αριθμός εργάσιμων ημερών μετά την ημερομηνία που έπρεπε να γίνει ο διακανονισμός	(%)
(1)	(2)
5 έως 15	8
16 έως 30	50
31 έως 45	75
46 και άνω	100

ΤΜΗΜΑ Β: ΑΤΕΛΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ (FREE DELIVERIES)

2. Ως ατελείς συναλλαγές ορίζονται:

α. οι συναλλαγές κατά τις οποίες, εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει καταβάλει το αντίτιμο τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων προτού του παραδοθούν οι εν λόγω τίτλοι ή βασικά εμπορεύματα, ή εάν έχει παραδώσει τίτλους ή βασικά εμπορεύματα προτού λάβει το σχετικό αντίτιμο, και

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

β. στην περίπτωση διασυνοριακών συναλλαγών, όπου έχουν παρέλθει μία ή περισσότερες ημέρες από τη στιγμή της εν λόγω πληρωμής ή παράδοσης.

3. Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να διατηρεί ίδια κεφάλαια, για ατελείς συναλλαγές, όπως καθορίζεται στον Πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2			
Είδος συναλλαγής	Έως την πρώτη συμβατική πληρωμή/ παράδοση	Από την πρώτη συμβατική πληρωμή / παράδοση έως και τέσσερις ημέρες μετά τη δεύτερη συμβατική πληρωμή / παράδοση	5 εργάσιμες ημέρες μετά τη δεύτερη συμβατική πληρωμή/ παράδοση και έως τη λήξη της συναλλαγής
1	2	3	4
Ατελής συναλλαγή	Καμία κεφαλαιακή απαίτηση	Αντιμετώπιση ως άνοιγμα	Αφαίρεση της μεταφερθείσας αξίας και του τρέχοντος θετικού ανοίγματος από τα ίδια κεφάλαια

4. Κατά την εφαρμογή στάθμισης κινδύνου στα ανοίγματα ατελών συναλλαγών που τυγχάνουν της μεταχείρισης που προβλέπεται στη στήλη 3 του Πίνακα 2, τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την προσέγγιση που προβλέπεται στην ΠΔΤΕ 2589/20.8.2007, μπορούν να καθορίσουν πιθανότητες αθέτησης στους αντισυμβαλλόμενους για τους οποίους δεν υφίστανται άλλα ανοίγματα στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο, βάσει της εξωτερικής διαβάθμισης του αντισυμβαλλόμενου. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν ίδιες εκτιμήσεις σχετικά με την ποσοστιαία ζημιά σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default- LGD) μπορούν να εφαρμόζουν την LGD που παρατίθενται στην παράγραφο 59 του Τμήματος Ε της ΠΔΤΕ 2589/20.8.2007 στα ανοίγματα ατελών συναλλαγών που τυγχάνουν μεταχείρισης σύμφωνα με τη στήλη 3 του Πίνακα 2 υπό την προϋπόθεση ότι τούτο θα εφαρμόζεται για όλα αυτά τα ανοίγματα.

5. Εναλλακτικά της παραγράφου 4, τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την προσέγγιση που προβλέπεται στην ΠΔΤΕ 2589/20.8.2007 μπορούν να εφαρμόζουν τις σταθμίσεις κινδύνου, όπως προβλέπεται στην ΠΔΤΕ 2588/20.8.2007, υπό την προϋπόθεση ότι τούτο θα εφαρμόζεται σε όλα τα συγκεκριμένα ανοίγματα ή θα μπορούν να εφαρμόζουν συντελεστή στάθμισης κινδύνου 100% στα εν λόγω ανοίγματα.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

- 6.** Στην περίπτωση που το ύψος θετικού ανοίγματος που προκύπτει από τις ατελείς συναλλαγές δεν είναι σημαντικό, τα πιστωτικά ιδρύματα θα μπορούν να εφαρμόζουν συντελεστή στάθμισης κινδύνου 100% για τα ανοίγματα αυτά.
- 7.** Σε περίπτωση δυσλειτουργίας συστήματος διακανονισμού ή εκκαθάρισης, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει τη μη εφαρμογή των κεφαλαιακών απαιτήσεων που έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με το Τμήμα Α, και Τμήμα Β, παράγραφοι 1 και 2 έως ότου διορθωθεί η κατάσταση. Σε αυτή δε την περίπτωση, ο μη διακανονισμός συναλλαγής από έναν αντισυμβαλλόμενο δεν θεωρείται αθέτηση για τους σκοπούς του πιστωτικού κινδύνου.

ΤΜΗΜΑ Γ. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ (CCR)

- 8.** Κάθε πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να διαθέτει κεφάλαια προς κάλυψη του κινδύνου αντισυμβαλλομένου (CCR), που απορρέει από ανοίγματα τα οποία οφείλονται σε:
- α. εξωχρηματοστηριακά παράγωγα μέσα και πιστωτικά παράγωγα
 - β. συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς, συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών
 - γ. πράξεις δανεισμού σε λογαριασμό περιθωρίου ασφάλισης βασιζόμενες σε τίτλους ή σε βασικά εμπορεύματα
 - δ. συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού.
- 9.** Η αξία ανοιγμάτων για τα στοιχεία (α) της παραπάνω παραγράφου, υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007, ενώ για τα στοιχεία (β), (γ) και (δ) μπορεί να προσδιορίζεται ή σύμφωνα με το Τμήμα Η, της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, θεωρούμενη ως καλυμμένη με εξασφαλίσεις συναλλαγή ή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 για τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου. Δεν επιτρέπεται η συνδυασμένη χρήση των δύο μεθόδων.
- 10.** Η κεφαλαιακή απαίτηση είναι 8% επί των σταθμισμένων ανοιγμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΙΜΩΝ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ Α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ
ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΣΕ ΚΑΘΕ ΝΟΜΙΣΜΑ ΚΑΙ ΣΕ ΧΡΥΣΟ

1. Παράλληλα με τις οδηγίες της ΠΔ/ΤΕ 2291/21.2.1994 όπως ισχύει, διευκρινίζεται ότι η καθαρή ανοικτή θέση αποτελείται από το άθροισμα των ακόλουθων (θετικών ή αρνητικών) στοιχείων:

α. Καθαρή τρέχουσα θέση (δηλαδή όλα τα στοιχεία ενεργητικού μείον όλα τα στοιχεία παθητικού, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων, στο σχετικό νόμισμα ή για το χρυσό, η καθαρή τρέχουσα θέση σε χρυσό).

β. Καθαρή προθεσμιακή θέση (δηλαδή όλα τα εισπρακτέα ποσά μείον όλα τα πληρωτέα ποσά, βάσει των προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος και χρυσού, συμπεριλαμβανομένων των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος και χρυσού και του κεφαλαίου των συμφωνιών ανταλλαγής νομισμάτων, που δεν έχουν συνυπολογισθεί στην τρέχουσα θέση,

γ. Αμετάκλητες εγγυήσεις (και παρεμφερή μέσα) που είναι βέβαιο ότι θα καταστούν απαιτητές και πιθανό ότι δεν θα ανακτηθούν.

δ. Καθαρά μελλοντικά έσοδα / έξοδα μη ακόμη δεδουλευμένα, αλλά ήδη πλήρως αντισταθμισμένα, κατ' επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος που υποβάλλει τα στοιχεία και με την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος (τα καθαρά μελλοντικά έσοδα/έξοδα που δεν έχουν καταχωρηθεί ακόμη λογιστικά αλλά έχουν καλυφθεί ήδη πλήρως μέσω προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος, μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό της καθαρής συναλλαγματικής θέσης). Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εφαρμόζει με συνέπεια τη μέθοδο που έχει επιλέξει και οποιαδήποτε αλλαγή τελεί υπό την αίρεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

ε. Ποσό ισοδύναμο με το αποτέλεσμα του συμψηφισμού των συντελεστών δέλτα (net delta ή delta-based equivalent) για το σύνολο του χαρτοφυλακίου δικαιωμάτων προαίρεσης επί συναλλάγματος και χρυσού.

στ. Η αγοραία αξία των άλλων (πλην συναλλάγματος και χρυσού) δικαιωμάτων προαίρεσης.

2. Οι τυχόν θέσεις που έχει αναλάβει σκοπίμως το πιστωτικό ίδρυμα προκειμένου να μπορέσει να αντισταθμίσει τον κίνδυνο έναντι των δυσμενών συνεπειών των συναλλαγματικών διακυμάνσεων στον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, δεν θα περιλαμβάνονται

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

στον υπολογισμό της καθαρής ανοικτής θέσης ανά νόμισμα. Οι θέσεις αυτές πρέπει να είναι εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών και να είναι διαρθρωτικής φύσης, δηλαδή να μη συνδέονται με τρέχουσες συναλλαγές, η δε εξαίρεσή τους από τον υπολογισμό καθώς και κάθε αλλαγή των συνθηκών εξαίρεσής τους προϋποθέτουν τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος. Η ίδια μεταχείριση και με τους ίδιους όρους μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στις θέσεις που ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει, οι οποίες αφορούν στοιχεία τα οποία ήδη έχουν εξαιρεθεί κατά τον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων.

3. Τροποποιείται και συμπληρώνεται η ΠΔ/ΤΕ 2291/21.2.1994 για τους σκοπούς του υπολογισμού της καθαρής ανοικτής θέσης, στην περίπτωση των ΟΣΕ, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές συναλλαγματικές θέσεις των ΟΣΕ. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να βασίζονται στα στοιχεία που παρέχουν τρίτοι για τις θέσεις συναλλάγματος στον εκάστοτε ΟΣΕ, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς η ορθότητα των εν λόγω στοιχείων. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν γνωρίζει τις θέσεις συναλλάγματος σε έναν ΟΣΕ, θα θεωρείται ότι ο ΟΣΕ έχει πραγματοποιήσει επενδύσεις σε συνάλλαγμα μέχρι το μέγιστο επιτρεπόμενο όριο βάσει της εντολής του ΟΣΕ, και τα πιστωτικά ιδρύματα θα λαμβάνουν υπόψη, για τις θέσεις του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, το μέγιστο έμμεσο άνοιγμα που θα μπορούσαν να επιτύχουν με την ανάληψη μοχλευμένων θέσεων μέσω του ΟΣΕ κατά τον υπολογισμό της κεφαλαιακής τους απαίτησης για τον κίνδυνο τιμών συναλλάγματος. Τούτο πραγματοποιείται με κατ' αναλογία αύξηση της θέσης στον ΟΣΕ μέχρι το μέγιστο άνοιγμα στα υποκείμενα επενδυτικά στοιχεία που προκύπτουν από την επενδυτική εντολή. Η υποθετική θέση του ΟΣΕ σε συνάλλαγμα θα αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστό νόμισμα, κατά το πρότυπο της μεταχείρισης των επενδύσεων σε χρυσό, με τη διαφορά ότι, εάν είναι διαθέσιμη η κατεύθυνση της επένδυσης του ΟΣΕ, η συνολική θετική θέση μπορεί να προστεθεί στη συνολική θετική ανοικτή θέση συναλλάγματος, ενώ η συνολική αρνητική θέση μπορεί να προστεθεί στη συνολική αρνητική ανοικτή θέση συναλλάγματος. Δεν επιτρέπεται συμφητισμός μεταξύ τέτοιων θέσεων πριν από τον υπολογισμό.

ΤΜΗΜΑ Β: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

4. Η διαδικασία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών, βάσει των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, είναι η εξής:

α. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει τις καθαρές ανοικτές θέσεις σε κάθε νόμισμα, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΠΔ/ΤΕ 2291/21.2.1994, καθώς και σε χρυσό.

β. Οι καθαρές θετικές και αρνητικές θέσεις σε κάθε νόμισμα, εκτός του νομίσματος υποβολής στοιχείων και η καθαρή θετική ή αρνητική θέση σε χρυσό μετατρέπονται στο νόμισμα υποβολής στοιχείων βάσει των τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών. Οι θέσεις αυτές αθροίζονται χωριστά έτσι ώστε να προκύψει, αντίστοιχα, το άθροισμα των καθαρών

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

αρνητικών θέσεων και το άθροισμα των καθαρών θετικών θέσεων αντίστοιχα. Το μεγαλύτερο από αυτά τα δύο αθροίσματα είναι η συνολική καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος σε συνάλλαγμα.

γ. Εάν το άθροισμα της συνολικής καθαρής θέσης του πιστωτικού ιδρύματος σε συνάλλαγμα και της συνολικής καθαρής θέσης του σε χρυσό, υπερβαίνει το 2% των συνολικών του εποπτικών ιδίων κεφαλαίων, το άθροισμα της συνολικής καθαρής θέσης του σε συνάλλαγμα και της συνολικής καθαρής θέσης του σε χρυσό πολλαπλασιάζεται επί 8 % για να υπολογιστεί η κεφαλαιακή απαίτηση, που απαιτείται έναντι συναλλαγματικού κινδύνου.

δ. Ειδικά για τα πιστωτικά ιδρύματα με την μορφή αμιγών πιστωτικών συνεταιρισμών θα εφαρμόζεται συντελεστής 10%.

ΤΜΗΜΑ Γ: ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα, με την σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, μπορούν να χρησιμοποιούν την μέθοδο της καθαρής παρούσας αξίας κατά τον υπολογισμό της καθαρής ανοικτής θέσης σε κάθε νόμισμα και σε χρυσό, υπό την προϋπόθεση ότι θα μπορούν να τεκμηριώσουν την μεθοδολογία η οποία ακολουθείται.

6. Για θέσεις σε στενά συσχετιζόμενα νομίσματα, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις επιτρέπεται να είναι χαμηλότερες από τις απαιτήσεις που θα προέκυπταν από την εφαρμογή της μεθοδολογίας του Τμήματος Β, όπως καθορίζεται ακολούθως:

α. Δύο νομίσματα θεωρούνται ως στενά συσχετιζόμενα μόνον όταν το ενδεχόμενο ζημίας, η οποία υπολογίζεται με βάση τα ημερήσια στοιχεία συναλλαγματικών ισοτιμιών για τα προηγούμενα τρία ή πέντε χρόνια, προκύπτει από ίσες και αντίθετες θέσεις στα νομίσματα αυτά κατά τις επόμενες δέκα εργάσιμες ημέρες (περίοδος διακράτησης), και ανέρχεται σε 4% ή λιγότερο της αξίας της συγκεκριμένης αντιστοιχισμένης θέσης (αποτιμώμενης στο νόμισμα που χρησιμοποιείται για την υποβολή εκθέσεων), έχει πιθανότητα τουλάχιστον 99% όταν χρησιμοποιείται τριετής περίοδος παρακολούθησης ή 95% όταν η περίοδος παρακολούθησης είναι πενταετής.

β. Η κεφαλαιακή απαίτηση έναντι της αντιστοιχισμένης θέσης σε δύο ως ανωτέρω στενά συσχετιζόμενα νομίσματα καθορίζεται σε ποσοστό 4% επί της αξίας της αντιστοιχισμένης θέσης.

γ. Η κεφαλαιακή απαίτηση έναντι μη αντιστοιχισμένων θέσεων σε στενά συσχετιζόμενα νομίσματα, καθώς και όλες οι άλλες θέσεις σε άλλα νομίσματα καθορίζεται σε ποσοστό 8% επί του υψηλότερου ποσού, μεταξύ του αθροίσματος των καθαρών αρνητικών θέσεων και των καθαρών θετικών θέσεων στα νομίσματα αυτά, ύστερα από την αφαίρεση των αντιστοιχισμένων θέσεων στα στενά συσχετιζόμενα νομίσματα.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

- 7.** Για θέσεις σε νομίσματα που εμπίπτουν σε νομικά δεσμευτική διακρατική συμφωνία για τον περιορισμό της διακύμανσής τους σε σχέση με άλλα νομίσματα, επιτρέπεται να μην εφαρμόζονται οι μέθοδοι του παρόντος Παραρτήματος. Σε αυτή την περίπτωση τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν τις αντιστοιχισμένες θέσεις τους στα νομίσματα αυτά και θα τις υπάγουν σε κεφαλαιακές απαιτήσεις ίσες τουλάχιστον προς το ήμισυ της μέγιστης αποδεκτής διακύμανσης που καθορίζεται στη συγκεκριμένη διακυβερνητική συμφωνία, όσον αφορά τα εν λόγω νομίσματα. Οι μη αντιστοιχισμένες θέσεις στα νομίσματα αυτά θα αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, όπως και οι θέσεις στα άλλα νομίσματα που δεν υπάγονται στην διακρατική συμφωνία.
- 8.** Ειδικά για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι αντιστοιχισμένων θέσεων σε νομίσματα κρατών μελών που συμμετέχουν στη δεύτερη φάση της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης επιτρέπεται ο συντελεστής να είναι 1,6%, πολλαπλασιαζόμενος επί την αξία των αντιστοιχισμένων αυτών θέσεων.
- 9.** Οι καθαρές θέσεις σε σύνθετα νομίσματα μπορούν να διαχωρίζονται με βάση τα συμμετέχοντα νομίσματα και σύμφωνα με τις ισχύουσες αναλογίες τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

**ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΒΑΣΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ**

ΤΜΗΜΑ Α: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στο παρόν Παράρτημα καθορίζεται η διαδικασία υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για την κάλυψη του κινδύνου από θέσεις που κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα σε βασικά εμπορεύματα και ενδεικτικά αναφέρονται οι θέσεις σε:

- Γεωργικά προϊόντα
- Πολύτιμα μέταλλα
- Βασικά μέταλλα
- Ενεργειακά προϊόντα

Πέραν των ανωτέρω, στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου από θέσεις σε βασικά εμπορεύματα θα περιλαμβάνονται και οι θέσεις σε παράγωγα μέσα με υποκείμενα στοιχεία βασικά εμπορεύματα.

ΤΜΗΜΑ Β: ΓΕΝΙΚΑ

2. Κάθε θέση σε βασικά εμπορεύματα ή σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων εκφράζεται σε τυποποιημένες μονάδες μέτρησης. Για κάθε βασικό εμπόρευμα, η τρέχουσα τιμή πρέπει να εκφράζεται σε ευρώ.

3. Οι θέσεις σε χρυσό ή σε παράγωγα μέσα χρυσού θεωρούνται ότι ενέχουν κίνδυνο συναλλάγματος και αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το Παράρτημα III ή το Παράρτημα V της παρούσας Πράξης, κατά περίπτωση, ως προς τον υπολογισμό του κινδύνου αγοράς.

4. Οι θέσεις που είναι καθαρώς χρηματοδοτήσεις φυσικών αποθεμάτων (purely stock financing) ήτοι, εάν φυσικό απόθεμα έχει πωληθεί προθεσμιακά και το κόστος χρηματοδότησης έχει προκαθορισθεί για την περίοδο μέχρι την ημερομηνία της προθεσμιακής πώλησης, μπορούν να εξαιρούνται από τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο βασικού εμπορεύματος μόνο.

5. Οι κίνδυνοι επιτοκίου και συναλλάγματος που δεν καλύπτονται από άλλες διατάξεις του παρόντος Παραρτήματος περιλαμβάνονται στον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων για το γενικό κίνδυνο διαπραγματεύσιμων χρεωστικών τίτλων και για τον κίνδυνο συναλλάγματος

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

6. Όταν η αρνητική θέση καθίσταται ληξιπρόθεσμη πριν από τη θετική θέση, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να καλύπτονται επίσης έναντι του κινδύνου ανεπαρκούς ρευστότητας που ενδέχεται να υπάρχει σε ορισμένες αγορές.
7. Για τους σκοπούς της παραγράφου 26 στο Τμήμα Δ του παρόντος Παραρτήματος, το ποσό κατά το οποίο οι θετικές (αρνητικές) θέσεις υπερβαίνουν τις αρνητικές (θετικές) θέσεις του πιστωτικού ιδρύματος στο ίδιο βασικό εμπόρευμα και σε πανομοιότυπα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures), δικαιώματα προαίρεσης (options) και τίτλους επιλογής (warrants), αντιπροσωπεύει την καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος σε κάθε βασικό εμπόρευμα.
8. Η Τράπεζα της Ελλάδος θεωρεί τις ακόλουθες θέσεις ως θέσεις στο ίδιο βασικό εμπόρευμα:
- α. Θέσεις σε διαφορετικές υποκατηγορίες βασικών εμπορευμάτων, οσάκις είναι αμοιβαίως δυνατή η παράδοση μιας υποκατηγορίας έναντι άλλης.
- β. Θέσεις σε ομοειδή βασικά εμπορεύματα, με την προϋπόθεση ότι είναι στενά υποκατάστατα μεταξύ τους και εφόσον είναι δυνατόν να καταδειχθεί σαφώς ελάχιστη συσχέτιση ύψους 0,9 μεταξύ των διακυμάνσεων των τιμών στη διάρκεια ενός τουλάχιστον έτους.

ΤΜΗΜΑ Γ: ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΜΕΣΑ

9. Η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 10 έως 16 του παρόντος Τμήματος την αντιμετώπιση των θέσεων σε παράγωγα μέσα ως θέσεων στο υποκείμενο βασικό εμπόρευμα.
10. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί βασικών εμπορευμάτων και οι προθεσμιακές δεσμεύσεις (forwards) αγοράς ή πώλησης μεμονωμένων βασικών εμπορευμάτων ενσωματώνονται στο σύστημα μέτρησης ως ονομαστικά (notional) ποσά εκφρασμένα στην τυποποιημένη μονάδα μέτρησης και τους αποδίδεται διάρκεια μέχρι τη λήξη (maturity) με βάση την ημερομηνία λήξης τους (expiry date).
11. Σε περίπτωση συμβολαίου μελλοντικής εκπλήρωσης διαπραγματεύσιμου σε χρηματιστήριο, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης (margins) που επιβάλλει το χρηματιστήριο εάν έχει πεισθεί ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου από την εν λόγω σύμβαση και ότι είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης, η οποία προκύπτει με βάση τη μέθοδο που παρουσιάζεται στο παρόν Παράρτημα ή με βάση τη μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

12. Για τις συμβάσεις εξωχρηματοστηριακών παράγωγων μέσων του τύπου που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο και οι οποίες διακανονίζονται από αναγνωρισμένο οίκο διακανονισμού και εκκαθάρισης, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτεί ο οίκος διακανονισμού και εκκαθάρισης εφόσον κρίνει ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με τη σύμβαση και είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για την εν λόγω σύμβαση που προκύπτει με βάση τη μέθοδο του παρόντος Παραρτήματος ή με βάση τη μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

13. Οι συμβάσεις ανταλλαγής βασικών εμπορευμάτων (commodity swaps) με ένα σκέλος σε σταθερές τιμές και το άλλο σε τρέχουσες τιμές πρέπει να ενσωματώνονται στην προσέγγιση του παρακάτω Πίνακα 1, όπως ορίζεται στις παραγράφους 22 έως 24, του Τμήματος Δ του παρόντος Παραρτήματος, ως σύνολο θέσεων ίσων προς τα ονομαστικά ποσά των συμβάσεων. Κάθε πληρωμή για την εξυπηρέτηση της σύμβασης ανταλλαγής είναι μία θέση που αναγράφεται στο αντίστοιχο διάστημα ληκτότητας του Πίνακα 1. Οι θέσεις θα είναι θετικές εάν το πιστωτικό ίδρυμα πληρώνει σταθερές τιμές και εισπράττει κυμαινόμενες τιμές και αρνητικές εάν το πιστωτικό ίδρυμα εισπράττει σταθερές τιμές και πληρώνει κυμαινόμενες τιμές.

14. Οι συμβάσεις ανταλλαγής βασικών εμπορευμάτων στις οποίες τα δύο σκέλη της συναλλαγής είναι σε διαφορετικά βασικά εμπορεύματα πρέπει να κατατάσσονται στα αντίστοιχα διαστήματα ληκτότητας σύμφωνα με την προσέγγιση του Πίνακα 1 του παρόντος Παραρτήματος.

15. Τα δικαιώματα προαίρεσης (options) σε βασικά εμπορεύματα ή σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων αντιμετωπίζονται ως θέσεις αξίας ίσης με το ποσό του υποκείμενου μέσου του δικαιώματος προαίρεσης, πολλαπλασιασμένο επί το συντελεστή δέλτα. Οι θέσεις που υπολογίζονται έτσι μπορούν να συμψηφίζονται με αντίθετες θέσεις στο ίδιο υποκείμενο εμπόρευμα ή στο ίδιο παράγωγο μέσο εμπορεύματος. Ο χρησιμοποιούμενος συντελεστής δέλτα είναι είτε εκείνος του σχετικού χρηματιστηρίου είτε εκείνος που αναγνωρίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Εάν τέτοιος συντελεστής δεν είναι διαθέσιμος ή εάν πρόκειται για εξωχρηματοστηριακά δικαιώματα προαίρεσης (OTC options), μπορεί να χρησιμοποιηθεί συντελεστής δέλτα που υπολογίζεται από το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα, εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος έχει πεισθεί για την καταλληλότητα του υποδείγματος που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα.

16. Εκτός των παραπάνω κεφαλαιακών απαιτήσεων με βάση το συντελεστή δέλτα, τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τη κάλυψη των κινδύνων Gamma και Vega ως εξής:

a) Κεφαλαιακές Απαιτήσεις έναντι του κινδύνου Gamma

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Gamma από θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης (options) επί βασικών εμπορευμάτων και παραγώγων μέσω επί βασικών εμπορευμάτων, για κάθε βασικό εμπόρευμα, με βάση την απόλυτη τιμή της καθαρής επίπτωσης Gamma (εάν είναι αρνητική) που προκύπτει ως αλγεβρικό άθροισμα των επιπτώσεων Gamma των επί μέρους δικαιωμάτων προαίρεσης, κάθε μια από τις οποίες προκύπτει ως εξής:

$0,5 \times (\text{συντελεστής Gamma του δικαιώματος}) \times (\text{τρέχουσα αξία του υποκείμενου εμπορεύματος} \times 0,15)^2$

Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του κινδύνου Gamma ισούται με την απόλυτη τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των επιπτώσεων Gamma για κάθε εμπόρευμα, όπως αυτές υπολογίστηκαν ανωτέρω, εφόσον βέβαια το εν λόγω αλγεβρικό άθροισμα είναι αρνητικό.

β) Κεφαλαιακές Απαιτήσεις έναντι του κινδύνου Vega

Τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega από θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης (options) επί εμπορευμάτων και παράγωγων μέσω επί βασικών εμπορευμάτων, για κάθε βασικό εμπόρευμα, προσθέτοντας τα γινόμενα του πολλαπλασιασμού των συντελεστών Vega για κάθε ένα από τα δικαιώματα επί του ίδιου εμπορεύματος με μια τεκμαιρόμενη αναλογική μετατόπιση της μεταβλητότητας του υποκείμενου βασικού εμπορεύματος κατά +/- 25% (+25% για τα παραχωρηθέντα και -25% για τα αποκτηθέντα) επί την αξία του βασικού εμπορεύματος.

Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega ισούται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάθε υποκείμενο εμπόρευμα, όπως υπολογίστηκαν σύμφωνα με τα ανωτέρω.

17. Σε περίπτωση πωλούμενου δικαιώματος προαίρεσης επί εμπορεύματος διαπραγματεύσιμο σε χρηματιστήριο (written exchange-traded commodity option), η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό του περιθωρίου εγγύησης (margin) που επιβάλλει το χρηματιστήριο εάν κρίνει ότι το ποσό αυτό δίνει το ακριβές μέτρο του κινδύνου του εν λόγω δικαιώματος και ότι είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση που προκύπτει με βάση με τη μέθοδο του παρόντος Παραρτήματος ή με βάση εσωτερικό υπόδειγμα, κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

18. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει, για τα εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης (OTC options) τα οποία διακανονίζονται από ανεγνωρισμένο οίκο διακανονισμού και εκκαθάρισης, κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτεί ο οίκος διακανονισμού και εκκαθάρισης, εφόσον κρίνει ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με το δικαίωμα προαίρεσης και είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για το εν λόγω δικαίωμα προαίρεσης που προκύπτει

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

σύμφωνα με τη μέθοδο του παρόντος παραρτήματος ή με βάση εσωτερικό υπόδειγμα, κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

19. Επιπλέον, σε περίπτωση αγοραζόμενου δικαιώματος προαίρεσης βασικού εμπορεύματος διαπραγματεύσιμου σε χρηματιστήριο ή εξωχρηματιστηριακό, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει κεφαλαιακή απαίτηση ίδια με εκείνη που απαιτείται για το υποκείμενο βασικό εμπόρευμα, υπό τον περιορισμό ότι η απαίτηση που υπολογίζεται έτσι δεν υπερβαίνει την αγοραία αξία του δικαιώματος προαίρεσης. Η κεφαλαιακή απαίτηση για πωλούμενο εξωχρηματιστηριακό δικαίωμα προαίρεσης καθορίζεται σε σχέση με το υποκείμενο βασικό εμπόρευμα.

20. Οι τίτλοι επιλογής (warrants) που αφορούν βασικά εμπορεύματα αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως τα δικαιώματα προαίρεσης επί εμπορευμάτων που μνημονεύονται στην προηγούμενες παραγράφους.

21. Το πιστωτικό ίδρυμα που μεταβιβάζει βασικά εμπορεύματα ή εγγυημένα δικαιώματα (guarantee rights) κυριότητας βασικών εμπορευμάτων μέσω συμβάσεων επαναγοράς είτε δανείζει βασικά εμπορεύματα μέσω συμβάσεων δανειοδοσίας βασικών εμπορευμάτων περιλαμβάνει τα εμπορεύματα αυτά στον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησής του βάσει του παρόντος Παραρτήματος.

ΤΜΗΜΑ Δ: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Δ1 : Προσέγγιση με βάση τον Πίνακα Ληκτότητας

22. Ακολουθώντας τον κατωτέρω Πίνακα 1, το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί διαφορετικό πίνακα ληκτότητας για κάθε βασικό εμπόρευμα. Οι θέσεις που αντιστοιχούν σε κάθε βασικό εμπόρευμα, αλλά και οι θεωρούμενες ως θέσεις σ' αυτό το βασικό εμπόρευμα, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του Τμήματος Β του παρόντος Παραρτήματος, κατατάσσονται στο ανάλογο διάστημα λήξεως. Τα φυσικά αποθέματα κατατάσσονται στο πρώτο διάστημα ληκτότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	
Ληκτότητα (1)	Συντελεστής Διαφοράς Αντιστοιχισμένης Θέσης σε % (Spread rate) (2)
0 ≤ 1 μήνα	1,50
> 1 ≤ 3 μήνες	1,50
> 3 ≤ 6 μήνες	1,50
> 6 ≤ 12 μήνες	1,50
> 1 ≤ 2 έτη	1,50
> 2 ≤ 3 έτη	1,50
> 3 έτη	1,50

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

23. Η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει το συμψηφισμό των θέσεων που είναι ή θεωρούνται βάσει της παραγράφου 8 του Τμήματος Β του παρόντος Παραρτήματος, θέσεις στο ίδιο εμπόρευμα και την κατάταξή τους στην αντίστοιχη ληκτότητα επί εκκαθαρισμένης βάσεως, προκειμένου περί των εξής :

- α. Θέσεων σε συμβάσεις λήγουσες την αυτή ημερομηνία.
- β. Θέσεων σε συμβάσεις λήγουσες με διαφορά δεκαημέρου, εάν οι συμβάσεις αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αγορές έχουσες καθημερινά ημερομηνίες παραδόσεως.

24. Στη συνέχεια το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει το άθροισμα για κάθε διάστημα ληκτότητας των θετικών θέσεων αφενός, και των αρνητικών θέσεων, αφετέρου. Το ποσό των πρώτων (δεύτερων) που αντιστοιχίζεται έναντι των δεύτερων (πρώτων) σε κάθε διάστημα ληκτότητας είναι η αντιστοιχισμένη θέση στο διάστημα αυτό, ενώ η απομένουσα θετική ή αρνητική θέση είναι η μη αντιστοιχισμένη θέση στο ίδιο διάστημα ληκτότητας (unmatched position).

25. Το τμήμα της μη αντιστοιχισμένης θετικής (αρνητικής) θέσης σε δεδομένο διάστημα ληκτότητας που αντιστοιχίζεται έναντι της μη αντιστοιχισμένης αρνητικής (θετικής) θέσης στο επόμενο διάστημα ληκτότητας είναι η αντιστοιχισμένη θέση μεταξύ των δύο διαστημάτων ληκτότητας. Το μέρος της μη αντιστοιχισμένης θετικής ή αρνητικής θέσης που δεν μπορεί να αντιστοιχιστεί με τον τρόπο αυτό είναι η μη αντιστοιχισμένη θέση.

26. Η κεφαλαιακή απαίτηση, την οποία υποχρεούται να πληροί το πιστωτικό ίδρυμα για κάθε βασικό εμπόρευμα, υπολογίζεται με βάση το σχετικό πίνακα ληκτότητας και ισούται με το άθροισμα των κατωτέρω:

α. Άθροισμα των αντιστοιχισμένων θετικών και αρνητικών θέσεων, πολλαπλασιασμένο με τον κατάλληλο «συντελεστή διαφοράς αντιστοιχισμένης θέσης» (spread rate) που αναφέρεται στη στήλη 2 του ανωτέρω Πίνακα 1 για κάθε διάστημα ληκτότητας και επί την τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος (spot price).

β. Αντιστοιχισμένη θέση μεταξύ δύο διαστημάτων ληκτότητας για κάθε διάστημα ληκτότητας στο οποίο μεταφέρεται μια μη αντιστοιχισμένη θέση, πολλαπλασιασμένη επί «συντελεστή μεταφοράς» 0,6% (carry rate) και επί την τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος (spot price).

γ. Απομένουσες μη αντιστοιχισμένες θέσεις, πολλαπλασιασμένες επί «συντελεστή μη αντιστοιχισμένης θέσης» 15% (outright rate) και επί την τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος.

27. Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση την οποία υποχρεούται να πληροί το πιστωτικό ίδρυμα για τον κίνδυνο βασικών εμπορευμάτων ισούται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων για έκαστο βασικό εμπόρευμα, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 26.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Δ2 : Απλουστευμένη Προσέγγιση

28. Η κεφαλαιακή απαίτηση την οποία υποχρεούται να πληροί το πιστωτικό ίδρυμα για κάθε βασικό εμπόρευμα ισούται με το άθροισμα των ακόλουθων δύο στοιχείων:

α. 15 % της καθαρής θέσης, θετικής ή αρνητικής, πολλαπλασιασμένο επί την τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος (spot price).

β. 3% της μεικτής θέσης, θετική θέση συν αρνητική θέση, πολλαπλασιασμένο επί τη τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος (spot price).

Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση την οποία υποχρεούται να πληροί το πιστωτικό ίδρυμα για τον κίνδυνο βασικών εμπορευμάτων ισούται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων για έκαστο βασικό εμπόρευμα, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 26.

Δ3 : Διευρυμένη Προσέγγιση με Βάση τον Πίνακα Ληκτότητας

29. Η Τράπεζα της Ελλάδας επιτρέπει στα ιδρύματα να χρησιμοποιούν τους ελάχιστους συντελεστές διαφοράς αντιστοιχισμένης θέσης (spread rate), μεταφοράς (carry rate) και μη αντιστοιχισμένης θέσης (outright rate) που καθορίζονται στον κατωτέρω Πίνακα 2 αντί εκείνων που αναφέρονται στις παραγράφους 22 έως 26 του Τμήματος Δ, εφόσον, με τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, τα πιστωτικά ιδρύματα :

α) Διενεργούν σημαντικές συναλλαγές σε βασικά εμπόρευμα.

β) Διαθέτουν διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο εμπορευμάτων.

γ) Δεν είναι ακόμη σε θέση να χρησιμοποιήσουν εσωτερικά υποδείγματα για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησης για τον κίνδυνο θέσης σε βασικά εμπόρευμα σύμφωνα με το Παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2				
	Πολύτιμα μέταλλα (εκτός χρυσού)	Βασικά μέταλλα	Γεωργικά προϊόντα	Άλλα _± περιλαμβανομένων των ενεργειακών προϊόντων
Συντελεστής διαφοράς αντιστοιχισμένης θέσης (%)	1,0	1,2	1,5	1,5
Συντελεστής μεταφοράς (%)	0,3	0,5	0,6	0,6
Συντελεστής μη αντιστοιχισμένης θέσης (%)	8	10	12	15

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΧΡΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α: ΓΕΝΙΚΑ

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν Παράρτημα, να επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις τους για τον κίνδυνο θέσης, τον κίνδυνο συναλλάγματος ή/και τον κίνδυνο βασικού εμπορεύματος με δικά τους εσωτερικά υποδείγματα διαχείρισης κινδύνων αντί των μεθοδολογιών που περιγράφονται στα Παραρτήματα I, III και IV της παρούσας Πράξης (τυποποιημένη μέθοδος). Σε κάθε περίπτωση απαιτείται ρητή αναγνώριση, από την Τράπεζα της Ελλάδος, για τη χρησιμοποίηση των υποδειγμάτων αυτών, από την Τράπεζα της Ελλάδος.
2. Για την αναγνώριση του εσωτερικού υποδείγματος απαιτείται τα πιστωτικά ιδρύματα να υποβάλλουν εγγράφως προς την Τράπεζα της Ελλάδος (Δ/ση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος) αίτηση αναγνώρισης της καταλληλότητας του εσωτερικού υποδείγματος που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των συνολικών ή μερικών κεφαλαιακών απαιτήσεων για την κάλυψη των θέσεων έναντι του κινδύνου αγοράς. Ειδικότερα στην αίτηση θα αναφέρεται η πρόθεση του πιστωτικού ιδρύματος να υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του γενικού κινδύνου θέσης, του κινδύνου τιμών συναλλάγματος ή/και του κινδύνου εμπορεύματος ή/και του ειδικού κινδύνου με την χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων.
3. Επίσης η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται και από τα εξής στοιχεία:
 - α. Συνοπτική περιγραφή του εσωτερικού υποδείγματος, η οποία θα περιλαμβάνει σύντομη περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των παραμέτρων και της δυνητικής ζημιάς.
 - β. Συνοπτική περιγραφή του περιβάλλοντος διαχείρισης κινδύνων με βάση το πλαίσιο, όπως αυτό διαμορφώνεται στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.
4. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει τον συνδυασμό της τυποποιημένης μεθόδου και των εσωτερικών υποδειγμάτων μόνο σε περίπτωση όπου μια ή και περισσότερες επιχειρήσεις ή μονάδες του ομίλου δραστηριοποιούνται σε μη κύρια νομίσματα ή οι συνολικές τους θέσεις δεν εμπεριέχουν ουσιαστικούς κινδύνους με βάση κριτήρια που κατά περίπτωση θα καθορίζει η Τράπεζα της Ελλάδος. Στην περίπτωση αυτή, οι θέσεις αυτές θα υπολογίζονται σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο. Επιπλέον, πιστωτικό ίδρυμα το οποίο είναι μητρική επιχείρηση ενός ομίλου και προτίθεται να χρησιμοποιήσει εσωτερικό υπόδειγμα για τον υπολογισμό των συνολικών ή μερικών κεφαλαιακών απαιτήσεων του ομίλου έναντι των

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

κινδύνων αγοράς, θα πρέπει επιπρόσθετα να αναφέρει ρητά στην αίτηση, τις επιχειρήσεις του ομίλου που πρόκειται να συμπεριληφθούν στην σχετική διαδικασία υπολογισμού.

5. Σε περίπτωση χρήσης συνδυασμού των μεθόδων, ισχύουν τα εξής:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν επιτρέπεται να τροποποιούν το συνδυασμό των δύο προσεγγίσεων χωρίς να έχει προηγηθεί έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος.

β. Θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι όλα τα ανοίγματα συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, είτε αυτός γίνεται με την χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων, είτε με βάση την τυποποιημένη μέθοδο.

γ. Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση θα είναι το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων που προέκυψαν με την χρήση των εσωτερικών υποδειγμάτων και αυτών που υπολογίστηκαν με βάση την τυποποιημένη μέθοδο.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί όπως το εσωτερικό υπόδειγμα λαμβάνει επακριβώς υπόψη όλους τους ουσιαστικούς κινδύνους τιμών από θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης και σε εξομοιούμενες θέσεις. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να καλύπτει τους κινδύνους αυτούς με επαρκή ίδια κεφάλαια, τα οποία υπολογίζονται, σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο.

7. Επιπρόσθετα το εσωτερικό υπόδειγμα πρέπει να λαμβάνει υπόψη επαρκή αριθμό παραγόντων κινδύνου, ανάλογα με το επίπεδο της δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος στις αντίστοιχες αγορές, ιδίως δε τους παρακάτω παράγοντες.

Κίνδυνος επιτοκίου

8. Το σύστημα μέτρησης κινδύνων περιλαμβάνει ένα σύνολο παραγόντων κινδύνου αντιστοιχούντων στον κίνδυνο επιτοκίου για κάθε ένα από τα νομίσματα στο οποία το ίδρυμα έχει εντός ή εκτός ισολογισμού θέσεις ευαίσθητες στα επιτόκια. Το πιστωτικό ίδρυμα διαμορφώνει την καμπύλη αποδόσεων σύμφωνα με μία από τις γενικά αποδεκτές μεθόδους. Για τις θέσεις που ενέχουν ουσιαστικό κίνδυνο επιτοκίου στα κυριότερα νομίσματα και αγορές, η καμπύλη αποδόσεων διαιρείται σε τουλάχιστον έξι διαστήματα ληκτότητας, κατά τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις μεταβλητότητας σε όλα τα σημεία της καμπύλης. Το σύστημα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο μερικώς συσχετισμένων κινήσεων μεταξύ διαφορετικών καμπυλών απόδοσης.

Κίνδυνος συναλλάγματος

9. Το σύστημα μέτρησης κινδύνων ενσωματώνει παράγοντες κινδύνου για χρυσό και για κάθε μεμονωμένο νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένες οι θέσεις του πιστωτικού ιδρύματος. Επισημαίνεται ότι ο κίνδυνος τιμών συναλλάγματος υπολογίζεται για το σύνολο των στοιχείων του ισολογισμού.

Στην περίπτωση των ΟΣΕ, λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές θέσεις συναλλάγματος του εκάστοτε ΟΣΕ. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να βασίζονται στα στοιχεία που παρέχουν τρίτοι για τις θέσεις συναλλάγματος στον εκάστοτε ΟΣΕ, υπό την προϋπόθεση ότι

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

διασφαλίζεται επαρκώς η ορθότητα των εν λόγω στοιχείων. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν γνωρίζει τις θέσεις συναλλάγματος σε έναν ΟΣΕ, η θέση αυτή θα πρέπει να διαχωρίζεται και να αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα III, Τμήμα Α, παράγραφος 3 της παρούσας Πράξης.

Κίνδυνος μετοχικών τίτλων

10. Το σύστημα μέτρησης κινδύνων χρησιμοποιεί χωριστό παράγοντα κινδύνου, τουλάχιστον για καθεμία από τις αγορές μετοχών στην οποία το ίδρυμα κατέχει ουσιαστικές θέσεις.

Κίνδυνος βασικού εμπορεύματος

11. Το σύστημα μέτρησης κινδύνων χρησιμοποιεί χωριστό παράγοντα κινδύνου, τουλάχιστον για καθένα από τα βασικά εμπορεύματα στα οποία το ίδρυμα κατέχει ουσιαστικές θέσεις. Το σύστημα θα πρέπει να λαμβάνει επίσης υπόψη τον κίνδυνο μερικώς συσχετισμένων κινήσεων μεταξύ παρεμφερών αλλά όχι πανομοιότυπων βασικών εμπορευμάτων, καθώς και τον κίνδυνο που σχετίζεται με μεταβολές στις προθεσμιακές τιμές λόγω μη αντιστοιχισμένων ληκτοτήτων. Λαμβάνει επίσης υπόψη τα χαρακτηριστικά της αγοράς, ιδίως τις ημερομηνίες παράδοσης και τις δυνατότητες των διαπραγματευτών όσον αφορά το κλείσιμο θέσεων.

12. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει στα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιούν εμπειρικές συσχετίσεις μέσα και μεταξύ των κατηγοριών κινδύνου, εάν έχει πεισθεί ότι το σύστημα που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα για τη μέτρηση αυτών των συσχετίσεων είναι αποτελεσματικό, επαρκές και εφαρμόζεται με ακεραιότητα.

ΤΜΗΜΑ Β: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

B1 : Ποιοτικά κριτήρια

13. Η Τράπεζα της Ελλάδος προβαίνει στην αναγνώριση του εσωτερικού υποδείγματος, μόνον εφόσον έχει πεισθεί ότι το σύστημα διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος το οποίο διέπεται από τις αρχές της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, εφαρμόζεται με ακεραιότητα και πληροί ιδίως τα ακόλουθα ποιοτικά κριτήρια:

α. Το εσωτερικό υπόδειγμα μέτρησης κινδύνων εντάσσεται στενά στη διαδικασία καθημερινής διαχείρισης κινδύνων και αποτελεί τη βάση για τις εκθέσεις προς τη διοίκηση, όπως αυτή ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, του πιστωτικού ιδρύματος σχετικά με το ύψος του τρέχοντος ανοίγματος του.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει μονάδα ελέγχου κινδύνων, ανεξάρτητη από τη μονάδα διαπραγμάτευσης και αναφέρεται απευθείας στη διοίκηση. Η μονάδα αυτή ευθύνεται για το σχεδιασμό και τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος. Συντάσσει και αναλύει τις καθημερινές εκθέσεις για τα αποτελέσματα του υποδείγματος μέτρησης κινδύνων και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται ως προς τα όρια

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

διαπραγμάτευσης. Η μονάδα ελέγχου κινδύνων πραγματοποιεί επίσης την αρχική και την περιοδική επικύρωση του εσωτερικού υποδείγματος.

γ. Το διοικητικό συμβούλιο και η διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος συμμετέχουν ενεργώς στη διαδικασία ελέγχου των κινδύνων και οι καθημερινές εκθέσεις της μονάδας ελέγχου κινδύνων εξετάζονται σε διοικητικό επίπεδο, που διαθέτει επαρκή εξουσία για να επιβάλλει μειώσεις τόσο στις θέσεις μεμονωμένων διαπραγματευτών όσο και στο ύψος του συνολικού ανοίγματος του πιστωτικού ιδρύματος.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει επαρκές προσωπικό ικανό να χρησιμοποιεί πολύπλοκα υποδείγματα στους τομείς της διαπραγμάτευσης, του ελέγχου κινδύνων, του εσωτερικού ελέγχου και της υποστήριξης και διαχείρισης συναλλαγών.

ε. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει θεσπίσει διαδικασίες για την παρακολούθηση και την εξασφάλιση της τήρησης των εσωτερικών πολιτικών και ελέγχων όσον αφορά τη συνολική λειτουργία του συστήματος μέτρησης κινδύνων.

στ. Τα υποδείγματα του πιστωτικού ιδρύματος μπορούν να μετρούν τους κινδύνους με ικανοποιητική ακρίβεια.

ζ. Το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζει τακτικά αυστηρό πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing), τα αποτελέσματα του οποίου εξετάζονται από την διοίκηση και λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές και τα όρια που αυτή καθορίζει. Οι προσομοιώσεις αυτές αφορούν, πέρα από τα βασικά σενάρια, επιπλέον την έλλειψη ρευστότητας στις αγορές σε ακραίες συνθήκες, τον κίνδυνο συγκέντρωσης, τις αγορές μιας κατεύθυνσης (one way markets), τους κινδύνους γεγονότος και αθέτησης υποχρεώσεων, τη μη γραμμικότητα των προϊόντων, τις θέσεις που υπόκεινται σε αποκλίσεις τιμών και άλλους κινδύνους που ενδέχεται να μη λαμβάνονται κατάλληλα υπόψη από εσωτερικά υποδείγματα. Οι μεταβολές των τιμών των παραγόντων κινδύνων, που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό αντικατοπτρίζουν τη φύση των χαρτοφυλακίων και το χρόνο που θα ήταν αναγκαίος για την αντιστάθμιση ή τη διαχείριση των κινδύνων υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

14. Το πιστωτικό ίδρυμα διενεργεί, στο πλαίσιο της τακτικής διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου, ανεξάρτητη αξιολόγηση του οικείου εσωτερικού υποδείγματος. Η αξιολόγηση αυτή αφορά τόσο τις δραστηριότητες των μονάδων διαπραγμάτευσης όσο και εκείνες της ανεξάρτητης μονάδας ελέγχου κινδύνων. Τουλάχιστον μία φορά κάθε χρόνο, το πιστωτικό ίδρυμα προβαίνει σε αξιολόγηση της συνολικής διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

15. Η αξιολόγηση αυτή ενδεικτικά λαμβάνει υπόψη τα εξής:

α. Την καταλληλότητα της τεκμηρίωσης σχετικά με το σύστημα και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την οργάνωση της μονάδας ελέγχου κινδύνων.

β. Την ενσωμάτωση των μετρήσεων κινδύνων αγοράς στην καθημερινή διαχείριση κινδύνων, καθώς και την ακεραιότητα του συστήματος πληροφόρησης της διοίκησης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

- γ. Τη διαδικασία που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για την έγκριση των υποδειγμάτων και συστημάτων αποτίμησης, τα οποία χρησιμοποιούνται από τους διαπραγματευτές (front office) και από το προσωπικό του τμήματος υποστήριξης και διαχείρισης συναλλαγών (back office).
- δ. Την έκταση των κινδύνων αγοράς που λαμβάνει υπόψη το εσωτερικό υπόδειγμα καθώς και την πιστοποίηση κάθε σημαντικής μεταβολής στη διαδικασία μέτρησης κινδύνων.
- ε. Την ακρίβεια και την πληρότητα των δεδομένων για τις ανοικτές θέσεις, την ακρίβεια και καταλληλότητα των υποθέσεων μεταβλητότητας και συσχέτισης, καθώς και την ακρίβεια των υπολογισμών αποτίμησης και ευαισθησίας.
- στ. Τις διαδικασίες που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για να ελέγχει τη συνέπεια, την ενημέρωση και την αξιοπιστία των πηγών δεδομένων που χρησιμοποιούνται στα εσωτερικά υποδείγματα, περιλαμβανομένης της ανεξαρτησίας των πηγών των δεδομένων αυτών.
- ζ. Τις διαδικασίες που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για να αξιολογεί τους εκ των υστέρων δοκιμαστικούς ελέγχους, που διενεργούνται για να εξακριβωθεί η ακρίβεια του εσωτερικού υποδείγματος.

Δ2 : Ποσοτικά κριτήρια

16. Τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν διαδικασίες που εξασφαλίζουν την επικύρωση των εσωτερικών τους υποδειγμάτων από κατάλληλα καταρτισμένους και ανεξάρτητους, από τη διαδικασία ανάπτυξης των υποδειγμάτων, φορείς με τρόπο που εγγυάται ότι τα υποδείγματα είναι εννοιολογικά άρτια και συλλαμβάνουν επαρκώς όλους τους σημαντικούς κινδύνους. Η επικύρωση γίνεται κατά την αρχική ανάπτυξη του υποδείγματος, καθώς και σε κάθε σημαντική μεταβολή του. Επαναλαμβάνεται περιοδικά, αλλά ιδίως όταν επέρχονται διαρθρωτικές μεταβολές στην αγορά ή στη σύνθεση του χαρτοφυλακίου του πιστωτικού ιδρύματος που μπορούν να καταστήσουν το υπόδειγμα ακατάλληλο. Τα πιστωτικά ιδρύματα υιοθετούν και επωφελούνται από τις τελευταίες εξελίξεις στις τεχνικές και στις βέλτιστες πρακτικές.

17. Το πιστωτικό ίδρυμα παρακολουθεί την ακρίβεια και την απόδοση του υποδείγματος, μέσω της εφαρμογής ενός προγράμματος δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing). Με τον έλεγχο αυτό, συγκρίνεται για κάθε εργάσιμη ημέρα, η δυνητική ζημία, όπως αυτή υπολογίστηκε από το εσωτερικό υπόδειγμα για τις θέσεις του χαρτοφυλακίου στο τέλος της ημέρας, με την αντίστοιχη ημερήσια μεταβολή της αξίας του χαρτοφυλακίου.

18. Η Τράπεζα της Ελλάδος εξετάζει την ικανότητα του πιστωτικού ιδρύματος να προβαίνει σε δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο τόσο των υποθετικών, όσο και των πραγματικών μεταβολών της αξίας του χαρτοφυλακίου. Ο δοκιμαστικός εκ των υστέρων έλεγχος των υποθετικών μεταβολών της αξίας του χαρτοφυλακίου γίνεται με βάση μια σύγκριση μεταξύ της αξίας του χαρτοφυλακίου κατά το πέρας της ημέρας, και της αξίας του κατά το πέρας της επομένης, υποτιθεμένου ότι οι θέσεις παραμένουν αμετάβλητες. Ο αντίστοιχος έλεγχος των πραγματικών μεταβολών λαμβάνει υπόψη τις πραγματοποιούμενες συναλλαγές δηλαδή τη

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

μεταβολή των θέσεων, χωρίς όμως να περιλαμβάνονται τυχόν αμοιβές, προμήθειες και καθαρά έσοδα από τόκους. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να πραγματοποιούν εκ των υστέρων δοκιμαστικούς ελέγχους είτε υποθετικών, είτε πραγματικών μεταβολών είτε αμφοτέρων.

19. Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση του προγράμματος δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου εφόσον αυτό κρίνεται ανεπαρκές.

20. Η επικύρωση του υποδείγματος δεν περιορίζεται στον εκ των υστέρων δοκιμαστικό έλεγχο αλλά περιλαμβάνει επίσης τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α. Ελέγχους για να αποδειχθεί ότι οι παραδοχές του εσωτερικού υποδείγματος είναι κατάλληλες και δεν υποεκτιμούν ή υπερεκτιμούν τον κίνδυνο.

β. Εκτός των υποχρεωτικών προγραμμάτων δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου, τα πιστωτικά ιδρύματα διενεργούν δικούς τους ελέγχους επικύρωσης του εσωτερικού υποδείγματος ως προς τους κινδύνους και τη διάρθρωση των χαρτοφυλακίων τους.

γ. Χρήση υποθετικών χαρτοφυλακίων που επιτρέπουν να εξακριβωθεί ότι το υπόδειγμα συλλαμβάνει ορισμένα ειδικά διαρθρωτικά χαρακτηριστικά, όπως ιδίως κάθε σημαντικό κίνδυνο βάσης και κίνδυνο συγκέντρωσης.

ΤΜΗΜΑ Γ: ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

21. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου από διαπραγματεύσιμους χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, με εσωτερικά υποδείγματα αντί των μεθοδολογιών που περιγράφονται στα Παραρτήματα I, III και IV της παρούσας Πράξης. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται ρητή αναγνώριση, για τη χρησιμοποίηση των υποδειγμάτων αυτών, από την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώριση του υποδείγματος και για ειδικό κίνδυνο, εκτός από τους υπόλοιπους όρους του παρόντος Παραρτήματος, είναι και οι ακόλουθες.

α. Το εσωτερικό υπόδειγμα εξηγεί τη διαχρονική διακύμανση των τιμών του χαρτοφυλακίου.

β. Το εσωτερικό υπόδειγμα λαμβάνει υπόψη τη συγκέντρωση από άποψη μεγέθους και τις μεταβολές στη σύνθεση του χαρτοφυλακίου.

γ. Το εσωτερικό υπόδειγμα αντέχει σε αντίξοες συνθήκες

δ. Το εσωτερικό υπόδειγμα επιβεβαιώνεται με δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο με τον οποίο εκτιμάται εάν έχει υπολογισθεί ακριβώς ο ειδικός κίνδυνος. Εάν η διενέργεια του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου γίνεται βάσει σχετικών υποχαρτοφυλακίων, τα εν λόγω υποχαρτοφυλάκια πρέπει να επιλέγονται με συνέπεια.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ε. Το εσωτερικό υπόδειγμα λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο βάσης (basis risk) που συνδέεται με τον αντισυμβαλλόμενο. Δηλαδή τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να αποδείξουν ότι το υπόδειγμα επηρεάζεται από σημαντικές διαφορές ιδιοσυγκρασίας μεταξύ παρεμφερών αλλά όχι ταυτόσημων θέσεων.

στ. Το εσωτερικό υπόδειγμα λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο πιστωτικού γεγονότος (event risk).

22. Το πιστωτικό ίδρυμα πληροί, επίσης, τους ακόλουθους όρους:

α. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα υπόκειται σε κίνδυνο πιστωτικού γεγονότος που δεν εμπεριέχεται στη μέτρησή του για τη δυνητική ζημιά (VaR) επειδή βρίσκεται εκτός της 10ήμερης περιόδου διακράτησης και του διαστήματος εμπιστοσύνης 99% (δηλαδή εάν πρόκειται για σοβαρά γεγονότα μικρής όμως πιθανότητας), το πιστωτικό ίδρυμα εξασφαλίζει ότι η επίπτωση τέτοιων γεγονότων λαμβάνεται υπόψη στην εσωτερική εκτίμηση της κεφαλαιακής απαίτησης.

β. Το εσωτερικό υπόδειγμα του πιστωτικού ιδρύματος εκτιμά συντηρητικά, βάσει ρεαλιστικών σεναρίων αγοράς, τον κίνδυνο από θέσεις με χαμηλότερη ρευστότητα και/ή με χαμηλή διαφάνεια τιμών. Επιπλέον, το εσωτερικό υπόδειγμα πληροί τα ελάχιστα πρότυπα για τα δεδομένα. Τα προσεγγιστικά δεδομένα πρέπει να εκτιμώνται συντηρητικά και να χρησιμοποιούνται μόνο όταν τα πραγματικά δεδομένα δεν είναι επαρκή ή δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματική μεταβλητότητα μιας θέσης ή ενός χαρτοφυλακίου.

23. Επιπλέον, το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζει προσέγγιση ούτως ώστε να λαμβάνει υπόψη, κατά τον υπολογισμό των κεφαλαιακών του απαιτήσεων, τον επιπρόσθετο κίνδυνο αθέτησης υποχρέωσης των θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, ο οποίος δεν συλλαμβάνεται από τον υπολογισμό της δυνητικής ζημιάς, όπως καθορίζεται στις προηγούμενες διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

24. Προς αποφυγή διπλού υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων, ένα πιστωτικό ίδρυμα μπορεί, κατά τον υπολογισμό της επιπλέον κεφαλαιακής επιβάρυνσης, να λαμβάνει υπόψη σε ποιο βαθμό ο κίνδυνος αθέτησης έχει ήδη συνεκτιμηθεί στον υπολογισμό της δυνητικής ζημιάς (VaR), ιδίως για θέσεις που θα μπορούσαν να κλείσουν, και όντως θα έκλειναν, εντός 10 ημερών σε περίπτωση δυσμενών συνθηκών της αγοράς ή άλλων ενδείξεων επιδείνωσης του πιστωτικού περιβάλλοντος. Σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει επιπρόσθετη κεφαλαιακή επιβάρυνση για τον κίνδυνο αθέτησης υποχρέωσης, θα εφαρμόζει μεθόδους για την επικύρωση της μέτρησης αυτής.

25. Το πιστωτικό ίδρυμα αποδεικνύει ότι η προσέγγισή του πληροί προδιαγραφές αξιοπιστίας συγκρίσιμες με αυτές που καθορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, υπό την προϋπόθεση σταθερού επιπέδου κινδύνου, και προσαρμοζόμενου, όποτε ενδείκνυται, ώστε να αντικατοπτρίζει τις επιπτώσεις συνθηκών ρευστότητας, συγκεντρώσεων κινδύνων, αντιστάθμισης κινδύνων και τις επιπτώσεις από προϊόντα τα οποία φέρουν μη γραμμικά χαρακτηριστικά (optionality).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

26. Ένα πιστωτικό ίδρυμα που δεν υπολογίζει την επιπρόσθετη κεφαλαιακή επιβάρυνση μέσω εσωτερικού υποδείγματος, την υπολογίζει μέσω προσέγγισης που συμφωνεί, είτε με την προσέγγιση που προβλέπεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή με αυτή που προβλέπεται στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

27. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικά υποδείγματα μη ανεγνωρισμένα, σύμφωνα με το παρόν Τμήμα Γ, υπόκεινται σε χωριστή κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα Ι της παρούσας Πράξης.

ΤΜΗΜΑ Δ: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

28. Κάθε ίδρυμα υπόκειται σε κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το υψηλότερο από τα ακόλουθα δύο ποσά:

α. Τη δυνητική ζημία της προηγούμενης ημέρας, υπολογιζόμενη σύμφωνα με τις παραμέτρους που ορίζονται στο παρόν Παράρτημα, συμπεριλαμβανομένων, όποτε ενδείκνυται, των προσαυξήσεων λόγω του ειδικού κινδύνου που προβλέπονται στο Τμήμα Γ.

β. Το μέσο όρο των ημερήσιων δυνητικών ζημιών για καθεμία από τις εξήντα προηγούμενες εργάσιμες ημέρες, πολλαπλασιασμένο επί το συντελεστή της παρακάτω παραγράφου 30 και προσαρμοσμένο κατά το συντελεστή που αναφέρεται στην παράγραφο 31 παρακάτω, συμπεριλαμβανομένων, όποτε ενδείκνυται, των προσαυξήσεων λόγω του ειδικού κινδύνου που προβλέπονται στο Τμήμα Γ.

29. Ο υπολογισμός της δυνητικής ζημίας πρέπει να πληροί τα ακόλουθα ελάχιστα πρότυπα:

α. Τουλάχιστον καθημερινός υπολογισμός της δυνητικής ζημίας.

β. Μονοκατάληκτο (one-tailed) διάστημα εμπιστοσύνης, 99ο εκατοστημόριο (percentile).

γ. Περίοδος διακράτησης ισοδύναμη με δέκα ημέρες.

δ. Πραγματική περίοδος παρατήρησης τουλάχιστον ενός έτους, εκτός αν δικαιολογείται βραχύτερο διάστημα συνεπεία σημαντικής αύξησης της διακύμανσης των τιμών.

ε. Τριμηνιαία ενημέρωση των δεδομένων.

30. Για τους σκοπούς της παραγράφου 28 του παρόντος Τμήματος, στο αποτέλεσμα του υπολογισμού που διενεργεί το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζεται πολλαπλασιαστικός συντελεστής τουλάχιστον 3. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να αυξήσει αυτόν τον πολλαπλασιαστικό συντελεστή, αν κρίνει ότι τα ποιοτικά στοιχεία, όπως αυτά περιγράφονται στο Τμήμα Β δεν είναι απολύτως ικανοποιητικά.

31. Ο πολλαπλασιαστικός συντελεστής προσαυξάνεται κατά ένα συμπληρωματικό συντελεστή ύψους μηδέν (0) έως ένα (1), σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα 1, ανάλογα με τον αριθμό των υπερβάσεων κατά τις αμέσως προηγούμενες 250 εργάσιμες ημέρες. Τα σχετικά στοιχεία αντλούνται από τον εκ των υστέρων δοκιμαστικό έλεγχο του ιδρύματος. Η Τράπεζα της Ελλάδος υποχρεώνει τα πιστωτικά ιδρύματα να υπολογίζουν τις υπερβάσεις με

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

συνέπεια βάσει του εκ των υστέρων δοκιμαστικού ελέγχου επί πραγματικών ή υποθετικών αλλαγών της αξίας του χαρτοφυλακίου. Υπέρβαση είναι η εντός μιας ημέρας μεταβολή της αξίας του χαρτοφυλακίου, που υπερβαίνει την αντίστοιχη ημερήσια δυνητική ζημία που προκύπτει από το εσωτερικό υπόδειγμα του πιστωτικού ιδρύματος. Ο συμπληρωματικός συντελεστής, επανακαθορίζεται τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	
Αριθμός υπερβάσεων	Συμπληρωματικός συντελεστής (Plus factor)
Λιγότερες από 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 ή περισσότερες	1,00

32. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται κατά περίπτωση και εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις, να άρει την υποχρέωση προσαύξησης του πολλαπλασιαστικού συντελεστή με το συμπληρωματικό συντελεστή του Πίνακα 1, εάν το πιστωτικό ίδρυμα αποδείξει ότι οι υπερβάσεις στον δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο οφείλονται σε εξαιρετικές περιστάσεις και το υπόδειγμα είναι κατά βάση επαρκές.

33. Εάν, λόγω πολυάριθμων υπερβάσεων, αμφισβητείται η ακρίβεια του υποδείγματος, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ανακαλέσει την αναγνώρισή του ή να επιβάλλει τη λήψη ενδεδεδιγμένων μέτρων προς άμεση βελτίωσή του.

34. Για να μπορεί η Τράπεζα της Ελλάδος να παρακολουθεί συνεχώς την καταλληλότητα του συμπληρωματικού συντελεστή, τα πιστωτικά ιδρύματα κοινοποιούν άμεσα και οπωσδήποτε εντός πέντε εργάσιμων ημερών τις υπερβάσεις οι οποίες διαπιστώνονται κατά την εφαρμογή του προγράμματος ημερήσιου δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου, και οι οποίες, σύμφωνα με τον πίνακα συνεπάγονται αύξηση του συμπληρωματικού συντελεστή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ

1. Τα όρια για τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007 ισχύουν για το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζει την παρούσα Πράξη επιτρέπεται η υπέρβαση των ορίων, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην παράγραφο 5 του Τμήματος Δ της ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007, εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- α) η υπέρβαση προέρχεται αποκλειστικά από στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών,
- β) το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση επί της υπέρβασης αυτής σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο παρόν Παράρτημα,
- γ) σε περίπτωση παρέλευσης 10 το πολύ ημερών από την πραγματοποίηση της υπέρβασης, η αξία του ανοίγματος του χαρτοφυλακίου συναλλαγών έναντι του συγκεκριμένου πελάτη ή ομάδας συνδεδεμένων πελατών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 500% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος,
- δ) οι υπερβάσεις που διαρκούν περισσότερο από 10 ημέρες δεν πρέπει να υπερβαίνουν, συνολικά, το 600% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος.

2. Η συνολική έκθεση του πιστωτικού ιδρύματος έναντι του αντίστοιχου πελάτη ή της αντίστοιχης ομάδας πελατών λαμβάνει υπόψη όλες τις θέσεις κινδύνου. Η υπέρβαση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της συνολικής θέσης κινδύνου και των ορίων που θέτει η ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007.

3. Σε περίπτωση υπέρβασης, οι θέσεις κατατάσσονται σε σειρά επικινδυνότητας με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον ειδικό κίνδυνο. Στη συνέχεια κατατάσσονται οι θέσεις που απαιτούν κεφαλαιακές απαιτήσεις για κίνδυνο διακανονισμού και κίνδυνο αντισυμβαλλομένου. Μετά την κατάταξη οι θέσεις αθροίζονται και καθορίζεται το ύψος της υπέρβασης.

4. Εάν η υπέρβαση αυτή δεν διήρκεσε περισσότερο από δέκα ημέρες, η πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση ισούται προς το 200% των απαιτήσεων που προβλέπονται για τον ειδικό κίνδυνο, τον κίνδυνο διακανονισμού και τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.

5. Εάν η υπέρβαση αυτή διήρκεσε περισσότερο από δέκα ημέρες, η πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση υπολογίζεται:

- Προσθέτοντας τις θέσεις, όπως καθορίστηκαν στην παράγραφο 3, στο εύρος υπερβάσεων που ορίζεται από τη στήλη 1 του Πίνακα 1, αρχίζοντας από τις θέσεις με τη μικρότερη κεφαλαιακή απαίτηση.
- Πολλαπλασιάζοντας την κεφαλαιακή απαίτηση με τα ποσοστά που ορίζονται στη στήλη 2 του Πίνακα 1.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

- Αθροίζοντας όλα τα γινόμενα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	
Υπέρβαση των ορίων (ποσοστό επί ιδίων κεφαλαίων) (1)	Συντελεστές (2)
Έως 40 %	200 %
Μεταξύ 40 και έως 60 %	300 %
Μεταξύ 60 % και έως 80 %	400 %
Μεταξύ 80 % και έως 100 %	500 %
Μεταξύ 100 % και έως 250 %	600 %
Άνω του 250 %	900 %

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών περιλαμβάνει θέσεις και χαρτοφυλάκια είτε α) με σκοπό διαπραγμάτευσης (trading intent), είτε β) με σκοπό την αντιστάθμιση κινδύνων σχετιζόμενων με άλλα στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

ΤΜΗΜΑ Α: ΣΚΟΠΟΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ (TRADING INTENT)

2. Οι θέσεις και τα χαρτοφυλάκια που κατέχονται για σκοπούς διαπραγμάτευσης πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Πρέπει να υπάρχει σαφώς τεκμηριωμένη, έγγραφη στρατηγική συναλλαγών, η οποία να έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση και να ορίζει τον αναμενόμενο ορίζοντα διακράτησης.

β. Πρέπει να υπάρχουν σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες για την ενεργό διαχείριση των θέσεων, οι οποίες να περιλαμβάνουν οπωσδήποτε τα εξής:

- i. Κατανομή των θέσεων σε τμήματα συναλλαγών.
- ii. Καθορισμός ορίων θέσης και έλεγχος της καταλληλότητάς τους.
- iii. Αυτονομία των διαπραγματευτών ως προς τη συνομολόγηση/διαχείριση των θέσεων εντός συμφωνημένων ορίων και βάσει της εγκεκριμένης στρατηγικής.
- iv. Γνωστοποίηση των θέσεων στη Διοίκηση ως αναπόσπαστο στοιχείο της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος.
- v. Ενεργή παρακολούθηση των θέσεων σε συσχέτισμό με πηγές πληροφόρησης για την αγορά και εκτίμηση της εμπορευσιμότητας ή της δυνατότητας αντιστάθμισης της θέσης ή των κινδύνων που εμπεριέχει, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης της ποιότητας και της διαθεσιμότητας δεδομένων της αγοράς στη διαδικασία αποτίμησης, του όγκου συναλλαγών της αγοράς και του μεγέθους των θέσεων που διαπραγματεύονται στη συγκεκριμένη αγορά.

γ. Πρέπει να υπάρχει σαφώς καθορισμένη πολιτική και διαδικασίες για την παρακολούθηση της θέσης σε συνάρτηση με τη στρατηγική συναλλαγών του πιστωτικού ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης του όγκου συναλλαγών και της πώλησης θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του πιστωτικού ιδρύματος.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΤΜΗΜΑ Β: ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗ

3. Με τον όρο «εσωτερική αντιστάθμιση» νοείται μία θέση η οποία αντισταθμίζει σε μεγάλο βαθμό ή εξ ολοκλήρου το κίνδυνο μιας θέσης ή μιας ομάδας θέσεων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο. Οι θέσεις που προκύπτουν από εσωτερικές αντισταθμίσεις, επιτρέπεται για σκοπούς κεφαλαιακών απαιτήσεων, να αντιμετωπίζονται ως θέσεις χαρτοφυλακίου συναλλαγών, υπό την προϋπόθεση ότι η κατοχή τους έχει σκοπό διαπραγμάτευσης και ότι πληρούνται οι γενικές προϋποθέσεις σχετικά με τον σκοπό διαπραγμάτευσης και τη συνετή αποτίμηση οι οποίες καθορίζονται στα Τμήματα Α και Γ του παρόντος Παραρτήματος. Ειδικότερα:

α) Οι εσωτερικές αντισταθμίσεις δεν πρέπει να έχουν ως πρωταρχικό σκοπό την αποφυγή ή τον περιορισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων.

β) Οι εσωτερικές αντισταθμίσεις είναι δεόντως και εγγράφως τεκμηριωμένες και υπόκεινται σε ειδικές εσωτερικές διαδικασίες έγκρισης και ελέγχου.

γ) Η εσωτερική συναλλαγή πρέπει να διενεργείται υπό όρους αντίστοιχους με αυτούς που ισχύουν στην αγορά.

δ) Το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου αγοράς που δημιουργείται από την εσωτερική αντιστάθμιση αποτελεί αντικείμενο δυναμικής διαχείρισης στο πλαίσιο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών εντός των επιτρεπόμενων ορίων.

ε) Οι εσωτερικές συναλλαγές πρέπει να παρακολουθούνται επισταμένως.

4. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα πραγματοποιεί εσωτερική αντιστάθμιση χρησιμοποιώντας πιστωτικό παράγωγο - δηλαδή εάν αντισταθμίζει τον πιστωτικό κίνδυνο ανοίγματος που δεν περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών με πιστωτικό παράγωγο που περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών – η προστασία αναγνωρίζεται μόνον εφόσον ο μεταφερόμενος στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών κίνδυνος αναλαμβάνεται τελικά από τρίτο ή τρίτους και εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις αναγνώρισης μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας των υποπαραγράφων 6 και 18β του Τμήματος ΣΤ της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Σε αυτές τις περιπτώσεις το Πιστωτικό παράγωγο αντιμετωπίζεται για σκοπούς κεφαλαιακών απαιτήσεων ως στοιχείο του τραπεζικού χαρτοφυλακίου.

ΤΜΗΜΑ Γ: ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διαθέτουν σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες για τον προσδιορισμό θέσεων που πρέπει να περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών για τους σκοπούς του υπολογισμού των κεφαλαιακών τους απαιτήσεων, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο Τμήμα Β της παρούσας Πράξης και λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες και πρακτικές του πιστωτικού ιδρύματος για τη

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

διαχείριση των κινδύνων. Η συμμόρφωση προς τις εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες πρέπει να τεκμηριώνεται πλήρως και να υπόκειται σε περιοδικό εσωτερικό έλεγχο.

6. Τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες για τη γενική διαχείριση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες πρέπει να διέπουν τουλάχιστον:

α. Τις δραστηριότητες που το πιστωτικό ίδρυμα θεωρεί ως θέσεις με σκοπό διαπραγμάτευσης και ως μέρος του χαρτοφυλακίου συναλλαγών για λόγους κεφαλαιακών απαιτήσεων.

β. Το βαθμό στον οποίον μια θέση μπορεί να αποτιμάται στην τρέχουσα αγοραία τιμή στο πλαίσιο μιας ενεργού αγοράς με επαρκή ρευστότητα.

γ. Για τις θέσεις που αποτιμώνται βάσει υποδείγματος (marked to model), το βαθμό στον οποίο μπορεί το πιστωτικό ίδρυμα:

(i) Να εντοπίζει όλους τους σημαντικούς κινδύνους της θέσης.

(ii) Να αντισταθμίζει όλους τους σημαντικούς κινδύνους της θέσης με μέσα για τα οποία υπάρχει ενεργός και ρευστή αγορά.

(iii) Να πραγματοποιεί αξιόπιστες εκτιμήσεις για τις βασικές υποθέσεις και παραμέτρους που χρησιμοποιούνται στο υπόδειγμα.

δ. Το βαθμό στον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί, και υποχρεούται, να πραγματοποιεί αποτιμήσεις θέσεων οι οποίες μπορούν να επικυρώνονται από εξωτερικούς φορείς με συνέπεια.

ε. Το βαθμό στον οποίο οι νομικοί περιορισμοί ή άλλες λειτουργικές απαιτήσεις θα παρεμπόδιζαν τη δυνατότητα του πιστωτικού ιδρύματος να επιτύχει βραχυπρόθεσμα τη ρευστοποίηση ή αντιστάθμιση της θέσης.

στ. Το βαθμό στον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί, και υποχρεούται, να διαχειρίζεται ενεργά τον κίνδυνο της θέσης στο πλαίσιο των συναλλαγών του.

7. Το βαθμό στον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να μεταφέρει κινδύνους ή θέσεις μεταξύ του χαρτοφυλακίου συναλλαγών και του τραπεζικού χαρτοφυλακίου και τα κριτήρια για τις μεταφορές αυτές. Πιο συγκεκριμένα, η μεταφορά στοιχείων από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο και αντιστρόφως επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση. Στις περιπτώσεις αυτές τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει εφόσον τους ζητηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, να είναι σε θέση να αιτιολογήσουν τη μεταφορά κάθε συγκεκριμένου στοιχείου και να τεκμηριώσουν την ορθότητα των σχετικών λογιστικών χειρισμών και του προσδιορισμού της αξίας με την οποία το στοιχείο αυτό εμφανίζεται στα βιβλία του πιστωτικού ιδρύματος κατά τη μεταφορά.

8. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα, μετά από εξέταση των πραγματικών δεδομένων κάθε περίπτωσης, να επιβάλει την υπαγωγή ή εξαίρεση συγκεκριμένων στοιχείων από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών του πιστωτικού ιδρύματος.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

9. Η Τράπεζα της Ελλάδας επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να θεωρούν θέσεις που αντιπροσωπεύουν συμμετοχές, κατά την έννοια των εδαφίων α και β της παραγράφου 1 της Ενότητας Γ του Κεφαλαίου Ι της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007, στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ως επενδύσεις σε μετοχές και άλλα χρεόγραφα, κατά περίπτωση, εφόσον ένα πιστωτικό ίδρυμα αποδεικνύει ότι στις θέσεις αυτές είναι ενεργός ειδικός διαπραγματευτής της αγοράς. Στην περίπτωση αυτή, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διαθέτει επαρκή συστήματα και ελέγχους για τη διαπραγμάτευση επιλέξιμων στα ίδια κεφάλαια στοιχείων.

10. Οι συναλλαγές πώλησης με συμφωνία επαναγοράς (repurchase agreements/repos) και οι συναλλαγές συμφωνίας δανειοδοσίας (securities lending agreements), που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις μόνο για τον γενικό κίνδυνο θέσης. Για τον υπολογισμό των εν λόγω κεφαλαιακών απαιτήσεων, η αξία των μεταφερόμενων τίτλων θα εμφανίζεται ως αρνητική θέση π.χ αρνητική θέση σε ομόλογο με εναπομένουσα διάρκεια και κουπόνι ταυτόσημα με τα αντίστοιχα της συμφωνίας πώλησης και επαναγοράς ή συμφωνίας δανειοδοσίας. Οι μεταφερόμενοι τίτλοι στα πλαίσια των ανωτέρω συναλλαγών εξακολουθούν να υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό).

11. Οι συναλλαγές αγοράς με συμφωνία επαναπώλησης (reverse repos) και οι συναλλαγές συμφωνίας δανειοληψίας, που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις μόνο για τον γενικό κίνδυνο θέσης. Για τον υπολογισμό των εν λόγω κεφαλαιακών απαιτήσεων, η αξία των μεταφερόμενων τίτλων θα εμφανίζεται ως θετική θέση π.χ. θετική θέση σε ομόλογο με εναπομένουσα διάρκεια και κουπόνι ταυτόσημα με τα αντίστοιχα της συμφωνίας αγοράς και επαναπώλησης ή συμφωνίας δανειοληψίας. Οι μεταφερόμενοι τίτλοι στα πλαίσια των ανωτέρω συναλλαγών δεν υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό).

12. Θέσεις σε τίτλους που περιλαμβάνονται σε συναλλαγές πώλησης με συμφωνία επαναγοράς ή συναλλαγές συμφωνιών δανειοδοσίας επιτρέπεται να συμψηφίζονται με πανομοιότυπες αντίθετες θέσεις.

13. Ανεξάρτητα από το που καταχωρούνται, όλες οι συναλλαγές των ανωτέρω παραγράφων 10, 11 και 12 υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις που προκύπτουν από τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου (Παράρτημα ΙΙ Τμήμα Γ).

ΤΜΗΜΑ Δ : ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Δ1. Γενικά

14. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να συγκροτούν και διατηρούν σε ισχύ συστήματα και ελέγχους που να είναι επαρκή για την παροχή συνετών και αξιόπιστων εκτιμήσεων αποτίμησης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

15. Τα συστήματα και οι έλεγχοι πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, και να περιλαμβάνουν οπωσδήποτε τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Τεκμηριωμένες έγγραφες πολιτικές και διαδικασίες για τη μέθοδο αποτίμησης. Αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τον σαφή καθορισμό των ευθυνών των διαφόρων τομέων που εμπλέκονται στον καθορισμό της αποτίμησης, τις πηγές πληροφόρησης για την αγορά και την εξέταση της καταλληλότητάς τους, τη συχνότητα ανεξάρτητων αποτιμήσεων, τις χρονικές παραμέτρους των τιμών κλεισίματος, διαδικασίες για την αναπροσαρμογή των αποτιμήσεων και διαδικασίες επαλήθευσης μεθοδολογίας, τόσο στο τέλος κάθε μήνα όσο και σε άλλες χρονικές στιγμές.

β. Σαφείς και ανεξάρτητους από το κέντρο διαπραγμάτευσης διαύλους αναφοράς για το τμήμα που είναι υπεύθυνο για τη διαδικασία αποτίμησης. Η αναφορά θα πρέπει, εν τέλει, να καταλήγει σε εκτελεστικό μέλος της Διοίκησης

Δ2 : Μέθοδοι συνετής αποτίμησης

16. Η αποτίμηση των θέσεων μπορεί να γίνεται είτε «σε τιμές αγοράς» είτε «βάσει υποδείγματος»

17. Με τον όρο «αποτίμηση σε τιμές αγοράς» (marking to market), νοείται η σε ημερήσια, τουλάχιστον, βάση αποτίμηση θέσεων σε τιμές εκκαθάρισης άμεσα διαθέσιμες και προερχόμενες από ανεξάρτητη πηγή (π.χ. τιμές χρηματιστηρίου, τιμές που είναι διαθέσιμες ηλεκτρονικά και τιμές προερχόμενες από περισσότερες ανεξάρτητες και έγκυρες χρηματιστηριακές εταιρείες).

18. Κατά την «αποτίμηση σε τιμές αγοράς» χρησιμοποιείται η πλέον συνετή τιμή αγοράς-πώλησης εκτός εάν το πιστωτικό ίδρυμα είναι σημαντικός ειδικός διαπραγματευτής για τον συγκεκριμένο τύπο χρηματοπιστωτικού μέσου ή βασικού εμπορεύματος και μπορεί να εκκαθαρίσει τη θέση στη μέση τιμή της αγοράς (mid market price).

19. Όταν δεν είναι δυνατή η «αποτίμηση σε τιμές αγοράς», τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να αποτιμούν τις θέσεις ή τα χαρτοφυλάκιά τους βάσει υποδείγματος πριν από την εφαρμογή κεφαλαιακών απαιτήσεων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών. Με τον όρο «αποτίμηση βάσει υποδείγματος» (marking to model) νοείται κάθε αποτίμηση η οποία γίνεται με αποδεκτές μεθόδους και αποτελεί αντικείμενο συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking) ή προβολής (extrapolation) ή προσεγγιστικής εκτίμησης από τα δεδομένα της αγοράς.

20. Κατά την αποτίμηση βάσει υποδείγματος, πρέπει να τηρούνται όλες οι προϋποθέσεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, καθώς και οι ακόλουθες :

α. Η Διοίκηση πρέπει να γνωρίζει τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών που υπόκεινται σε αποτίμηση βάσει υποδείγματος και να αντιλαμβάνεται τον βαθμό αβεβαιότητας

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

που τούτο συνεπάγεται για τη μέτρηση του κινδύνου και της απόδοσης της εκάστοτε συναλλαγής.

β. Τα δεδομένα αγοράς αντλούνται στο μέτρο του δυνατού με γνώμονα τις αγοραίες τιμές, ενώ η καταλληλότητα των δεδομένων της εκάστοτε θέσης και οι παράμετροι του υποδείγματος υποβάλλονται σε τακτή αξιολόγηση.

γ. Οσάκις είναι διαθέσιμες, χρησιμοποιούνται μεθοδολογίες αποτίμησης οι οποίες αποτελούν αποδεκτή πρακτική στην αγορά για συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα ή εμπορεύματα.

δ. Όταν το υπόδειγμα αναπτύσσεται από το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα, πρέπει να στηρίζεται σε κατάλληλες παραδοχές οι οποίες έχουν αξιολογηθεί και ελεγχθεί από φορείς με κατάλληλη κατάρτιση και ανεξάρτητους από τη διαδικασία ανάπτυξης του υποδείγματος.

Το υπόδειγμα αναπτύσσεται ή εγκρίνεται χωρίς την ανάμειξη του κέντρου διαπραγμάτευσης (front office) και η ορθότητά του ελέγχεται από κατάλληλα καταρτισμένους ανεξάρτητους φορείς. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει την επικύρωση των μαθηματικών υπολογισμών, των παραδοχών και του χρησιμοποιούμενου λογισμικού.

ε. Υφίστανται τυπικές διαδικασίες ελέγχου των αλλαγών, ενώ ασφαλές αντίγραφο του υποδείγματος φυλάσσεται και χρησιμοποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα για τον έλεγχο των αποτιμήσεων.

στ. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση κινδύνων γνωρίζουν τις αδυναμίες των χρησιμοποιούμενων υποδειγμάτων, και τις επιπτώσεις τους στα αποτελέσματα των αποτιμήσεων.

ζ. Το υπόδειγμα υποβάλλεται σε τακτική επανεξέταση προκειμένου να κριθεί η αποτελεσματικότητά του (π.χ. για να εξακριβωθεί κατά πόσον οι παραδοχές εξακολουθούν να είναι κατάλληλες, να γίνει ανάλυση των κερδών και ζημιών σε σχέση με τους παράγοντες κινδύνου ή να συγκριθούν οι πραγματικές τιμές κλεισίματος με τις τιμές που προκύπτουν από το υπόδειγμα).

21. Επιπλέον της αποτίμησης σε τιμές αγοράς ή της αποτίμησης βάσει υποδείγματος, πρέπει να διενεργείται ανεξάρτητη επαλήθευση. Πρόκειται για τη διαδικασία με την οποία οι τιμές αγοράς ή τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για το υπόδειγμα υποβάλλονται σε τακτικό έλεγχο της ακρίβειας και ανεξαρτησίας τους. Μολονότι η καθημερινή αποτίμηση είναι δυνατό να πραγματοποιείται από τους διαπραγματευτές, η επαλήθευση των τιμών αγοράς και των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για το υπόδειγμα είναι σκόπιμο να διενεργείται από φορέα ανεξάρτητο σε σχέση με το κέντρο διαπραγμάτευσης, τουλάχιστον σε μηνιαία βάση (ή συχνότερα, αναλόγως του χαρακτήρα της αγοράς ή της συναλλακτικής δραστηριότητας). Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ανεξάρτητες πηγές για τις τιμές ή υπάρχουν μεν αλλά χαρακτηρίζονται από αυξημένη υποκειμενικότητα, ενδείκνυται ενδεχομένως η εφαρμογή μέτρων σύνεσης, όπως είναι οι προσαρμογές αποτίμησης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Δ3 : Αποθεματικά αποτίμησης & Προσαρμογές Αξίας

22. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να συγκροτούν και διατηρούν σε ισχύ διαδικασίες που να επιτρέπουν τη σύσταση “αποθεματικών αποτίμησης” ή/και “προσαρμογών αξίας”.

23. Η Τράπεζα της Ελλάδας απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα την διερεύνηση της σκοπιμότητας διενέργειας προσαρμογών αξίας και σύστασης αποθεματικών αποτίμησης για τα εξής: μη δεδουλευμένα πιστωτικά περιθώρια (unearned credit spreads), έξοδα εκκαθάρισης, λειτουργικοί κίνδυνοι, πρόωρη λήξη, επενδυτικά έξοδα και έξοδα χρηματοδότησης, μελλοντικά διοικητικά έξοδα και, εφόσον ισχύει, κίνδυνος υποδείγματος.

24. Θέσεις μειωμένης ρευστότητας είναι δυνατό να προκύψουν τόσο από γεγονότα της αγοράς όσο και από καταστάσεις που αφορούν το πιστωτικό ίδρυμα, π.χ. συγκεντρωμένες ή/και μη ευχερούς ρευστοποίησης θέσεις.

25. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα εξετάζει κατά πόσον είναι απαραίτητη η σύσταση αποθεματικών αποτίμησης για στοιχεία μειωμένης ρευστότητας, πρέπει να συνεκτιμά διάφορους παράγοντες, στους οποίους συγκαταλέγονται οι εξής: το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την αντιστάθμιση της θέσης ή των κινδύνων που περικλείει η θέση, η μεταβλητότητα και ο μέσος όρος των αποκλίσεων μεταξύ τιμής αγοράς και τιμής πώλησης, η διαθεσιμότητα παρεχόμενων τιμών (πλήθος και ταυτότητα των ειδικών διαπραγματευτών) και η μεταβλητότητα και ο μέσος όρος των όγκων συναλλαγών, οι συγκεντρώσεις στην αγορά, η χρονολογική διάρθρωση των θέσεων, ο βαθμός στον οποίο η αποτίμηση γίνεται βάσει υποδείγματος και η επίπτωση άλλων κινδύνων που σχετίζονται με το υπόδειγμα .

26. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί αποτιμήσεις τρίτων ή αποτιμήσεις βάσει υποδείγματος, πρέπει να εξετάζει τη σκοπιμότητα προσαρμογής αποτίμησης. Επιπλέον, τα πιστωτικά ιδρύματα εξετάζουν την αναγκαιότητα συγκρότησης αποθεματικών αποτίμησης για θέσεις μειωμένης ρευστότητας και ελέγχουν συνεχώς την επάρκειά τους.